

Kallelse/Ärendelista

Sammanträde med Barn- och utbildningsnämnden , måndag 20 maj 2024

Tid: K1 08:30

Plats: Vänerns kommun, rum Vänerns borg

Bo Carlsson
Ordförande

Camilla Saxberg
Sekreterare

Förhinder för ordinarie ledamot att delta vid sammanträdet anmäls till Camilla Saxberg, camilla.saxberg@vanersborg.se

Ledamöter

Bo Carlsson (C)
Gunnar Henriksson (L)
Christin Slättmyr (S)
Göran Nilsson (SD)
Tor Wendel (M)
Joakim Sjöling (S)
Stefan Kärbling (V)
Sara Johansson (S)
Anna Gustafsson (SD)
Elisabeth Johansson (KD)
Mikael Karström (M)

Ersättare

Eva Andersen (S)
Henrik Josten (M)
Johan Lindqvist (S)
Kalle Lundgren (SD)
Emma Hansson (M)
Marie Robertsson (C)
Peter Lenberg (V)
Saga Rypdal Josefsson (KD)
Erik Vessby (SD)
Anna-Karin Sandberg (MP)
Johan Aghem (M)

Övriga närvarande

Ninna SilvonSaari, Sveriges lärare. Ers: Maria Dunbrant
Teresia Andersson, Kommunal. Ers: Gunilla Nilsson

Sofia Bråberg, förvaltningschef
Susann Berg, administrativ chef
Stina Lindell, barn- och elevhälsochef
Magnus Henriksson, barn- och elevhälsochef
Ann Nyqvist, verksamhetschef F-6
Liselott Svedjeland, tillträdande verksamhetschef F-6

2024-05-20

Pernilla Dahlstrand, verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg

Tomas Granat, verksamhetschef 7-9

Elisabeth Sjöberg Johansson, utvecklingsledare

Louise Edgren, utredare

Maria Andersson, ekonom

Rebecca Magnusson, ekonom

Annie Sköldeborg, ekonom

Camilla Saxberg, förvaltningssekreterare

2024-05-20

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare: Förslag Sara Johansson
- Eventuella anmälningar om jäv

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Delårsrapport april 2024 med helårsprognos	2023/130	4 - 11
2	Resursinsatser för ökad måluppfyllelse	2022/138	12 - 13
3	Omfördelning av budgetram gällande trygga anställningar	2022/138	14 - 15
4	Information om regelbunden tillsyn pedagogisk omsorg 2024; Ströms slott AB	2024/31	16 - 19
5	Premier 2024 för elever inom årskurs 7-9	2024/63	20 - 21
6	Svar på uppföljning av delmål i avfallsplan 2023	2024/57	22 - 103
7	Ställningstagande gällande Avtal Vårdsamverkan Fyrbodal 2024-2025	2024/64	104 - 123
8	Barn- och utbildningsnämndens plan för systematiskt kvalitetsarbete läsår 2024/2025	2024/1	124 - 126
9	Agenda för barn- och utbildningsnämndens sammanträden 2024	2023/65	127 - 128
10	Redovisning av delegeringsbeslut till nämnd i maj 2024	2024/7	129 - 136
11	Meddelanden till nämnd 2024	2024/8	137 - 143
12	Förvaltningschefens information		
13	Ordförandes information		

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

2024-04-25

Dnr: BUTN 2023/130

Handläggare

Rebecca Magnusson
rebecca.magnusson@vanersborg.se
0521-721427

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Delårsrapport april 2024 med helårsprognos

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att:

- Notera lämnad information om verksamhetsuppföljning avseende delårsrapporten för april 2024 med helårsprognos
- Godkänna upprättad delårsrapport per den 30 april 2024 för barn- och utbildningsnämnden med helårsprognos och överlämna denna till kommunstyrelsen
- Notera lämnad information kring uppföljning av barn- och utbildningsnämndens kompletterande förväntade resultat per april 2024

Sammanfattning av ärendet

Enligt anvisningar från kommunstyrelsen ska nämnderna upprätta uppföljning och prognos vid två tillfällen under året; 30 april och 31 augusti.

Denna uppföljning ska innehålla följande delar:

1. Verksamhetsbeskrivning
2. Målavstämning
3. Nyckeltal
4. Ekonomi
5. Åtgärder
6. Investeringar

I enlighet med barn- och utbildningsnämndens ”Plan för systematiskt kvalitetsarbete, läsår 2023/2024” ingår delårsrapporten för april som en del i verksamhetsuppföljningen.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen av ledningsgrupp, utredare, utvecklingsledare samt ekonomer.

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

1. Delårsrapport april 2024 med helårsprognos samt åtgärder
2. Uppföljning av barn- och utbildningsnämndens kompletterande förväntade resultat per april 2024

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Ledningsgruppen BUF
Ekonomer BUF
Utredare BUF
HR-partner BUF
Utvecklingsledare BUF

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Christin Slättmyr (S)

2:e vice ordförande: Gunnar Henriksson (L)

Förvaltningschef: Sofia Bråberg

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och utgår från skollagen. Verksamheten omfattar förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. I kommunens regi finns 26 förskolor, öppna förskolan Sirius, en förskola som är öppet dygnet runt och 1 dagbarnvårdare. Det finns 17 kommunala grundskolor (varav 2 även har anpassad grundskola) och vid alla F-6 skolor finns det fritidshem. Det finns 2 fristående aktörer inom grundskolan, 5 fristående förskolor samt 1 aktör för enskild pedagogisk omsorg.

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde omfattar även tillsynsuppdraget för fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg. Tillsynsuppdraget styrs via skollagen. Kommunen ska följa upp fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg för att tillse att dessa verksamheter har god kvalitet och arbetar utifrån gällande styrdokument.

Resultatavstämning

Nedan redovisas barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen barn inskrivna i förskolan ökar

◆ Uppnås delvis

Bedömningen är att det förväntade resultatet uppnås delvis.

Andelen barn inskrivna i förskolan var i april 2024 88,9%, vilket är en något högre andel jämfört med samma månad föregående år (87,6% april 2023). Det finns en osäkerhet kring arbetsmarknadens utveckling under året som kan påverka nyttjandegraden av förskola.

Det uppsökande arbetet med information om vikten av förskola pågår fortsatt med information till vårdnadshavare på olika arenor så som

familjecentralen Sirius och vårdcentralerna.

Familjecentralen Sirius är en viktig mötesplats som en introduktionsförskola och en väg in till en placering i förskolan. Från och med hösten 2024 kommer kommunen inte längre att erbjuda pedagogisk omsorg utan samtliga barn erbjuds kommunal förskola.

Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar

● Uppnås

Bedömningen är att det förväntade resultatet kommer att uppnås.

Gymnasiebehörigheten för årets elevgrupp i kommunala skolors årskurs 9 har ökat från 69% vårterminen 2023 till 74% höstterminen 2023. Prognosen är att 83% av dessa elever kommer att nå gymnasiebehörighet vid läsårets slut i juni 2024.

Samtliga enheter har prioriterat resurser för att förstärka matematikundervisningen i årskurs 9, exempelvis genom att ha två lärare under matematiklektioner samt erbjuda stöd innan och efter skoldagens slut.

Utöver ovanstående har lovsolor och extra studietid påverkat behörigheten för flera elever. Dessutom har det skapats fler mindre grupper för att kunna ge bättre stöd i undervisningen för elever med problematisk skolfrånvaro i kombination med psykisk ohälsa. Denna insats är gynnsam för flertalet elever som nu bedöms nå gymnasiebehörighet.

Även i årskurs 6 ökar andelen elever med motsvarande behörighet till yrkesprogram. Behörigheten för aktuell elevgrupp i årskurs 6 är 74,6% (höstterminen 2023) i jämförelse med eleverna som gick ur årskurs 6 vårterminen 2023 som hade en behörighet på 71%. En framgångsfaktor som lyfts är samverkan kring

elever och dess kunskapsutveckling där flera skolor arbetar med att utveckla samarbetsformerna mellan elev, vårdnadshavare, lärare, elevhälsopersonal och rektor.

Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärmiljön ökar

● Uppnås

Bedömningen är att det förväntade resultatet kommer att uppnås.

Bedömningen är att planerade aktiviteter där barn och elever är delaktiga i utformningen av undervisning och lärmiljöer har en positiv inverkan på tryggheten. Samtliga enheter tar fram och arbetar aktivt med en plan mot kränkande behandling. I detta är trygghetsvandringar tillsammans med barn och elever en viktig del för att stärka tryggheten.

Ett specifikt exempel på en insats är arbetet med "Livskunskap i skolan" som genomförs tillsammans med barn- och elevhälsopersonal i syfte att öka tryggheten i sig själv och i lärmiljön.

Hållbart medarbetarengagemang ökar

● Uppnås

Bedömningen är att det förväntade resultatet kommer att uppnås.

Resultat kommer först under hösten vid genomförande av kommunens medarbetarundersökning.

Bedömningen utgår ifrån att arbetet med HÖK21 kommer att bidra till en förbättring av resultatet över tid. Hållbart medarbetarengagemang (HME) är komplext och det finns därför en risk för att det tar längre tid innan en förändring kan mätas. Analyser av förra årets medarbetarundersökning visar att medarbetarna blir bemötta på ett bra sätt av kollegorna, vet vad som förväntas av dem i sitt arbete, arbetet känns meningsfullt och de är insatta i arbetsplatsens mål. De delar i undersökningen som har lägst värden inom barn- och utbildningsförvaltningen är möjlighet till återhämtning i sitt arbete och upplevelsen att ha de resurser som behövs för att utföra sina arbetsuppgifter. Utifrån analyserna arbetar

samtliga enheter med framtagna handlingsplaner där friskfaktorer är ett prioriterat område.

Sjukfrånvaron hos våra medarbetare minskar

● Uppnås

Bedömningen är att det förväntade resultatet kommer att uppnås.

Under perioden januari-mars 2024 var den totala sjukfrånvaron för barn- och utbildningsförvaltningen 10,0%. Motsvarande siffra för 2023 var 9,6%. Bedömningen är att sjukfrånvaron minskar under resterande 2024 genom att HR-partner fortsätter arbeta aktivt tillsammans med verksamhetschef för att stötta rektorerna i olika delar som att synliggöra, närvara på möten, initiera möten med exempelvis vård och Försäkringskassan. En annan aktivitet är att arbeta med utvecklandet av professionella kulturer där alla tar ansvar för helheten på fler enheter.

Samtliga verksamheter, förutom F-6 har en ökad sjukfrånvaro under januari-mars 2024 jämfört med föregående år. Utifrån beskrivning från verksamheterna har det varit mycket infektioner i omlopp. Korttidssjukfrånvaron är i princip oförändrad jämfört med samma period föregående år samtidigt som långtidssjukfrånvaron har ökat med 0,7%. Från och med februari har Vänersborgs kommun ytterligare en aktör inom företagshälsovården när det gäller utredande tjänster som till exempel arbetsförmågeutredning och konflikthantering. Målsättningen är att långtidssjukskrivna ska matchas med arbeten utifrån medarbetarens fysiska och psykiska förutsättningar. De primära sjukskrivningsorsakerna vid långtidssjukskrivning (sjukskriven dag 15 och framåt) är fysiska besvär (cancer, MS och frakturer) och psykisk ohälsa (utmattning, depression och ångest).

Barn- och utbildningsförvaltningen ser en oro för de medarbetare som har arbetat i de lokaler som miljö- och hälsoskyddsgruppen har dömt ut och eventuell påverkan på framtida sjukfrånvaro.

Nyckeltal/jämförelsetal

Antal placeringar finansierade av Vänersborgs kommun, genomsnitt per år	Bokslut 2023	Utfall 24/04	Prognos 2024
Förskola, pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar 1-5 år	2 188	2 215	2 132
-varav andel i enskilda alternativ %	12,0 %	11,0 %	10,6 %
Fritidshem, pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar 6-12 år	1 749	1 664	1 672
-varav andel i enskilda alternativ %	13,8 %	12,6 %	12,9 %
Förskoleklass, grundskola åk 1-9			
Totalt antal elever 6-15 år	4 779	4 730	4 720
-varav andel i enskilda alternativ %	12,3 %	12,7 %	12,6 %
Anpassad grundskola åk 1-9			
Totalt antal elever 7-15 år	73	80	80

Tabellen visar antal placerade barn och elever som finansieras av Vänersborgs kommun. Antal inskrivna barn och elever för bokslut och prognos avser ett genomsnitt för året. Utfall per april anger antal placerade barn och elever aktuell månad.

Av de barn som går i enskilda alternativ (1-5 år) per april 2024 finns 196 barn i fristående förskola och 47 barn i enskild pedagogisk omsorg. Av de elever som går i enskilda alternativ (6-12 år) per april 2024 finns 189 elever i fristående fritidshem och 21 elever i enskild pedagogisk omsorg. Antalet elever i förskoleklass till årskurs 9 i enskilda alternativ är 609 elever.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Prognos 2024	Budget 2024	Bokslut 2023	Utfall 24/04	%	Utfall 23/04
Statsbidrag	82,4	81,9	91,2	32,8	40	28,6
Övriga intäkter	44,8	43,1	42,8	14,6	34	13,3
S:a intäkter	127,2	124,9	134,0	47,4	38	41,9
Personal	696,7	694,5	685,1	227,7	33	222,2
Omkostnader	433,9	433,8	412,7	138,3	32	136,1
Avskrivningar & internränta	5,1	5,1	4,6	1,5	30	1,5
S:a kostnader	1 135,6	1 133,3	1 102,4	367,5	32	359,8
Nettokostnad	1 008,4	1 008,4	968,4	320,1	32	317,9
Nettobudget	1 008,4	1 008,4	970,2	336,1		317,7
Budgetdiff	0,0	0,0	1,8	16,0		-0,2

Utfall 2024-04-30

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar per den 30 april 2024 ett periodiserat överskott om 16,0 mnkr.

Det redovisade överskottet per april 2024 avser kommande kostnader för semesterdagstillägg (4,6 mnkr januari-april baserat på 2023 uppräknat med årets personalomkostnadstillägg och löneökningar), ännu ej förbrukad budget för Holmängenskolans lokaler (3,3 mnkr) och ännu

ej fördelad budget beslutad av kommunfullmäktige för att trygga anställningar (1,5 mnkr). Andra poster som påverkar är exempelvis högre statsbidrag än budgeterat samt ej förbrukad budget för kommande inköp av läromedel och lekmaterial.

En jämförelse mellan resultatet april 2024 och april 2023 visar ett högre resultat med 15,8 mnkr. Det beror på förbättrad budgetföljsamhet inom framför allt grundskolan och ovan nämnda orsaker gällande oförbrukad budget.

Anslagsredovisningsnivå, Mnkr

Mnkr	Prognos 2024	Budget 2024	Budget -diff	Utfall 24/04	%
Nämnd*	11,2	13,7	2,5	2,6	19
Förskola**	307,8	309,1	1,3	99,3	32
Grundskola***	644,7	643,7	-1,0	201,9	31
Anpassad grundskola****	44,7	41,9	-2,8	16,4	39
Netto	1 008,4	1 008,4	0,0	320,2	32

*Nämnd: Nämnd och nämndadministration

**Förskola: Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

***Grundskola: Förskoleklass, grundskola åk 1-9, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-12 år

****Anpassad grundskola: åk 1-9

Prognos 2024-12-31

Prognos för budgetåret 2024 visar ett nollresultat. Prognostiserad budgetavvikelse per anslagsredovisningsnivå (budgetdifferens) förutsätter att barn- och utbildningsnämnden beslutar att fördela 3 mnkr från nämnd till förskola.

Nämnd och nämndadministration har en prognos på 2,5 mnkr avseende ej förbrukat förfogandeanslag och del av budget för att trygga anställningar som beslutades av kommunfullmäktige 2023-12-13. Anslagen kvarstår för att täcka kommande kostnadsökningar.

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år uppvisar en prognos på ett överskott om 1,3 mnkr avseende i huvudsak färre placerade barn i extern verksamhet, både gällande förskola och pedagogisk omsorg. Kostnader för barn i behov av särskilt stöd fortsätter att öka.

Förskoleklass, grundskola åk 1-9, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-12 år uppvisar en prognos på ett underskott om 1,0 mnkr. Det prognostiserade elevantalet är lägre än

budgeterat. Kostnader för elever i behov av särskilt stöd fortsätter att öka, främst avseende psykosociala och språkliga behov.

Anpassad grundskola åk 1-9 prognostiserar ett underskott om 2,8 mnkr som avser högre kostnad för tilläggsbelopp, högre kostnad för skolskjuts och fler elever i anpassad grundskola än budgeterat. Fler elever läser också ämnesområden än tidigare, vilket innebär högre personalkostnader då dessa elever har stora omsorgsbehov. Inför 2024 påtalade barn- och utbildningsnämnden ett utökat budgetbehov om 4,5 mnkr för det elevantal som prognostiserades i verksamheten. I december 2023 utökade kommunfullmäktige budgetramen för anpassad grundskola med 2,1 mnkr. Prognostiserat elevantal för 2024 är 4 fler än i MRP 2024-2026. En svårighet med att finansiera de ökade kostnaderna i anpassad grundskola är att inte försämra förutsättningarna i övriga verksamheter.

Inför 2024 beslutade barn- och utbildningsnämnden om åtgärder motsvarande 13,1 mnkr för att nå budgetbalans. Kommunfullmäktige tillsköt 3,4 mnkr för Lanternan, 2,1 mnkr till anpassad grundskola och 4,5 mnkr för att trygga anställningar. Utöver detta avslutade barn- och utbildningsförvaltningen avtalet gällande köp av kultur, utveckling och lärande (KUL) motsvarande 1,8 mnkr. Det resterande förväntade underskottet har hanterats genom färre antal barn och elever än prognos i MRP 2024-2026.

Gällande uppsökande verksamhet och ett särskilt erbjudande om plats i förskola samt extra studietid och utökad lovskola har budget inte tillskjutits från staten i den omfattning som de nya och förändrade lagstadgade uppdragen inför 2024 egentligen kostar. Verksamheterna har behövt omorganisera och anpassa sin bemanning för att kunna utföra uppdragen inom budgetram.

Åtgärder

Barn- och utbildningsnämndens prognos för budgetåret 2024 visar ett nollresultat och innebär att inga ytterligare åtgärder behöver genomföras under året.

Barn- och utbildningsnämnden och barn- och utbildningsförvaltningen arbetar fortsatt aktivt och målmedvetet med verksamhets- och ekonomistyrning för att nå budget i balans, de förväntade resultaten och kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Investeringar

Mnkr	Prognos 2024	Budget 2024	Budget-diff	Utfall 24/04
Inventarier	14,1	14,1	0	1,1
Netto	14,1	14,1	0	1,1

Prioritering och prövning av investeringsbehov görs kontinuerligt och justeras utifrån planerade underhållsinvesteringar.

Barn- och utbildningsnämndens investeringar avser främst inköp till Holmängens förskola och grundskola. Andra investeringar avser också arbetsmiljöåtgärder och att utrusta lokaler.

Uppföljning av barn- och utbildningsnämndens kompletterande förväntade resultat per april 2024

Andelen elever i grundskolan som når kriterierna för bedömning av godtagbara kunskaper i läsförståelse i årskurs 1 ökar

■ Uppnås inte

Bedömningen är att det förväntade resultatet inte kommer att uppnås.

Prognosen för vårterminen 2024 är att 85% av eleverna i kommunala skolor kommer att nå kriterierna för bedömning av godtagbara kunskaper i läsförståelse i årskurs 1. Vårterminen 2023 var motsvarande siffra 89%. Faktiskt utfall presenteras i delårsrapporten per augusti då läsåret är avslutat.

Anledningen till bedömningen att det förväntade resultatet inte kommer uppnås grundar sig i att verksamheterna har fler språksvaga elever. Arbetet fortsätter med att identifiera elever som ännu inte har nått läskravet och sätta in insatser som till exempel intensivperioder med lästräning. Viktiga faktorer i detta arbete är elevernas motivation och kontinuitet i barn- och elevhälsoteamet för att elevkännedomen ska vara hög.

Andelen barn som lämnar förskolan och visar på progression i läs- och skrivutveckling ökar

● Uppnås

Bedömningen är att det förväntade resultatet kommer att uppnås. År 2024 är andra gången som förskolan mäter andelen bedömningar för barngruppen som lämnar förskoleverksamheten. Måttet som används är andelen bedömningar som inom området läsa och skriva bedömts på nivå 2 eller högre. Utfallet för 2023 var 76,0% och faktiskt utfall för 2024 kommer att presenteras i delårsrapport per augusti.

Förskolan dokumenterar det enskilda barnets progression i förhållande till den undervisning som erbjuds och reflekterar löpande hur undervisningen kan utvecklas. Barns delaktighet och närvaro är central och en viktig faktor i arbetet. Komplexiteten och variationen i barngruppens kunskapsnivåer gör att tidigare barngruppsammansättningar behöver förändras för att stärka undervisningen.

Andelen elever i årskurs 9 som har nått godtagbara kunskaper i alla ämnen ökar

◆ Uppnås delvis

Bedömningen är att det förväntade resultatet uppnås delvis.

Elevgruppen som nu går i årskurs 9 (kommunala skolor) har visat en positiv utveckling under de senaste terminerna. Vårterminen 2023 hade 57% av elevgruppen lägst E i alla ämnen, höstterminen 2023 hade siffran ökat till 62%. Utvecklingen gör att det är möjligt att nå det förväntade resultatet men det är en stor osäkerhet kring detta. Utgångsläget att jämföra mot är 65,1% för läsåret 2022/2023. En av osäkerheterna grundar sig i att det finns fortsatta utmaningar med elevernas närvaro. Närvaron i grundskolan befinner sig fortsatt på en lägre nivå jämfört med innan pandemin och arbetet fortsätter för att stödja eleverna och främja en hög närvaro.

En av de främsta orsakerna till den positiva utvecklingen är att fler elever når betyg i matematik tack vare den satsning som samtliga högstadieskolor gör på undervisningen i ämnet. Flera elever har möjlighet att vissa lektioner under veckan ha undervisning i mindre grupp med resurspedagog, utifrån åtgärdsprogram. Även inom anpassad grundskola bedöms resultaten öka och det med anledning av ett pedagogiskt fokus med innehåll som präglas av lärande och att stärka undervisningen. Lärarna i årskurs 1-6 arbetar tillsammans med lärarna i årskurs 7-9

gällande läroplanen och har dialoger kring innehåll och värdeord vilket förstärker lärarnas profession. Detta bedöms också som en bidragande orsak till förbättrade resultat.

2024-05-16

Dnr: BUTN 2022/138

Handläggare

Susann Berg
susann.berg@vanersborg.se
0521-72 26 59

Mottagare

Barn-och
utbildningsnämnden

Resursinsatser för ökad måluppfyllelse

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden äskar 1 120 tkr ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda medel, för att stärka insatserna höstterminen 2024 för de elever som går ur grundskolan vårterminen 2025.

Sammanfattning av ärendet

I Anvisningar och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2025-2027 (KS 2024-02-28 §19) anges ambitionsnivåer för olika mått som kopplats till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen för mandatperioden. Inriktningsmålen ska ge strategisk och övergripande styrning av den politiska viljeinriktningen. Nämnderna ansvarar gemensamt för att styra verksamheten mot den strategiska och övergripande riktning som kommunfullmäktige fastställt i inriktningsmålen. Kommunfullmäktige fastställer målvärden, vad som ska uppnås, för inriktningsmålen.

Till inriktningsmålet ”*Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier*” är ambitionsnivån gällande *Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel* satt till 85,6 % för 2025 samt 87,2 % för 2027. Under 2023 uppgick andelen till 83,2%.

Barn- och utbildningsnämnden har i sin behovsanalys i underlaget för budget 2025-2027 identifierat att de elevkullar som går ut grundskolan 2025-2027 får svårt att nå de ambitionsnivåer som är satta för år 2025 och 2027 utifrån den budgetram som barn- och utbildningsnämnden har till sitt förfogande. Den elevgrupp som förväntas lämna årskurs 9 2025 hade hösten 2023 i åk 8 en behörighet på 66% (kommunal verksamhet). För att nå upp till ambitionsnivån 2025 skulle det innebära att ytterligare 19%-enheter av eleverna ska uppnå behörighet under kvarvarande 1,5 år. Samma elevgrupp hade då de lämnade åk 6 en behörighet på 66%, vilket innebär att elevgruppen är kvar på samma nivå som höstterminen 2023. Den historiskt sett bästa utvecklingen under högstadieåren innebar en ökning av behörigheten med 7%-enheter i kommunal verksamhet. Av elevgruppen som lämnar åk 9 2025 var det höstterminen 2023 12% som saknade ett ämne samt 8% som saknade två ämnen.

För att öka möjligheten för att klara ambitionsnivån om 85,6 % för den elevgrupp som lämnar åk 9 2025 ser barn- och utbildningsnämnden att riktade insatser krävs till de elever som idag inte når behörighet.

De elever som höstterminen i åk 8 saknade ett ämne bör barn- och utbildningsnämnden inom befintliga resurser klara att få behöriga till yrkesprogram på gymnasiet.

För de elever som saknar två eller fler ämnen ser barn- och utbildningsnämnden att extra resurser krävs. Barn- och utbildningsförvaltningen gör bedömningen att ytterligare tre pedagoger, fördelat till de fyra högstadieskolorna hade ökat möjligheten att nå ambitionsnivån för 2025. Kostnaden för dessa tjänster beräknas till 1 mnkr för höstterminen 2024 samt 1 mnkr för vårterminen 2025. Utöver detta tillkommer en kostnad på 12%, motsvarande 120 tkr för höstterminen 2024 samt 120 tkr för vårterminen 2025 i ökat bidrag till fristående verksamheter.

Merkostnaden för höstterminen 2024 äskas från kommunstyrelsen och barn- och utbildningsförvaltningen ämnar återkomma gällande eventuella utökade resursbehov för 2025.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen av förvaltningschef, verksamhetschef åk 7-9 och administrativ chef. Budget 2025-, Mål- och resursplan 2025-2027 beslutades vid barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2024-04-15.

Underlag

Kommunstyrelsen 2024-02-28 §19, Anvisningar och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2025-2027 Barn- och utbildningsnämnden 2024-04-15 §40, Budget 2025, Mål- och resursplan 2025-2027

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Ledningsgrupp BUF
Utredare BUF
Utvecklingsledare BUF
Ekonomer BUF
HR-partner BUF

2024-05-14

Dnr: BUTN 2022/138

Handläggare

Maria Andersson, Louise Edgren
maria.andersson04@vanersborg.se,
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 13 77, 0521-72 10 29

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Omfördelning av budgetram gällande trygga anställningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att fördela 3 mnkr från anslagsredovisningsnivå nämnd till anslagsredovisningsnivå förskola.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2023-12-13 att utöka barn- och utbildningsnämndens budgetram med 4,5 mnkr för att trygga anställningar. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att 3 mnkr används för att förstärka barnpengen i förskolan som en start på satsning på tidiga insatser.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål ”Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv” och ”Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier” vill barn- och utbildningsnämnden fördela 3 mnkr från anslagsredovisningsnivå nämnd till anslagsredovisningsnivå förskola och möjliggöra tidiga insatser. Barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat syftar till att förbättra resultaten och ge alla barn en god start med början i förskolan.

Genom en omfördelning av budgetmedel kan personalförstärkningar genomföras i förskolan. Detta innebär större möjligheter att fånga upp barns behov tidigt och barnen ges bättre förutsättningar inför skolstart. För barn- och utbildningsnämnden är det centralt att förskolans undervisning får stå i centrum och att förskolepersonal ges möjligheter att arbeta långsiktigt med barnens lärande. Förskolans språkutvecklande arbetssätt är viktigt för alla barn, men störst betydelse har det för barn som har ett annat modersmål än svenska och för dessa barn, som växer upp med två eller flera språk, är förskolan en viktig plats för att lära sig svenska. En god språklig start är viktigt för barnens framtid i grundskolan, gymnasiet och senare i arbetslivet.

Barn- och utbildningsnämnden anser att tidiga insatser är avgörande för fullföljda studier och jämlika förutsättningar och omfördelningen av medel enligt förslag till beslut är ett led i att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef BUF
Verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg
Verksamhetschef grundskola F-6
Verksamhetschef grundskola 7-9
Barn- och elevhälsochefer BUF
Administrativ chef BUF
Utredare BUF
Ekonomer BUF
Utvecklingsledare BUF

2024-05-16

Dnr: BUTN 2024/31

Handläggare

Elisabeth Sjöberg
elisabeth.sjoberg@vanersborg.se
0521-721085

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Information om regelbunden tillsyn av enskild pedagogisk omsorg 2024; Ströms slott AB

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har våren 2024, i enlighet med sitt tillsynsansvar över enskild pedagogisk omsorg, genomfört regelbunden tillsyn av enskild pedagogisk omsorg gällande Ströms slott AB.

Tillsynsteamet bedömer att verksamheter följer de krav enl skollagen 2010:800 25 kap 2§ samt skolverkets allmänna råd föreskriver genom att den pedagogiska verksamheten stimulerar barns utveckling och lärande då verksamheten utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande. Rapport med sammanställning över tillsynen kommer upprättas, i vilken förslag om avslutande av tillsyn 2024 kommer föreslås.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Under våren 2024 har Vänersborg kommun i enlighet med sitt tillsynsansvar över enskild pedagogisk omsorg genomfört en regelbunden tillsyn. Syftet med tillsynen av enskild pedagogisk omsorg är att säkerställa att kvalitén i den enskilda pedagogiska omsorgen följer gällande lagar och riktlinjer inom verksamhetsområdet.

Tillsynen innehåller följande delar:

Dokumentgranskning av inskickat material

Observation i verksamheten

Intervju i fokusgrupper med 8 st dagbarnvårdare

Möte med huvudman Ströms Slott AB för att förmedla vad som framkommit i den regelbundna tillsynen.

Ägar- och ledningsprövning

Följande bedömningspunkter ingår i den regelbundna tillsynen av enskild pedagogisk omsorg:

- Övergripande krav på verksamheten
- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Barns inflytande
- Särskilt stöd
- Barngruppens sammansättning och lokaler
- Huvudmannens klagomålshantering
- Huvudmannens plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete
- Ägar- och ledningsprövning

Ett informationsbrev skickades 11 januari 2024 till huvudman för Ström Slott AB om att regelbunden tillsyn kommer att genomföras under våren 2024. I brevet beskrevs tillsynsprocessen och det framgick även vilka underlag och dokument som skulle skickas in.

Efter genomförd tillsyn bedömer tillsynsteamet att verksamheter följer de krav enl skollagen 2010:800 25 kap 2§ samt skolverkets allmänna råd föreskriver genom att den pedagogiska verksamheten stimulerar barns utveckling och lärande då verksamheten utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande. Rapport med sammanställning över tillsynen kommer upprättas, i vilken förslag om avslutande av tillsyn 2024 kommer föreslås.

Beredning

Ärendet har beretts av förvaltningens tillsynsteam, i samråd med kommunjurist.

Underlag

Brev till Ströms Slott AB inför regelbunden tillsyn av enskild pedagogisk omsorg.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Sändlista

Förvaltningschef BUF
Verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg
Utvecklingsledare BUF
Utredare
Rektorerna Sandra Roos och Frida Sterner

Barn- och utbildningsförvaltningen
462 85 Vänerns borg
Tel. 0521-72 11 04
E-post. barnutbildning@vanersborg.se

Ströms Slott AB
Magnus Olsson
Strandvägen 7
459 30 Ljungskile

Inför regelbunden tillsyn av enskild pedagogisk omsorg i Vänerns kommun

Vänerns kommun utövar tillsyn över enskild pedagogisk omsorg. Tillsynen ska säkerställa att verksamheterna bedrivs i enlighet med de bestämmelser som gäller för verksamhetsformen. Tillsynen styrs av 26 kapitlet skollagen (2010:800).

Vänerns kommun kommer att genomföra tillsyn av Ströms slott AB under våren 2024. Tillsynen kommer bland annat att bestå av verksamhetsbesök och möten med huvudmannen.

Pedagogisk omsorg omfattas av skollagens bestämmelser om ägar- och ledningsprövning. Det innebär att den krets av personer som omfattas av ägar- och ledningsprövning ska ha erfarenhet av eller insikt i de föreskrifter som gäller för enskild pedagogisk omsorg samt lämplighet att bedriva denna.

Inför tillsynen ska huvudmannen läsa igenom bifogat formulär och svara på frågorna (rutorna växer när man skriver i dem). Formuläret samt bifogat underlag skickas till barn och utbildningsförvaltningen senast den **12 februari 2024** på e-post: barnutbildning@vanersborg.se

Huvudmannen ska även gå in på kommunens e-tjänst och senast samma datum som ovan fylla i de uppgifter som krävs för ägar- och ledningsprövningen. Detta finner ni på kommunens hemsida: [flexiteBPMS 9.5.0.24 \(vanersborg.se\)](https://www.vanersborg.se/flexiteBPMS-9.5.0.24)

Efter att huvudmannen lämnat in de svar och de uppgifter som efterfrågats kommer Vänerns kommun att återkomma med mer detaljerad information om den kommande tillsynen. Har ni några frågor är ni välkomna att höra av er till oss.

Med Vänliga hälsningar

Pernilla Dahlstrand

Verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg
Barn- och utbildningsförvaltningen, Vänersborgs kommun

Vid eventuella frågor kontakta:

Elisabeth Sjöberg

Tel: 0521-72 10 85

E-post: elisabeth.sjoberg@vanersborg.se

Handläggare

Annie Sköldeborg
Annie.skoldeborg@vanersborg.se
0521-72 11 68

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Premier 2024 för elever inom årskurs 7-9

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att från A J Landströms donationsstiftelse, August Hedmans stiftelse samt Vänersborgs kommuns samstiftelse nr 2 fördela till Dalboskolan 1 764 kr, Fridaskolan 2 095kr, Torpaskolan 3 708 kr, Silvertärnan 3 651 kr, Vänerparken 2 406 kr och Vänerskolan 75 kr.

Sammanfattning av ärendet

Premiemedel erhålles genom stiftelserna A J Landströms donationsstiftelse: 6 400 kr, August Hedmans stiftelse: 6 000 kr samt Vänersborgs kommuns samstiftelse nummer 2: 1 300 kr. Vissa procent av dessa fonders avkastning ska, enligt stadgarna, fördelas som premier för utdelning till elever i grundskolan vid vårterminens slut. Ekonomikontoret i Vänersborgs kommun anger den årliga summan och fördelningen av medel mellan skolorna grundar sig på antalet elever i årskurs 7-9. Underlag som ligger till grund för utbetalning är information från ekonomikontoret som meddelar utdelningsbar summa ur ovanstående donationsstiftelser enligt bokslut 2023. Belopp under 50 kr delas ej ut.

<i>Fördelning</i>	<i>År 2024</i>	<i>År 2023</i>
<i>Dalboskolan</i>	1 764 kr	1 715 kr
<i>Fridaskolan</i>	2 095 kr	2 160 kr
<i>Torpaskolan</i>	3 708 kr	3 650 kr
<i>Silvertärnan</i>	3 651 kr	3 990 kr
<i>Vänerparken</i>	2 406 kr	2 355 kr
<i>Vänerskolan</i>	75 kr	30 kr
<i>Totalsumma</i>	<i>13 700 kr</i>	<i>13 900 kr</i>

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

Information fr Ekonomikontoret gällande utdelningsbart ur donationsstiftelser år 2024

Sändlista

Tomas Granat, Verksamhetschef 7-9
Rektorer 7-9-skolor
Maria Andersson, ekonom

Erik Österlund

Barn- och utbildningsförvaltningen
Maria Andersson

Utdelningsbart ur donationsstiftelser år 2024

Här kommer uppgifter om utdelningsbara medel år 2024

Stiftelse	Vår 2024	Höst 2024	Totalt
August Hedmans stiftelse, 10%	6 000 kr	53 800 kr	59 800 kr
AJ Landströms donationsstiftelse, 20%	6 400 kr	25 800 kr	32 200 kr
Vänerns borgs Samstiftelse nr II, 10%	1 300 kr	11 600 kr	12 900 kr
Totalt	13 700 kr	91 200 kr	104 900 kr

Dessutom finns i Vänerns borgs kommuns Samstiftelse nr III 176 100 kronor där elever kan söka ersättning för förstörda glasögon, kläder eller andra personliga tillhörigheter vid vistelse på skolan under skoltid eller vid färd till och från skolan.

Enligt bokslut 2023. Bokslutet är ännu inte granskat av revisorerna.

Ekonomikontoret

Erik Österlund

2024-04-25

Dnr: BUTN 2024/57

Handläggare

Louise Edgren
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 10 29

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Svar på uppföljning av delmål i avfallsplan 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden översänder *Yttrande uppföljning av delmål i avfallsplan 2023* daterat 2024-04-24 till samhällsbyggnadsnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktiges beslutade 2021-06-16, § 84 att de nämnder som är ansvariga för respektive delmål i Avfallsplanen en gång per år ska redovisa till samhällsbyggnadsnämnden vilka åtgärder de gjort för att uppfylla målen.

Samhällsbyggnadsnämnden har beslutat att skicka ut förfrågan till berörda nämnder avseende redovisning av delmål i avfallsplan för 2023 senast 2024-05-31.

Barn- och utbildningsnämnden har tagit fram ett yttrande som svar på uppföljningen, se *Yttrande uppföljning av delmål i avfallsplan 2023* daterat 2024-04-24.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

Yttrande uppföljning av delmål i avfallsplan 2023

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden
Förvaltningschef BUF
Administrativ chef BUF
Utredare BUF

2024-04-24

Dnr: BUTN 2024/57

Handläggare

Louise Edgren

louise.edgren@vanersborg.se

0521-72 10 29

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Yttrande uppföljning av delmål i avfallsplan 2023

Bakgrund

Kommunfullmäktiges beslutade 2021-06-16, § 84 att de nämnder som är ansvariga för respektive delmål i Avfallsplanen en gång per år ska redovisa till samhällsbyggnadsnämnden vilka åtgärder de gjort för att uppfylla målen.

Samhällsbyggnadsnämnden har beslutat att skicka ut förfrågan till berörda nämnder avseende redovisning av delmål i avfallsplan för 2023 senast 2024-05-31.

Yttrande

Nedan redovisas de åtgärder som åligger barn- och utbildningsnämnden.

Målområde 1: Förebygg uppkomst av avfall

Åtgärd: Informera och motivera kring matsvinn inom förskola och grundskola

Redovisning: Samtliga förskolor och grundskolor informerar och motiverar regelbundet gällande matsvinn.

Målområde 2: Öka återbruket

Åtgärd: Ta fram och implementera vägledning/riktlinjer för återbruk av material i miljöer där barn vistas (t.ex. inte återanvända material som innehåller miljögifter eller är olämpligt på annat sätt)

Redovisning: Förskole- och grundskoleenheterna kommunicerar internt med varandra när det finns möbler eller annat material att hämta eller lämna. Under 2023 har upphandling för inventarier till Holmängens förskola och grundskola startas och förvaltningen har arbetat aktivt för att perspektivet återbruk skulle finnas med i detta arbete. En vägledning för återbruk av material har inte tagits fram och barn- och utbildningsnämnden ser inget behov att ta fram en egen sådan. Under 2023 har barn- och utbildningsförvaltningen inväntat den förvaltningsövergripande ”Anvisning för möbelhantering i Vänerns kommun” som kommunstyrelseförvaltningen arbetat med.

Målområde 4: Förebygg och hantera nedskräpning

Åtgärd: Ta fram och implementera arbetssätt för att förhindra spridning av mikroplast

Postadress:

Vänerns borgs
kommun
462 85 Vänerns borg

Besöksadress:

Sundsgatan 29
Vänerns borg

Telefon:

0521-72 10 00

Webbplats:

www.vanersborg.se

E-post:

barnutbildning@vanersborg.se

2024-04-24

Dnr: BUTN2024/57

(exempelvis från konstgräsplaner, multiarenor och lekplatser).

Redovisning: Barn- och utbildningsnämnden sköter inte lekplatser, konstgräsplaner eller multiarenor vilket innebär att det som barn- och utbildningsnämnden i tidigare uppföljningar av avfallsplanen har angett, att förvaltningen ska ta fram vägledning för arbetssätt, behöver revideras. Barn- och utbildningsförvaltningen avser inte att ta fram någon sådan vägledning då ansvaret ligger hos respektive fastighetsägare. Barn- och utbildningsförvaltningen följer de rutiner som ansvarig fastighetsägare tagit fram och använder de redskap som finns till förfogande för att förhindra spridning av mikroplaster.

Bo Carlsson
Ordförande

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

Vänersborgs kommun - Avfallsplan

Postadress:
Vänersborgs
kommun
462 85 Vänersborg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänersborg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
barnutbildning@vanersborg.se

Vänersborgs kommun

VÄNERSBORGS KOMMUN AVFALLSPLAN

Innehållsförteckning

1 SAMMANFATTNING	1
2 LÄSHÄNVISNING	1
3 INLEDNING	2
SYFTE.....	2
VARFÖR EN AVFALLSPLAN?	2
FRAMTAGANDE AV AVFALLSPLANEN	2
SAMRÅD ENLIGT MILJÖBALKEN.....	2
4 AVFALL I VÄNERSBORGS KOMMUN 2019	3
AVFALLETS UPPKOMST.....	3
INSAMLING OCH HANTERING	3
KOMMUNENS AVFALLSORGANISATION	3
5 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION	4
INFORMATION	4
SYNPUNKTER OCH ÅSIKTER.....	4
6 FRAMTIDA BEHOV OCH KRAV	5
BEFOLKNING	5
LAGAR OCH MÅL	5
7 MÅL OCH HANDLINGSPLANER	6
MÅLOMRÅDE 1	7
MÅLOMRÅDE 2	8
MÅLOMRÅDE 3	9
MÅLOMRÅDE 4	10
MÅLOMRÅDE 5	11
MÅLOMRÅDE 6	12
MÅLOMRÅDE 7	13
8 UPPFÖLJNING AV AVFALLSPLANEN	14
9 KONSEKVENSER AV AVFALLSPLANEN	15
10 MILJÖBEDÖMNING AV PLANER OCH PROGRAM	16
BILAGA 1 BEGREPPSFÖRKLARINGAR	17
BILAGA 2 OMVÄRLDENS KRAV OCH REGELVERK	19
1 LAGAR OCH STYRMEDEL.....	19
2 GÄLLANDE LAGSTIFTNING.....	20
3 PÅ GÅNG INOM LAGSTIFTNING OCH VÄGLEDNING.....	21
4 NATIONELL AVFALLSPLAN OCH NATIONELLT PROGRAM FÖR ATT FÖREBYGGA AVFALL	24
5 MÅL	24
BILAGA 3 KOMMUNENS STYRMEDEL	31
BILAGA 4 MEDVERKANDE VID REVIDERING	32

BILAGA 5 UPPFÖLJNING AV TIDIGARE AVFALLSPLAN.....	33
BILAGA 6 NULÄGESBESKRIVNING.....	38
1 VÄNERSBORGS KOMMUN.....	38
2 INSAMLING AV AVFALL.....	38
3 AVFALLSANLÄGGNINGAR.....	38
4 AVFALLSMÄNGDER.....	39
BILAGA 7 NEDLAGDA DEPONIER.....	47
1 RISKER OCH ÅTGÄRDER.....	48
BILAGA 8 FRAMTIDSPROGNOS.....	49
1 BEFOLKNINGSPROGNOS.....	49
2 PLANERADE UTBYGGNADER SOM KAN PÅVERKA AVFALLSHANTERINGEN.....	49
3 INSAMLINGSSYSTEM OCH AVFALLSANLÄGGNINGAR.....	50
BILAGA 9 MILJÖBEDÖMNING.....	51
1 BAKGRUND.....	51
2 VÄNERSBORGS KOMMUNS AVFALLSPLAN FÖR ÅREN 2019 - 2023.....	52
3 ALTERNATIV.....	52
4 BEDÖMNINGSGRUNDER.....	53
5 MILJÖPÅVERKAN.....	54
6 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING.....	61
BILAGA 10 SAMRÅDSREDOGÖRELSE.....	62

Dokumenttyp Plan	Dokumentnamn VÄNERSBORGS KOMMUN AVFALLS- PLAN	Antagen 2021-06-16	Antagen av Kommunfullmäktige §84	
Dokumentägare Kretslopp och Vatten	Dokumentansvarig Enhetschef renhållningen	Reviderad	Giltighet 2026-06-16	
Dokumentinformation Målsättningar med avfallshantering		Diarienummer SBN 2019/234		
Ämnesområde Avfallshantering			Intranät ☐	Hemsida x
Andra styrande dokument som omnämns Miljöbalkens 15 kapitel 41§				

1 Sammanfattning

Vänersborg kommuns avfallsplan syftar till att skapa en hållbar avfallshantering och att ge förutsättning för kommunen att arbeta för en cirkulär ekonomi. I planen finns sju målområden med tillhörande delmål och åtgärder för att uppnå syftet.

En stor del av kommunens verksamhet berörs av avfallsplanen och såväl kommunens medborgare som privata och offentliga aktörer kommer att påverkas av den.

Avfallsplanen bygger på gällande lagar, internationella överenskommelser och lokala styrande dokument.

Arbetet med att revidera Vänersborg kommuns avfallsplan har skett i samråd med ett stort antal aktörer som är verksamma i Vänersborgs kommun, och planen har varit utställd och skickats på remiss för att fånga upp så många synpunkter som möjligt.

2 Lëshänvisning

Denna avfallsplan har utarbetats för att följa Naturvårdsverkets föreskrift om innehåll i kommunala avfallsplaner (NFS 2020:6).

För att göra avfallsplanen mer lättläst och tillgänglig har dokumentet utformats så att kortfattad information finns i huvuddokumentet medan mer djupgående och detaljerad information lagts i bilagor. Hur djupt läsaren vill gå inom de olika delarna är därmed upp till läsaren själv.

3 Inledning

Syfte

Syftet med Vänersborg kommuns avfallsplan är att skapa förutsättningar för en hållbar avfallshantering och cirkulär ekonomi.

Varför en avfallsplan?

Riksdagen beslutade 1990 att Sveriges kommuner ska ta fram kommunala avfallsplaner. Bestämmelserna finns i Miljöbalkens 15 kapitel 41 § där det står att varje kommun ska ha en renhållningsordning som ska innehålla lokala avfallsföreskrifter och en avfallsplan.

Framtagande av avfallsplanen

För att det ska vara möjligt att nå en hållbar avfallshantering måste avfallsplanen få en bred förankring. I revideringsarbetet har därför representanter från flera kommunala förvaltningar och bolag varit delaktiga. För en sammanställning av de funktioner som varit med, se bilaga 4.

I allt utvecklingsarbete är det viktigt att se hur det tidigare arbetet gått och dra lärdom av det. I bilaga 5 finns en sammanställning över de mål och åtgärder som gällde i den förra avfallsplanen. De flesta av målen har uppnåtts medan några visat sig vara olämpliga och andra flyttats över till denna nya avfallsplan.

Samråd enligt miljöbalken

För att kommuninnevånare och andra aktörer ska ha en möjlighet att uttrycka sina synpunkter kring avfallsplanen ska den ställas ut för samråd innan den fastställs.

Denna avfallsplan har varit utställd för samråd enligt miljöbalken under hösten 2019. Inkomna synpunkter har beaktats i de slutliga justeringarna av avfallsplanen. Se vidare i samrådsredogörelsen i bilaga 10.

4 Avfall i Vänersborgs kommun 2019

Avfallets uppkomst

Avfallets mängd och sammansättning beror till stor del på befolkningens storlek och sammansättning och det näringsliv som bedrivs.

Vid utgången av 2019 hade kommunen 39 600 invånare. Den största befolkningsgruppen finns i åldrarna 25–64 år.

Huvuddelen av arbetstillfällena i Vänersborg kommun finns inom vård och omsorg, utbildning samt civila myndigheter och försvaret. Se vidare i bilaga 6.

En redovisning av uppkomna avfallsmängder under 2019 finns i bilaga 6.

Insamling och hantering

Insamling av kommunalt avfall

Insamling av kommunalt avfall sker i två enfackskärl, ett för restavfall och ett för matavfall. Egen hemkompost är möjlig.

Kretsloppspark

I kommunen finns en kretsloppspark – Torpa Kretsloppspark.

Återvinningsstationer (ÅVS)

Återvinningsstationer för insamling av förpackningsmaterial sköts av FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen). Totalt finns 23 ÅVS fördelade över kommunen. Se bilaga 6 för mer information om insamling och avfallsanläggningar i kommunen.

Kommunens avfallsorganisation

Samhällsbyggnadsnämnden i Vänersborgs kommun är renhållningsansvarig nämnd. Kommunfullmäktige beslutar om renhållningsordning (avfallsplan och renhållningsföreskrifter) och avfallstaxor.

Renhållningen, som ligger under enheten kretslopp och vatten, ansvarar för insamlingen av kommunalt avfall, latrin och slam från slamavskiljare och slutna tankar. Insamling av kommunalt avfall i kommunen sköts i dagsläget till 80% av kommunen och till 20% av en entreprenör. Entreprenören sköter insamlingen på landsbygden. Renhållningen samlar in förpackningar av plast, metall, papper och glas samt tidningar, så kallad fastighetsnära insamling. Renhållningen har också ansvar för kretsloppsparken.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken.

5 Information och kommunikation

Information

Information om avfallshanteringen i Vänersborgs kommun sprids bland annat via kommunens hemsida, utskick, via en särskild app och den årliga miljöalmanackan.

Informationen rör exempelvis öppettider vid Kretsloppsparken, ändrade hämtningsintervall för kommunalt avfall, var olika avfallsslag kan lämnas, sorteringsguide för avfall, farligt avfall, taxor och avgifter.

Information om hushållens och verksamheternas avfallshantering bör utformas så att mottagarna även får en ökad förståelse för vad som händer med avfallet när det samlats in.

Synpunkter och åsikter

Vänersborgs kommuns invånare kan lämna synpunkter och förbättringsförslag kring avfallshanteringen via exempelvis Vänersborgs kommuns hemsida.

6 Framtida behov och krav

Förutsättningarna för en hållbar avfallshantering bestäms av kommuninvånarnas produktions- och konsumtionsmönster, de avfallsmängder som kommunens invånare ger upphov till, de behov och förväntningar kommunens invånare har och den lagstiftning och styrande dokument som gäller.

Befolkning

Vänersborgs kommun växer och enligt kommunens Mål- och resursplan 2020-2022 kommer fördelningen mellan olika åldersgrupper att förändras under avfallsplanens tidsperiod. Grupperna yngre och äldre bedöms växa mer än gruppen 20 – 64 år vilket innebär såväl möjligheter som utmaningar för arbetet att uppnå avfallsplanens syfte och mål. Se vidare i bilaga 8.

Lagar och mål

Lagstiftningen om avfallshantering finns dels på nationell nivå och dels på EU-nivå. Lagstiftningen på båda nivåerna rör sig alltmer mot cirkulär ekonomi och förebyggande av avfall.

Avfallsplanen berörs även av mål, överenskommelser och riktlinjer på regional, nationell och internationell nivå. Många av dessa strävar mot ett hållbart samhälle ur ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.

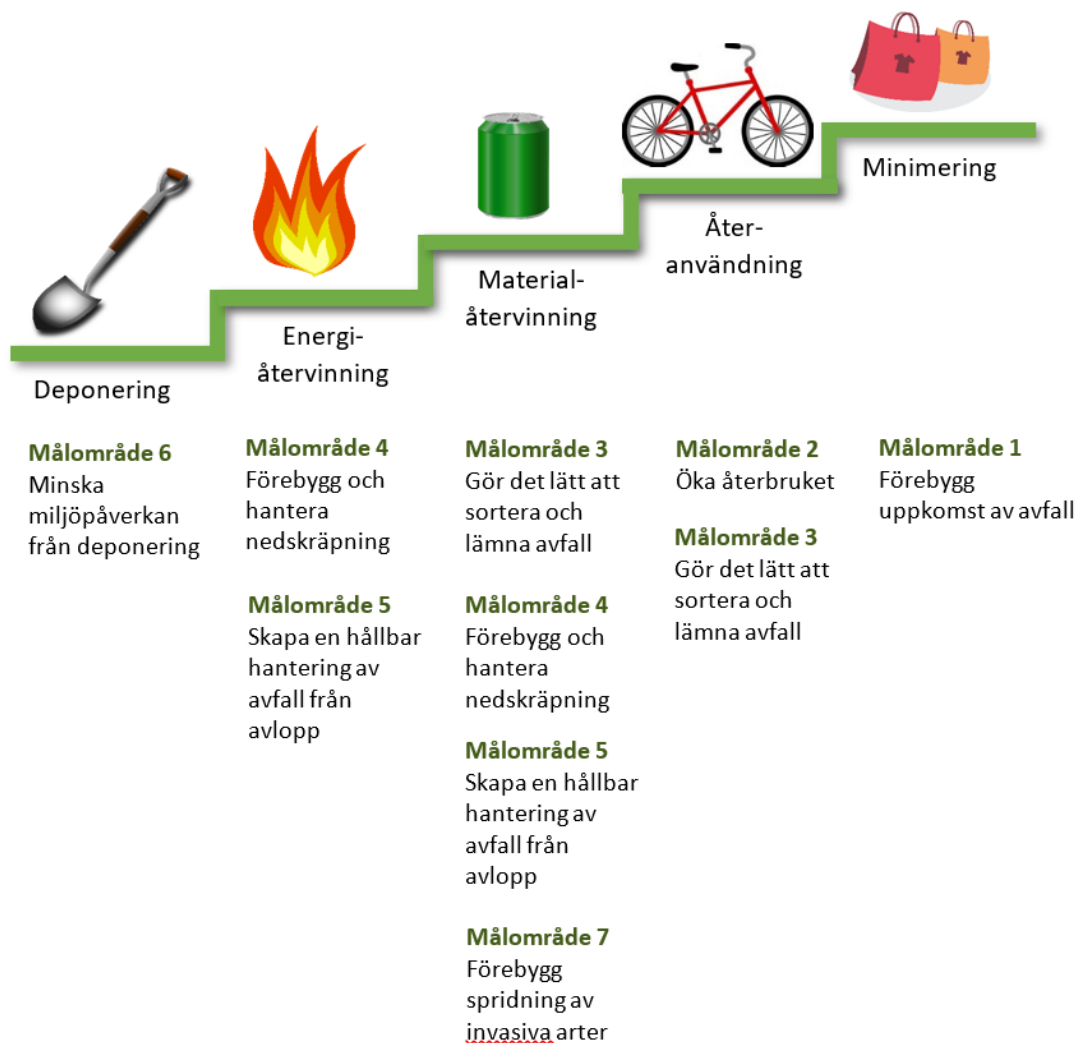
Avfallsplanen och de målsättningar och ambitioner planen anger påverkar och påverkas av Vänersborgs kommuns samhällsplanering. Översiktsplanen (ÖP) anger riktlinjer och strategier för hur samhället ska planeras och visar hur mark- och vattenanvändningen ska disponeras i stora drag. ÖP inkluderar även de sociala frågorna för ett helhetsperspektiv. För att Avfallsplanen ska kunna genomföras krävs att åtgärderna får stöd i ÖP.

För mer information om gällande och kommande lagstiftning, mål och andra styrande dokument, samt hur hänsyn tagits till dessa i revideringen av avfallsplanen, se bilaga 2.

7 Mål och handlingsplaner

Avfallshierarkin visar hur vi ska prioritera när vi planerar vår avfallshantering. Att arbeta enligt avfallshierarkin (Figur 1), även kallad avfallstrappan, är ett krav enligt såväl europeisk som svensk lagstiftning. För mer information se bilaga 2. Målet är att komma så högt upp som möjligt i avfallshierarkin.

Figur 1. Avfallshierarkin, även kallad avfallstrappan.

För respektive målområde redovisas på de kommande sidorna vilka globala, nationella och lokal hållbarhets- och miljömål som målområdet är kopplat till. För en beskrivning av de olika globala, nationella och lokala målen, se bilaga 2

För respektive målområde anges även vilken typ av styrmedel som kommunen kan använda för att genomföra åtgärderna och uppnå målen. För en sammanställning över möjliga styrmedel, se bilaga 3.

Målområde 1

Målområde 1 Förebygg uppkomst av avfall

Steg i Avfallshierarkin:

1 – Minimera avfallet

Delmål:

1:1 Förebygg avfall vid inköp till kommunal verksamhet

1:2 Förebygg avfall under användning i kommunal verksamhet

1:3 Minska matsvinnet

1:4 Öka medvetenheten om avfallsförebyggande åtgärder

Motivering:

Agenda 2030

- Mål nr 12.3 Minska matsvinnet
- Mål nr 12.5 Minimera avfallet genom förebyggande arbete
- Mål nr 12.7 Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder
- Mål nr 12.8 Säkerställa att människor har information och medvetenhet för en hållbar utveckling

Nationella miljö kvalitetsmål

- God bebyggd miljö

Sveriges nationella avfallsplan

- Mat
- Plast
- Nedskräpning

Vänersborg kommuns miljöprogram

- Hållbara inköp
- Minskat avfall
- Hållbar konsumtion och livsstil

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

1:1 Förebygg avfall vid inköp till kommunal verksamhet

Åtgärd	Ansvar
Formulera upphandlingskriterier så att leverantörer som arbetar aktivt med att minska avfallet (exempelvis förpackningar) främjas.	Kommunstyrelsen
Fastställ och implementera riktlinjer angående användande av engångsartiklar i kommunal verksamhet.	Kommunstyrelsen
Fastställ och implementera riktlinjer angående materialval som kan medföra stor miljöpåverkan, t.ex. plastpartiklar från konstgräsplaner och lekplatser.	Kommunstyrelsen

1:2 Förebygg avfall under användning i kommunal verksamhet

Åtgärd	Ansvar
Kartlägg svinn av förbrukningsmaterial i kommunal verksamhet.	Kommunstyrelsen
Ta fram och implementera arbetssätt för att minska svinn utifrån kartläggningen.	Kommunstyrelsen

1:3 Minska matsvinnet i samhället

Åtgärd	Ansvar
Informera och motivera kring matsvinn inom skola, förskola och socialtjänstens verksamhet.	Barn- och utbildningsnämnden Socialnämnden
Informera och motivera hushållen för att minska matsvinn.	Samhällsbyggnadsnämnden

1:4 Öka medvetenheten om avfallsförebyggande åtgärder

Åtgärd	Ansvar
Informera hushållen om åtgärder för att förebygga uppkomsten av avfall.	Samhällsbyggnadsnämnden

STYRMEDEL

- Information
- Upphandling

Målområde 2

Målområde 2 Öka återbruket

Steg i Avfallshierarkin: 2 – Återanvända

Delmål:

2:1 Skapa förutsättningar för återbruk för kommuninvånarna

2:2 Öka återanvändandet av rent markmaterial

2:3 Öka återbruket inom kommunens verksamhet

Motivering:

Agenda 2030

- Mål nr 12.5 Minimera avfallet genom förebyggande arbete
- Mål nr 12.7 Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder
- Mål nr 12.8 Säkerställa att människor har information och medvetenhet för en hållbar utveckling

Nationella miljö kvalitetsmål

- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö

Sveriges nationella avfallsplan

- Bygg- och rivningsavfall
- Elektronik
- Textil

Vänersborg kommuns miljöprogram

- Användningen av farliga ämnen minskar
- Minskat avfall
- Hållbar konsumtion och livsstil

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

2:1 Skapa förutsättningar för återbruk för kommuninvånarna	
Åtgärd	Ansvar
Skapa samarbeten med andra aktörer för återbruk, t.ex. "Cykelkök".	Kommunstyrelsen
Skapa fysiska och/eller digitala platser för byte av saker.	Samhällsbyggnadsnämnden
Uppmuntra till och främja initiativ som innebär byte/återbruk.	Samhällsbyggnadsnämnden
Informera kommuninvånarna om nyttan av och möjligheter till återbruk.	Samhällsbyggnadsnämnden

2:2 Öka återanvändandet av rent markmaterial	
Åtgärd	Ansvar
Ta fram en masshanteringsplan för markmaterial som uppkommer i kommunal verksamhet.	Samhällsbyggnadsnämnden

2:3 Öka återbruket inom kommunens verksamhet	
Åtgärd	Ansvar
Skapa en plats för förvaring av kommunens begagnade inventarier i väntan på nya användare.	Kommunstyrelsen
Ta fram en organisation för hantering av de begagnade inventarierna.	Kommunstyrelsen
Skapa en tjänst för återbruk av kommunens interna begagnade inventarier (exempelvis kontorsmöbler).	Kommunstyrelsen
Ta fram rutiner kring vad som ska sparas.	Kommunstyrelsen
Ta fram och implementera vägledning/riktlinjer för återbruk av material i miljöer där barn vistas (t.ex. inte återanvända material som innehåller miljögifter eller är olämpligt på annat sätt).	Barn- och utbildningsnämnden

STYRMEDEL

- Information
- Offentlig upphandling

Målområde 3

Målområde 3 Gör det lätt att sortera och lämna avfall

Steg i Avfallshierarkin:

- 2 – Återanvända
- 3 – Materialåtervinna

Delmål:

- 3:1 Säkerställ att kommunens invånare har kunskap om hur avfallet ska sorteras
- 3:2 Säkerställ att kommunens invånare har god tillgänglighet för att lämna sorterat avfall
- 3:3 Skapa förutsättningar för sortering i kommunal verksamhet

Motivering:

Agenda 2030

- Mål nr 12.4 Miljömässigt hållbar hantering av kemikalier i hela livscykeln
- Mål nr 12.5 Minimera avfallet genom förebyggande arbete
- Mål nr 12.8 Säkerställa att människor har information och medvetenhet för en hållbar utveckling

Nationella miljö kvalitetsmål

- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö

Sveriges nationella avfallsplan

- Bygg- och rivningsavfall
- Elektronik
- Textil
- Plast

Vänersborg kommuns miljöprogram

- Användningen av farliga ämnen minskar
- Minskat avfall
- Hållbar konsumtion och livsstil

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

3:1 Säkerställ att kommunens invånare har kunskap om hur avfallet ska sorteras	
Åtgärd	Ansvar
Ta fram och sprid information i olika former, via olika medier, på olika språk och via olika kanaler. Fokusera extra på områden med sämre sorteringsgrad.	Samhällsbyggnadsnämnden
Medverka och sprid information om avfallshantering vid evenemang i kommunen.	Samhällsbyggnadsnämnden
Erbjud skolorna kärl för full sortering att använda i undervisningen.	Samhällsbyggnadsnämnden

3:2 Säkerställ att kommunens invånare har god tillgänglighet för att lämna sorterat avfall	
Åtgärd	Ansvar
Verka för att kretsloppspark kompletteras med ytterligare återbruksverksamheter.	Samhällsbyggnadsnämnden
Utveckla mobila insamlingstjänster.	Samhällsbyggnadsnämnden
Samverka med FTI för att informera om anläggande av nya bostadsområden.	Samhällsbyggnadsnämnden
Främja insatser för att samla in trasiga textilier.	Samhällsbyggnadsnämnden

3:3 Skapa förutsättningar för sortering i kommunal verksamhet	
Åtgärd	Ansvar
Installera insamlingskärl för minst fem (5) fraktioner i varje kommunal verksamhet.	Samhällsbyggnadsnämnden
Säkerställ att insamling och rätt hantering av sorterade fraktioner ingår i upphandling av "städbolag".	Kommunstyrelsen
Ställ krav på källsortering vid event m.m. som arrangeras av kommunen eller av andra i kommunens lokaler.	Kommunstyrelsen

STYRMEDEL

- Information
- Offentlig upphandling
- Riktade informationsåtgärder i områden där källsorteringen behöver förbättras.

Målområde 4

Målområde 4 Förebygg och hantera nedskräpning

Steg i Avfallshierarkin:

- 3 – Materialåtervinning
- 4 – Energiåtervinning

Delmål:

- 4:1 Motivera kommuninvånarna att hålla rent i naturen
- 4:2 Hantera nedskräpningen
- 4:3 Förebygg och minska förekomst av mikroplast i naturen

Motivering:

Agenda 2030

- Mål nr 12.5 Minimera avfallet genom förebyggande arbete
- Mål nr 14.1 Minska tillförsel av plast i haven

Nationella miljö kvalitetsmål

- God bebyggd miljö

Sveriges nationella avfallsplan

- Plast
- Nedskräpning

Vänersborg kommuns miljöprogram

- Levande skogar
- Strandmiljöer för fåglar, kreatur och turister
- Minskat avfall

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

4:1 Motivera kommuninvånarna att hålla rent i naturen

Åtgärd	Ansvar
Anlägg och underhåll fasta grillplatser på lämpliga platser.	Samhällsbyggnadsnämnden
Utred och åtgärda behovet av ytterligare insamlingskärl på allmänna platser.	Samhällsbyggnadsnämnden
Genomför/stöd kampanjer för skräpplockning.	Kommunstyrelsen

4:2 Hantera nedskräpning

Åtgärd	Ansvar
Ta fram och implementera ett arbetssätt för att snabbt avlägsna avfall som dumpats.	Samhällsbyggnadsnämnden
Ta fram och implementera arbetssätt för att förhindra och hantera nedskräpning av Vätern.	Kommunstyrelsen

4:3 Förebygg och minska förekomst av mikroplast i naturen

Åtgärd	Ansvar
Ta fram och implementera arbetssätt för att förhindra spridning av mikroplast (exempelvis från konstgräsplaner, multiarenor och lekplatser).	Samhällsbyggnadsnämnden Kultur- och fritidsnämnden Barn- och utbildningsnämnden

STYRMEDEL

- Information

Målområde 5

Målområde 5 Skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp

Steg i Avfallshierarkin:
4 – Energiåtervinning

Delmål:

5:1 Minska förekomsten av oönskat material till de kommunala reningsverken

5:2 Hantera avfall från avlopp på ett hållbart sätt

Motivering:

Agenda 2030

- Mål nr 12.2 Uppnå en hållbar förvaltning av naturresurser

Nationella miljökvalitetsmål

- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Begränsad klimatpåverkan
- God bebyggd miljö

Sveriges nationella avfallsplan

- Plast

Vänersborg kommuns miljöprogram

- Hushållning med naturresurser
- Vatten och näringsämnen i balans

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

5:1 Minska förekomsten av oönskat material till de kommunala reningsverken

Åtgärd	Ansvar
Sprid information till kommuninvånarna om vad som får spolas ner i toaletten.	Samhällsbyggnadsnämnden
Informera om och kontrollera innehållet i avloppsströmmar från verksamheter som når kommunala reningsverket.	Samhällsbyggnadsnämnden

5:2 Hantera avfall från avlopp på ett hållbart sätt

Åtgärd	Ansvar
Utred möjliga lösningar och fatta (om möjligt) beslut om vilken/vilka.	Samhällsbyggnadsnämnden
Utred möjligheterna till kretslopp för avfall från små avlopp.	Samhällsbyggnadsnämnden

STYRMEDEL

- Information
- Tillsyn

Målområde 6

Målområde 6 Minska miljöpåverkan från deponering

Steg i Avfallshierarkin:
5 – Deponering

Delmål:
6:1 Säkerställ att ingen negativ påverkan från nedlagda deponier i kommunen förekommer

Motivering:

Agenda 2030
- Mål nr 12.2 Uppnå en hållbar förvaltning av naturresurser

Nationella miljö kvalitetsmål
- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö
- Ingen övergödning

Sveriges nationella avfallsplan
- Nedskräpning

Vänersborg kommuns miljöprogram
- Hushållning med naturresurser
- Vatten och näringsämnen i balans

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

6:1 Säkerställ att ingen negativ påverkan från nedlagda deponier i kommunen förekommer	
Åtgärd	Ansvar
Utred vilka av de nedlagda deponierna i kommunen som behöver kontrolleras samt ta fram åtgärdsförslag.	Samhällsbyggnadsnämnden
Ta fram och implementera handlingsplan och budget för de nedlagda deponier som ska kontrolleras.	Samhällsbyggnadsnämnden

STYRMEDEL

- -

Målområde 7

Målområde 7 Förebygg spridning av invasiva arter

Steg i Avfallshierarkin:

-

Delmål:

7:1 Bekämpa förekomsten av
invasiva arter

7:2 Förebygg spridning av
invasiva arter från
trädgårdsavfall.

7:3 Förebygg spridning av
invasiva arter via jordmaterial.

Motivering:

Agenda 2030

- Mål nr 12.2 Uppnå en hållbar
förvaltning av naturresurser
- Mål nr 15.8 Förhindra invasiva
främmande arter i land och
vattensystem

Nationella miljö kvalitetsmål

- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Sveriges nationella avfallsplan

-

Vänersborg kommuns miljöprogram

- Vatten och näringsämnen i balans

ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

7:1 Bekämpa förekomsten av invasiva arter	
Åtgärd	Ansvar
Kartlägg områden med invasiva arter.	Samhällsbyggnadsnämnden
Ta fram en handlingsplan för att bekämpa invasiva arter utifrån kartläggningen.	Samhällsbyggnadsnämnden

7:2 Förebygg spridning av invasiva arter från trädgårdsavfall.	
Åtgärd	Ansvar
Informera kommuninvånarna om invasiva arter.	Samhällsbyggnadsnämnden
Möjliggör insamling av invasiva arter vid Kretsloppsparken.	Samhällsbyggnadsnämnden

7:3 Förebygg spridning av invasiva arter via jordmaterial	
Åtgärd	Ansvar
Möjliggör insamling av jord som misstänks innehålla rötter/fröer från invasiva arter vid Kretsloppsparken.	Samhällsbyggnadsnämnden
Informera byggtreprenörer m.fl. om invasiva arter.	Samhällsbyggnadsnämnden

STYRMEDEL

- Information
- Tillsyn

8 Uppföljning av avfallsplanen

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för uppföljningen av avfallsplanen. Uppgiften att följa upp respektive åtgärd och målområde kan överlämnas till den del inom kommunens organisation som bedöms vara bäst lämpad. Fördelning eller överlämnande av uppgifter ska dokumenteras och det är viktigt att den som mottar uppgiften förstår och har möjlighet att genomföra den.

Avfallsplanens åtgärder ska arbetas in i den kommunala verksamheten och kommunens miljöledningssystem.

I de kommunala bolagen sker uppföljning enligt befintliga system.

Utvärdering av hur arbetet går ska ske årligen i samband med årsbokslutet. Utifrån resultatet av den årliga uppföljningen ska utrymme och behov av nya eller ändrade mål och åtgärder utvärderas.

Avfallsplanen ska aktualitetsbedömas varje mandatperiod enligt givna kriterier och vid behov revideras.

9 Konsekvenser av avfallsplanen

Vänersborg kommuns avfallsplan syftar till att skapa förutsättningar för en hållbar avfallshantering och cirkulär ekonomi. De mål och åtgärder som fastställts för att uppfylla detta syfte kommer att ge konsekvenser för såväl kommunens medborgare, kommunens verksamhet och miljön.

Att genomföra förändringar för att förbättra miljön kan medföra ökade kostnader, åtminstone initialt.

Några av de åtgärder som fastställts i avfallsplanen innebär möjlighet till nya arbetstillfällen. Det handlar framförallt om enkla arbeten vilket kan bidra till att personer som i dagsläget står utanför arbetsmarknaden kan få sysselsättning. Detta kan medföra ett minskat utanförskap och en ökad integration.

Avfallsplanens mål och åtgärder leder även till ökad medvetenhet och kunskap kring hållbar avfallshantering.

För hushållens del medför flertalet av målen till ökad kunskap och tydligare information. Det blir lättare att göra rätt. I bilaga 9, Miljöbedömning, redovisas hur de olika målen kan komma att påverka människors hälsa.

Från miljösynpunkt leder de mål och åtgärder som fastställs i avfallsplanen bland annat till en minskad mängd avfall, en minskning av avfallets farlighet och ökad material- och energiåtervinning.

10 Miljöbedömning av planer och program

Kommunala avfallsplanerna berörs av bestämmelserna för miljöbedömning av planer och program¹. Den miljöbedömning som upprättats för denna avfallsplan redovisas i bilaga 9.

Vänersborgs kommun har bjudit in Länsstyrelsen i Västra Götalands län till samråd kring Miljöbedömningen (2018-08-17). Länsstyrelsen har valt att inte lämna några synpunkter på Miljöbedömningen (Länsstyrelsens dnr 566-30246-2018, 2018-09-26).

Efter samrådet kring Miljöbedömningen har målområdet om invasiva arter (målområde nr 7) lagts till.

---

¹ 6 kap miljöbalken (MB)

Bilaga 1 Begreppsförklaringar

Avfall	Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Det finns en förteckning över avfallskategorier i avfallsförordningen.
Avfallshierarkin	En hierarki för i vilken ordning olika metoder för att hantera avfall bör användas. Även kallad Avfallstrappan.
Bortskaffande av avfall	Att bli av med avfall utan att få ut någon nytta av det, exempelvis deponering av avfall i eller på marken.
Brännbart avfall	Avfall som brinner utan energitillskott efter att förbränningsprocessen startat.
Cirkulär ekonomi	En cirkulär ekonomi bygger på att återanvända, laga och att betrakta avfall som en resurs. En cirkulär ekonomi strävar efter produkter som är allt mer hållbara, allt mer återvinningsbara och där icke förnybara material över tid ersätts med förnybara.
Farligt avfall (FA) ²	Som hushållens farliga avfall räknas farliga kemikalier, olja, bekämpningsmedel, batterier, färgrester etc. samt elektriskt- och elektroniskt avfall, glödlampor, lysrör, tryckimpregnerat trä etc.
Grovavfall	Avfall som uppkommer vid normalt boende och som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att lägga i ordinarie avfallskärl för kommunalt avfall.
Hantering av avfall	En verksamhet eller en åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall.
Hushållsavfall	Tidigare benämning för kommunalt avfall.
Insamling av avfall	Uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport.
Kommunalt avfall	Avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte <ol style="list-style-type: none"> 1. avfall från tillverkning, 2. avfall från jord- och skogsbruk, 3. avfall från fiske, 4. avfall från septiktankar, avloppsnät och avloppsrening, 5. bygg- och rivningsavfall, och 6. uttjänta bilar. Hette tidigare hushållsavfall.

---

² Farligt avfall: avfall som i bilaga 4 (till Avfallsförordningen SFS 2011:927) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*)

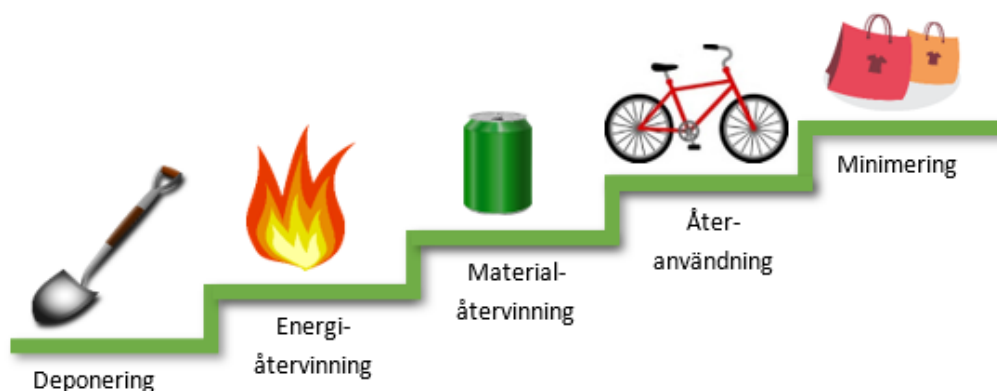
Kretsloppspark	En anläggning där återanvändning, återvinning och avfallssortering samlas. Som en ÅVC med tillägget att avfallslämnarna även uppmuntras att lämna avfall till återanvändning/återbruk.
Mikroplast	Ett samlingsnamn för plastpartiklar som är mindre än 5 millimeter.
Miljöstation	En avlämningsplats för farligt avfall som uppkommer i hushållen.
Matavfall	Biologiskt nedbrytbart avfall som består av livsmedel eller som uppstår i samband med hantering av livsmedel
Producent	Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet ger upphov till avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl.
Producentansvar	Skyldighet för producent att se till att det avfall som producenten ger upphov till samlas in, transporteras bort, återvinns, återvänds eller bortskaffas.
Återanvändning	En åtgärd som innebär att en produkt eller komponent som inte är avfall används igen.
Återbruk	Kan vara det samma som återanvändning eller innebära att produkten ändras lite innan den används, exempelvis en tröja som sys om eller en vinylskiva som används som lampskärm.
Återvinning	Med återvinning avses bland annat materialåtervinning, energiutvinning, kompostering och annan biologisk behandling. Återvinning innebär att nyttan från avfallet, exempelvis i form av material, energi eller näringsämnen, tas tillvara.
Återvinningscentral (ÅVC)	Avlämningsplats för hushållens grovavfall. Platsen är försedd med containrar/behållare för sortering i olika materialslag.
Återvinningsstation (ÅVS)	En avlämningsplats för hushållens returpapper och förpackningar av glas, plast, metall och kartong som ingår i producentansvaret.

Bilaga 2 Omvärldens krav och regelverk

1 Lagar och styrmedel

En rad lagar och föreskrifter reglerar avfallshanteringen i Sverige. Många av de bestämmelser som styr avfallshantering kommer från EU-direktiv som arbetats in i den svenska lagstiftningen. Det finns även EU-förordningar som gäller direkt i Sverige utan att passera den svenska lagstiftningsprocessen.

Bestämmelserna kring avfallshanteringen utgår från den så kallade avfallshierarkin (Figur 1, bilaga 1), eller avfallstrappan, som anger en prioriteringsordning för hur avfall ska hanteras. Avfallshierarkin kommer ursprungligen från ett EU-direktiv och har arbetats in i den svenska Miljöbalken. Målet är att nå så högt upp i trappan som möjligt, det vill säga att i första hand undvika att avfall uppstår och på så sätt minimera den mängd avfall som behöver tas omhand. Avvikelse från hierarkin kan vara nödvändiga av tekniska, ekonomiska eller miljömässiga skäl.

1. Minimering – Verka förebyggande för att undvika att avfall uppkommer
2. Återanvändning – Sälja eller skänka saker som man inte vill ha kvar
3. Materialåtervinning – Göra nya produkter av tidigare använt material, t.ex. glas och plast
4. Energiåtervinning – Använda den energi som finns i avfallet, t.ex. att skapa fjärrvärme genom att bränna avfall eller biogas genom att röta matavfall.
5. Deponering – Lägga avfall på en deponi.]

Figur 1, Bilaga 2. Avfallshierarkin, även kallad avfallstrappan

2 Gällande lagstiftning

Grunderna för avfallshantering i Sverige ges i Miljöbalken och tillhörande förordningar. En rad föreskrifter ifrån Naturvårdsverket ger detaljerna. Se de främsta lagrummen i Tabell 1, bilaga 1 nedan.

Avfallsförordning (EU)	2008/98/EG
Miljöbalken	SFS 1998:808
Avfallsförordning	SFS 2020:614
Förordning om förbränning av avfall	SFS 2013:253
Förordning om deponering av avfall	SFS 2001:512
Naturvårdsverkets föreskrifter om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall	NFS 2004:10
Europaparlamentets och rådets förordning om avfallstransport	1013/2006/EG
Naturvårdsverkets föreskrifter om transport av avfall	NFS 2005:3
Förordning om producentansvar för returpapper	SFS 2018:1463
Förordning om producentansvar för förpackningar	SFS 2018:1462
Förordning om producentansvar för däck	SFS 1994:1236
Förordning om producentansvar för bilar	SFS 2007:185
Förordning om PCB m.m.	SFS 2007:19
Förordning om producentansvar för batterier	SFS 2008:834
Förordning om producentansvar för elutrustning	SFS 2014:1075
Naturvårdsverkets föreskrifter om yrkesmässig lagring och behandling av elavfall som omfattas av producentansvar	NFS 2018:11
Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall	NFS 2004:4
Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall	NFS 2020:6
Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten	HVMFS 2016:17

Tabell 1. Bilaga 2. De viktigaste lagarna och förordningarna som styr avfallshanteringen.

2.1 Den kommunala renhållningsskyldigheten

Enligt 15 kapitel 20§ Miljöbalken ska kommunen se till att hushållsavfall i kommunen återvinns eller bortskaffas. Detta ska ske på ett sätt som är godtagbart för både människors hälsa och miljö.

2.2 Producentansvar

Det finns ett flertal förordningar som reglerar det så kallade producentansvaret. Producentansvaret innebär att den som producerar en viss vara eller förpackning ska se till att det finns ett system för att samla in, transportera bort och återanvända, återvinna eller deponera varan eller förpackningen när konsumenten inte längre vill ha den kvar. Både i utveckling av produkter och vid hantering av avfallet ska hänsyn tas till avfallshierarkin.

3 På gång inom lagstiftning och vägledning

3.1 Nationell plastsamordning

Arbetet på lång sikt ska inriktas på att; samla och bygga upp objektiv och faktabaserad kunskap om makro- och mikroplast, sprida kunskapen genom lämpliga kanaler och genom insatser riktade till relevanta aktörer t.ex. myndigheter, kommuner och producenter samt samordna och driva frågor i syfte att öka den hållbara plastanvändningen.

Naturvårdsverket ska redovisa en plan och process för hur Naturvårdsverket ska verkställa en nationell samordning samt arbetet med att utveckla en kunskapsnod för makro- och mikroplast. Den utvecklade kunskapsnoden ska bidra till ökad kunskap hos bland annat myndigheter, kommuner och producenter om negativa och positiva effekter av plast och mikroplast. Kunskapsnoden ska också visa på möjligheter (väletablerade, såväl som nyare, innovativa lösningar) att agera för att bidra till hållbar plastanvändning ur ett helhetsperspektiv, såväl som miljönyttan av de olika handlingsalternativen.

Utvecklingen av samordningen sker i samråd med myndigheter samt offentliga och privata aktörer för att på bästa sätt kunna möta de behov som finns hos respektive aktör.

Uppdraget ska redovisas till Miljödepartementet senast den 7 september 2020.

3.2 Utöka kunskapsläget kring nedskräpning i Sverige

Naturvårdsverket ska genomföra en nationell skräpmätning för att få underlag till genomförande av EU:s engångsplastdirektiv (EU 2019/904).

Skräpmätningen ska omfatta både stad, landsbygd, turistområden och värdefulla naturområden. Mätningen ska fastställa hur stor andel av skräpet i Sverige som utgörs av cigarettfimpar, portionssnus, plastbärkassar, dryckesflaskor av plast, engångsmuggar (separera för plast respektive papper med tunn plastfilm), livsmedelsbehållare för snabbmat (separera för plast respektive papper med tunn plastfilm), dryckesbehållare av plast, dryckesbehållare av papper med tunn plastfilm, flexibla plastförpackningar, korkar och lock, ballonger, våtservetter, pappersförpackningar, metallförpackningar och glas. Mätningen ska även omfatta delar av ovan nämnda produkter.

Redovisningen ska både ange mängderna av ovan nämnda produkter och andelen de utgör av den totala nedskräpningen i Sverige både i vikt och antal föremål. Naturvårdsverket ska beskriva hur statistiskt säker mätningen är.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Miljödepartementet) senast den 24 augusti 2020.

3.3 Förbättrad avfallsstatistik

Naturvårdsverket ska utreda hur vi kan åstadkomma en förbättrad avfallsstatistik. Arbetet ska utgå från tidigare redovisade uppdrag om förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem för farligt avfall. Synpunkter ska inhämtas från kommuner, länsstyrelser och övriga berörda myndigheter. Inom ramen för uppdraget kommer vi utreda behoven av insamling av uppgifter om avfall, samt hur vi kan samla in och sammanställa de uppgifter som behövs, för att få ett bättre underlag för avfallsstatistik och rapportering inom avfallsområdet, såväl inom EU som nationellt.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 31 januari 2021.

3.4 Information och kunskap kring nedskräpning

Naturvårdsverket ska tillsammans med organisationen Håll Sverige Rent ta fram en handlingsplan för informationsinsatser till allmänheten under 2018 - 2020 för att minska nedskräpningen och öka kunskapen hos allmänheten om dess negativa effekter. Informationsinsatsen bör ha ett särskilt fokus på barn och unga samt bidra till att öka allmänhetens medvetenhet om plastens effekter i havet.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2021.

3.5 Införande av EU:s engångsplastdirektiv

Den 5 juni 2019 fattade EU beslut om ett så kallat engångsplastdirektiv som innehåller en rad åtgärder om hur medlemsländerna ska komma till rätta med vissa plastprodukters negativa påverkan på miljön. Vissa engångsartiklar av plast kommer att förbjudas medan andra ska minska i förbrukning. Andra åtgärder och förändringar är produktmärkning, informationsåtgärder, nationella minskningsmål, ökade insamlingsmål och utökat producentansvar.

Medlemsländerna i EU behöver nu införa en rad krav och åtgärder för att förebygga och minska plastens negativa inverkan på miljön. Införandet av EU:s lagstiftning sker stegvis där de första kraven ska vara införda juli 2021.

3.6 Frågor kopplade till producentansvaren för förpackningar och returpapper

Naturvårdsverket ska följa upp hur utbyggnaden av den fastighetsnära och kvartersnära insamlingen av förpackningsavfall och returpapper fortgår och vilka effekter som utbyggnaden har medfört och kan förväntas medföra. I uppföljningen ska ingå en redovisning av kostnaderna för utbyggnaden och hur utbyggnaden har påverkat samhället i stort.

Redovisningen av uppföljningens slutsatser ska lämnas till Miljödepartementet senast den 31 december 2021.

3.7 Minskat matsvinn

Livsmedelsverket, Naturvårdsverket och Jordbruksverket får fortsatt uppdrag gällande ett minskat matsvinn. Det tidigare uppdraget sträckte sig över tre år, 2017 – 2019 och det fortsatta arbetet ska pågå i sex år, 2020-2025.

Regeringsuppdraget om minskat matsvinn är en del av Livsmedelsstrategin som har det övergripande målet - en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig.

År 2020 ska det arbete prioriteras som gäller underlättande för företagen genom likvärdig livsmedelskontroll, samt arbetet med offentlig kontroll av toxiner och bakterier i

vissa havsområden där livsmedel odlas. 2021-2025 är det följande sju punkter som behandlas: 1. Minskat matsvinn, 2. Offentliga måltider, 3. Vidareutveckling av Nyckelhålet, 4. Insatser mot livsmedelsfusk, 5. Utveckla arbetet med exportgodkännande för svenska livsmedel och jordbruksvaror, 6. Finansiera verksamhet som syftar till att få svenska anläggningar godkända för export till tredje land, 7. Bidra till förenkling genom utveckling av verksamt.se.

En redovisning av uppdraget ska lämnas senast den 28 februari varje år från och med 2021 till Näringsdepartementet och Tillväxtverket. En slutredovisning av uppdraget Näringsdepartementet och Tillväxtverket senast den 28 februari 2026.

3.8 Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper - utveckling av producentansvaren

Enligt en promemoria med förslag på ändringar i ett flertal lagrum ska insamlingen av tidnings- och förpackningsavfall öka genom att insamlingssystemet blir fastighetsnära, så kallad fastighetsnära insamling (FNI). På så sätt ska servicegraden för hantering av förpacknings-/och tidningsavfall närma sig servicegraden för det kommunala avfall som i dagsläget samlas in av kommunerna. Medborgarna ska inte behöva åka till en återvinningsstation (ÅVS) för att lämna sitt tidnings- och förpackningsavfall.

För att uppnå detta ska tillståndspliktiga insamlingssystem upprättas. Kommunen ska endast få samla in detta tidnings- och förpackningsavfall om de har avtal med ett sådant tillståndspliktigt insamlingssystem.

Promemorian har varit på remiss och fått kritik från flera håll. Att vara beroende av ett avtal med den aktör som driver insamlingssystemet kan komma att innebära att kommunerna inte vågar satsa på att bygga ut FNI i dagsläget.

3.9 Förbud mot att sprida slam

Utredningen Giftfri och cirkulär återföring av fosfor från avloppsslam har lämnats till regeringen. Utredningens förslag i korthet:

- Förbud mot spridning av avloppsslam på eller i mark genom (1) totalt spridningsförbud eller (2) spridningsförbud med undantag för hygieniserat och kvalitetssäkrat slam på produktiv jordbruksmark.
- Dispens för spridning vid eget omhändertagande av avloppsfraktioner. Vid synnerliga skäl medges också dispens enligt båda alternativen ovan.
- Krav på återvinning av minst 60 procent av den fosfor som finns i avloppsslam för allmänna avloppsreningsanläggningar överstigande 20 000 personekvivalenter.
- Ikraftträdande sker successivt med avseende på anläggningsstorlek under en period om 12–15 år, där ett mer skyndsamt genomförande gäller för stora reningsverk.

4 Nationell avfallsplan och Nationellt program för att förebygga avfall

Enligt EU-direktivet för avfall (2008/98/EG) ska alla EU:s medlemsländer ha avfallsplaner och ta fram särskilda program för förebyggande av avfall. Bestämmelserna har arbetats in i den svenska Avfallsförordningen (SFS 2020:614). I Sverige ligger ansvaret för att ta fram den nationella avfallsplanen och programmet för förebyggande av avfall hos Naturvårdsverket.

4.1 Nationell avfallsplan och nationellt program för att förebygga avfall

Sveriges gällande avfallsplan och avfallsförebyggande program heter ”Att göra mer med mindre - Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018-2023”. Planen och programmet innehåller inga mål för avfallshanteringen utan fokuserar istället på den inriktning för avfallshanteringen som är fastslagen genom andra politiska mål, styrmedel och åtgärder. Det övergripande målet är dock att leda Sverige mot en cirkulär ekonomi. Planen innehåller även en nulägesbeskrivning av bland annat nationella avfallsmängder, avfallsbehandling och ansvarsfördelning inom avfallsområdet.

Avfallsplanen beskriver sex särskilda avfallsströmmar som har valts ut för att de antingen ger mycket avfall eller har en stor miljöpåverkan per kilo vara, räknat ifrån att varan produceras till att den blir avfall:

- Bygg- och rivningsavfall
- Matavfall
- Elektronik
- Textil
- Plast
- Nedskräpning

För att nå målen i planen krävs samarbete mellan kommuner, myndigheter, näringsliv och forskarsamhället. Avfallsplanen lyfter fram vad enskilda aktörer behöver göra för att nå målen.

5 Mål

5.1 Globala hållbarhetsmål (Agenda 2030)

De 17 globala hållbarhetsmålen (Figur 2, bilaga 2), som går under samlingsnamnet Agenda 2030, syftar till att leda världen mot en fredlig och hållbar utveckling. Målen antogs av stats- och regeringschefer från FN:s samtliga 193 medlemsländer vid FN:s toppmöte den 25 september 2015. De globala hållbarhetsmålen tog över efter Milleniummålen som nådde sin deadline vid årsskiftet 2015/2016.

Genom att anta målen har världens länder förbundit sig att tillsammans jobba för att uppnå långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling. Alla länder har åtagit sig att implementera Agenda 2030 genom att ta fram egna nationella strategier och handlingsplaner anpassade efter landets förutsättningar. Arbetet ska pågå under en 15-årsperiod, med start 1 januari 2016 och fram till år 2030.

Developed in collaboration with TROLLBÄCK + COMPANY | GlobalGoals@trollback.com | +1 212 329 1010
For updates on usage, contact: dp@trollback.com | Not official translation made by UN/SDG Focuses (September 2014)

Figur 2. Bilaga 2. Globala målen för hållbar utveckling.

I Sverige är alla statsråd i regeringen ansvariga för genomförandet av Agenda 2030 inom sina respektive ansvarsområden. Det nationella genomförandet inkluderar kommuner, landsting, statliga myndigheter och regeringskansliet. Regeringen har tillsatt en delegation som ska stödja och stimulera Sveriges genomförande av Agenda 2030. Delegationen ska bland annat ta fram en övergripande handlingsplan för Sveriges genomförande av agendan och uppmärksamma goda exempel på området.

5.2 Nationella miljö kvalitetsmål

Sveriges nationella miljö kvalitetsmål visar den politiska målsättningen för vilken kvalitet som miljön i Sverige ska ha. För att nå målen krävs insatser från samtliga aktörer i samhället, såväl stat, landsting, kommuner, företag, organisationer och privatpersoner.

Det övergripande målet är att kunna lämna över ett samhälle till kommande generationer där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Det sammanfattas i *generationsmålet* som beskriver vad som ska skyddas och på vilket sätt det ska ske. Utöver generationsmålet finns 16 miljö kvalitetsmål som riktar sig mot olika aspekter av naturen och samhället. Att nå de svenska miljö målen får inte leda till ökade miljö- och hälsoproblem i andra länder.

Figur 3. Bilaga 2. Nationella miljö kvalitetsmål.

Med utgångspunkt i generationsmålet och miljö kvalitetsmålen införs styrmedel och olika åtgärder för att göra miljön bättre. Det kan exempelvis handla om begränsningar av utsläpp, skydd av natur eller ekonomiskt stöd till miljösmarta alternativ. Regelbundna utvärderingar ger information om läget för Sveriges miljö och anger vilka åtgärder och prioriteringar som krävs för att miljö tillståndet ska förbättras. I en årlig uppföljning av miljö kvalitetsmålen bedöms om beslutade styrmedel och åtgärder är tillräckliga för att nå målen.

De nationella miljö kvalitetsmål som främst berör avfallshanteringen är mål nummer 4. Giffri miljö och nummer 15. God bebyggd miljö.

5.3 Regionala miljö mål (tilläggs mål)

Länsstyrelsen har en samordnande roll i det regionala arbetet med de nationella miljö kvalitetsmålen och följer upp hur miljö arbetet går.

Länsstyrelsen kan även formulera egna tilläggs mål som gäller för det egna länet. Tilläggs målen kan exempelvis innebära preciseringar eller egna etappmål för ett nationellt miljö kvalitetsmål. I Västra Götalands län finns 50 tilläggs mål, varav 45 är unika (eftersom samma tilläggs mål kan återfinnas under flera miljö kvalitetsmål). De tilläggs mål som främst relaterar till denna avfallsplan är:

Begränsad klimatpåverkan

1. En ekonomi oberoende av fossila bränslen
2. Minskade utsläpp av växthusgaser
3. Ökad andel förnybar energianvändning

4. Minskad klimatpåverkan från vår konsumtion

Giftfri miljö

1. Minskning av farliga ämnen
3. Alla områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön ska åtgärdas. Bland annat anges att användningen av annan teknik än schaktning följt av deponering ska öka vid arbeten i förorenade områden. Exempelvis kan det handla om behandling av förorenade massor på plats istället för borttransport.

Hav i balans och levande kust och skärgård

5. Minskad mängd marint skräp

5.4 Lokala miljömål och styrande dokument

5.4.1 Lokala miljömål

Lokala miljömål för Vänersborgs kommun finns i Miljöprogram 2030. Miljöprogrammet antogs av Vänersborgs kommunfullmäktige 2016-02-24.

I miljöprogrammet beskrivs hur Vänersborgs kommun vill att miljö kvaliteten i kommunen ska vara år 2030 och mål för arbetet anges. Målen, som är kopplade till de nationella miljömålen, har slagits samman under fyra fokusområden med flera framtidsbilder under respektive område (framtidsbilder med tydligaste kopplingarna till den kommunala avfallsplanen anges inom parentes):

- Grönskande stad och land (Hälsofrämjande miljöer, Hushållning med naturresurser)
- Vatten i världsklass (Vatten och näringsämnen i balans, Vatten att lita på, Strandmiljöer för fåglar, kreatur och turister)
- Trygg miljö för stora och små (Kunskapskommun, Användningen av farliga ämnen minskar, Hållbara inköp, Minskat avfall)
- Klimatsmart i alla led (Lokalproducerad el, Hållbar konsumtion och livsstil)

Till fokusområdena finns även befintliga styrdokument kopplade.

5.4.2 Lokala styrande dokument

- **Översiktsplan 2017 (ÖP2017).** ÖP anger inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i kommunen. Avfallsplanen är en del av ÖP och för att Avfallsplanen ska kunna genomföras krävs att åtgärderna får stöd i ÖP.

Översiktsplanen omfattar hela kommunen och ska ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är vägledande men inte bindande för myndigheter och enskilda. Det innebär att slutliga avvägningar mellan till exempel enskilda och allmänna intressen sker först i andra former.

Vänersborgs ÖP baseras på sju grundstrategier som anger inriktningen i kommunens arbete för att nå en hållbar utveckling för kommunen:

- Vi har en jord att förvalta
- Det ska vara lätt att leva miljövänligt
- Där människorna mår bra mår kommunen bra
- Utveckling drivs genom samverkan
- Ett hållbart samhälle behöver en levande landsbygd
- En attraktiv stad är välkomnande och rik på aktiviteter
- Tillväxt bygger på samspel i regionen

Det finns även fördjupade översiktsplaner (FÖP) och områdesplaner:

- Brålanda områdesplan
  - Fördjupad översiktsplan för Restad Gård – Brinketorp
  - Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten
- **Skyddsnivåer och krav för enskilda avlopp.** Kommunen har delats in i skyddsområden utifrån miljö och/eller hälsoskyddsskäl. Avloppsanläggningarna kan omfattas av normal eller hög skyddsnivå. Naturvårdsverkets allmänna råd 2006:7, Miljövårdsprogrammet- Vatten, aktuella planer och tillrinningsområden i kommunen ligger till grund för bedömningen. I Vänersborgs kommun finns ett flertal fritidshusområden där husen till stor del nyttjas året runt utan att tillfredsställande slamavskiljning och rening finns. På grund av vattentäkter och närliggande sjöar och vattendrag krävs gemensamma lösningar alternativt anslutning till kommunalt avlopp. I dessa områden gäller generellt hög skyddsnivå.
- **Bostadsförsörjningsprogram 2017–2022.** Bostadsförsörjningsprogrammet omfattar bostadsplaneringen inom Vänersborgs kommun och svarar mot kommunens inriktningsmål för boende. Bostadsförsörjningsprogrammet innefattas i kommunens strategiska dokument och är bland annat kopplat till översiktsplanen och fördjupade översiktsplaner. Programmet utgör även underlag för beslut i Mål och Resursplanen.

Kommunen bör satsa på att bygga alla typer av bostäder, framförallt i stationssamhällen och förtäta tätorterna där det finns kollektivtrafik etablerad.

- **Strategiskt näringslivsprogram 2014–2024.** Dokumentet syftar till att öka kommunens konkurrens- och attraktionskraft på lång sikt. Kommunens ansvar för utvecklings- och tillväxtfrågor tydliggörs genom programmet, både inom den egna kommunen och som regionhuvudstad för Västra Götalandsregionen.

Fem strategier har definierats som ska realiseras genom övergripande handlingsplaner:

1. Strategi för att utveckla förutsättningar för det existerande näringslivet.

2. Strategi för att utveckla entreprenörsdriven tillväxt baserad på innovationer.
3. Strategi för tillväxtorienterad fysisk planering och infrastruktur.
4. Strategi för att utveckla Vänersborg som regionhuvudstad.
5. Strategi för att utveckla kommunens profilområden.

Näringslivsrådet och kommunstyrelsen ska årligen följa upp det strategiska näringslivsprogrammet.

- **Energiplan för Vänersborg år 2013–2020.** Det är lag 1977:439 om kommunal energiplanering som styr omfattningen av den plan som kommunen tar fram. Planen ska innefatta tillförsel, distribution och användning av energi för hela den geografiska kommunen och anger därmed inriktningen för utveckling av det lokala energisystemet i Vänersborgs kommun. I de fall genomförandena antas ha en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning utföras.

Energiplanen för Vänersborg 2013–2020 har ett brett perspektiv som, utöver ett tekniskt synsätt, även omfattar det mänskliga beteendet för att uppnå ett långsiktigt hållbart samhälle.

- **Mål och resursplan (2020-2022).** Inriktningsmål fastställs av kommunfullmäktige och ska styra kommunen mot dess vision.
- **Energieffektiviseringsstrategi för Vänersborgs kommun.** Syftet med strategin är att minska energiförbrukningen i kommunen. Det är de antagna lokala miljömålen utgör omfattningen för energieffektiviseringsstrategin. Samhällsbyggnadsnämnden har till uppgift att skapa rutiner för att säkerställa att uppföljning kan göras samt ansvarar för att energieffektiviseringsstrategin realiserar.
- **Riktlinjer för fysisk tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.** Riktlinjerna är framtagna av Västra Götalandsregionen och är utformade för att kunna antas av länets kommuner. Syftet med riktlinjerna är att tydliggöra de krav som gäller vid ny-, om- och tillbyggnation av lokaler med allmänt tillträde, vid förhyrning, för mark som tas i anspråk för bebyggelse, nyanläggning på allmänna platser och vid åtgärdande av enkelt avhjälpna hinder. Till grund för riktlinjerna ligger de behov som personer med svårighet att röra sig, att höra, att se, att bearbeta, tolka och förmedla information samt att tåla vissa ämnen har.
- **Det goda livet - Vision för Västra Götalandsregionen.** Visionen har tagits fram i ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen och de fyra kommunförbunden samt andra parter inom regionen. Visionen ska ligga till grund för arbetet med att stärka Västra Götaland som en attraktiv region att bo och verka i.

Visionen utgår från det goda livet vilket innebär en:

- God hälsa
- Arbete och utbildning

- Trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet
- En god miljö där de förnybara systemen värnas – naturen, boendet, och arbetslivet
- Möta behoven hos barn och ungdomar
- Uthållig tillväxt som skapar resurser för alla
- Ett rikt kulturliv

I det fortsatta arbetet ska de fem fokusområdena näringsliv, kompetens, infrastruktur och kommunikationer, kultur och hälsa prioriteras. Dessutom ska alla insatser som görs präglas av de fyra perspektiven – den gemensamma regionen, jämställdhet, integration och internationalisering.

Bilaga 3 Kommunens styrmedel

Utöver lagkrav och mål finns även andra sätt att påverka kommunens invånare och aktörer mot en mer hållbar avfallshantering.

Informativa styrmedel. De informativa styrmedlen kan vara riktade till kommunens invånare i stort eller riktade mot särskilda grupper eller områden.

- Broschyrer
- Internet/Sociala medier
- Mobilapp
- Skolinformation
- Rådgivning och arbetsplatsbesök
- Medverkan vid event
- Tillsyn
- God kundservice

Ekonomiska styrmedel

- Differentierad avfallstaxa (miljöstyrande baserad på hämtningsintervall)
- Fria besök på Kretsloppsparken (4 st/år)
- Gratis hämtning av vitvaror vid tomtgräns

Andra styrmedel

- Användarvänliga och lättillgängliga insamlingssystem som underlättar återvinningen
- Miljöanpassad offentlig upphandling (återtagande, leasing m.m.)
- Olika åtgärder kopplade till cirkulär ekonomi

Bilaga 4 Medverkande vid revidering

Representanter från följande kommunala förvaltningar och bolag har på ett eller annat sätt varit delaktiga eller inbjudits att delta vid revidering av Avfallsplanen:

- Samhällsbyggnadsförvaltningen
  - Vänersborgs Kretslopp och Vatten (representanter från avfalls- och VA-verksamhet).
  - Kostenheten
  - Gatuenheten
  - Fastighet och service
- Miljö- och byggnadsförvaltningen
  - Miljö och hälsa (Miljöinspektörer, Kommunekolog)
  - Plan och bygglov
- Barn- och utbildningsförvaltningen
- Kommunstyrelseförvaltningen (Miljöstrateg, Utvecklingssekreterare)
- Kultur- och fritidsförvaltningen
- Socialförvaltningen
- Vänersborgs bostäder AB

Bilaga 5 Uppföljning av tidigare avfallsplan

Nedan kommenteras de mål och åtgärder som togs fram i föregående avfallsplan för Vänersborgs kommun.

Som underlag till avgörandet/bedömningen av om målen och åtgärderna uppfyllts har statistik (exempelvis insamlade avfallsmängder) och intervjuer med nyckelpersoner använts.

MÅL OCH HANDLINGSPLAN FÖR DEN KOMMUNALA AVFALLSHANTERINGEN	
Mål / Resultatmål / Åtgärd	Kommentar
Hushållsavfall	
Mål 2015 : Den totala mängden hushållsavfall har minskat liksom avfallets farlighet jämfört med 2008 (N)	
Resultatmål 2015:	Målet bedöms inte ha uppnåtts.
<ul style="list-style-type: none"> Andelen felsorterat avfall i den brännbara fraktionen har minskat till 30%. 	Enligt plockanalyser i lägenheter och villor 2017 var bestod en stor del av avfallet i den brännbara fraktionen av matavfall (25-35%). Utöver detta fanns även annat avfall som borde ha sorterats som exempelvis förpackningar.
<ul style="list-style-type: none"> Inget farligt avfall finns med i insamlat kärlavfall. 	Målet bedöms inte ha uppnåtts. Enligt plockanalyser i lägenheter och villor 2017 var andelen farligt avfall i såväl den brännbara fraktionen som matavfallet 0,1%.
<ul style="list-style-type: none"> Mängden grovavfall som lämnas till ÅVC har minskat, räknat per person. 	Målet har uppnåtts. Mängden grovavfall per person var år 2008 79 kg. År 2015 hade mängden minskat till 66 kg/pp och år 2017 hade mängden minskat ytterligare till 52 kg/pp.
<ul style="list-style-type: none"> Insamlad mängd hushållsavfall (kärlavfall) per person har minskat med 10%. 	Målet bedöms inte ha uppnåtts. Mängden insamlat hushållsavfall per person uppvisade ingen minskning under perioden 2008-2015 (187 kg/pp både 2008 och 2015). Till år 2017 hade mängden minskat med ca 1%.

<p>Åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Regelbundna informationsinsatser via nuvarande kanaler; miljöalmanacka, allmänna utskick, tidningskampanjer, hemsida. 	<p>Åtgärden har genomförts.</p> <p>Information lämnas regelbundet till kommuninvånarna, exempelvis via Miljöalmanackan och kommunens hemsida.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Punktinsatser med information till boende t.ex. i vissa flerfamiljshus, på olika språk. 	<p>Åtgärden har genomförts.</p> <p>Riktade informationsinsatser har genomförts när det efterfrågats. Exempelvis Vänersborgsbostäder.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Höjda taxor för områden med sämre sortering. 	<p>Åtgärden har inte genomförts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Bevaka testerna av nya insamlingssystem för farligt avfall t.ex. ”Samlaren” ett insamlingssystem för glödlampor, batterier etc. som kan placeras i affärer. 	<p>Åtgärden har genomförts.</p> <p>En Samlare har installerats på en ÅVS. Samlarna är dyra och har inte prioriterats vidare som åtgärd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Plockanalys två gånger per år av insamlat avfall från enbart Vänersborgs kommun. 	<p>Åtgärden har genomförts.</p> <p>Plockanalyser genomförs 1 ggr/år. Det bedöms att det räcker.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Inrätta och uppmuntra verksamheter som gynnar återbruk av byggmaterial mm samt secondhand-handel av kläder, möbler etc. 	<p>Åtgärden har inte genomförts.</p> <p>Inga sådana verksamheter finns i dagsläget.</p>
<p>Tillgänglighet, säkerhet, kundnöjdhet</p>	
<p>Mål 2015: Insamlingen har god tillgänglighet och säkerhet för hushållen samt säkerställer en separat hantering av farligt avfall.</p> <p>Minst 90% är nöjda med insamlingen (N)</p>	
<p>Resultatmål 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> Minst 90% av kunderna ska vara nöjda med hela avfallshanteringen. 	<p>Kundnöjdhetsundersökningar kan ha genomförts. Det är oklart vilket år och vad resultatet visar.</p>
<p>Åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> En ny större ÅVC eller kretsloppspark skall finnas i drift 2014 i Vänersborgs kommun för att förenkla för kommuninvånarna att lämna grovavfall, farligt avfall mm. 	<p>Arbetet med en större ÅVC är på gång. Anläggningen beräknas tas i drift under 2019.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Tillgängligheten på befintlig ÅVC förbättras för kommuninvånarna i avvaktan på en ny ÅVC. 	<p>Åtgärden har genomförts.</p> <p>Tillgängligheten har förbättrats genom bättre/längre öppettider och förbättrad skyltning.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ytterligare en ÅVC ska finnas i kommunen till 2016 	En större ÅVC beräknas tas i drift under 2019. Det blir dock inte en ytterligare ÅVC (totala antalet kommer att vara det samma)
<ul style="list-style-type: none"> • Information om omhändertagande av farligt avfall förbättras genom återkommande kampanjer. 	Informationskampanj har genomförts.
Organiskt avfall som växtnäring	
Mål 2015: Minst 70% av matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker tas om hand så att växtnäringen utnyttjas	
<p>Resultatmål 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst 70% av insamlat matavfall behandlas biologiskt genom rötning för utvinning av biogas. Rötresten används som växtnäring i jordbruket. 	<p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Allt insamlat matavfall går till rötning. Enligt upphandlingen med den aktör som tar hand om rötresten ska den användas som växtnäring i jordbruket.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Andelen felsorterat avfall i matavfallsfraktionen har minskat till 10%. 	<p>Målet har delvis uppnåtts.</p> <p>Enligt plockanalyser i lägenheter och villor 2017 var andelen felsorterat avfall i matavfall 7,4% respektive 8,3%.</p> <p>Uppföljning av sorteringsgrad i matavfall från restauranger, storkök och liknande ej möjlig eftersom plockanalyser inte genomförts.</p>
<p>Åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Information via hemsida, kampanjer mm om syftet med källsortering av matavfall, hur användning av biogas och rötrest sker, klimataspekten mm. 	<p>Åtgärden har genomförts.</p> <p>Information finns på hemsidan.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Plockanalys två gånger per år av insamlat avfall från enbart Vänersborgs kommun 	Plockanalyser genomförs 1 ggr/år. Det bedöms att det räcker.
Växtnäring i avlopp utnyttjas	
Mål 2015: Fosforföreningarna i avloppsslam utnyttjas som växtnäring. Minst hälften återförs till åkermark.	
<p>Resultatmål 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allt slam från Brålanda avloppsreningsverk används som växtnäring på åkermark. 	<p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Åtgärden har inte genomförts. Oklart hur slam från reningsverk ska hanteras.</p>
<p>Åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slammet från Brålanda avloppsreningsverk certifieras. 	Slammet har inte certifierats. Oklart hur slam från reningsverk ska hanteras.

Information, upplysning	
<p>Resultatmål 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hushåll, skolbarn och företag i kommunen skall ha god kunskap om hur de skall sortera och hantera sitt avfall. 	<p>Målet har uppfyllts.</p> <p>Avfallshantering ingår kursplanen för "unga åldrar". Information sprids via bland annat "Natur och miljöparmen", Håll Sverige rent och skrapplockardagen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kommunens alla anställda ska ha god kunskap om avfallsfrågor inom sina respektive verksamhetsområden. 	<p>Ingen uppföljning har skett. Oklart om målet uppnåtts.</p>
<p>Åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> En Avfallsinformatör utför informationsinsatser i skolor, företag m.fl. 	<p>Målet har uppfyllts.</p> <p>Uppgiften har skötts av "Kretslopp och vatten". En informatör från Trollhättans kommun har varit tillgänglig och skolorna har haft möjlighet att boka denne. Det är dock svårt att få tid med skolorna.</p>
Nedlagda deponier	
<p>Mål 2015: Kommunen har god kontroll över de nedlagda deponierna i kommunen så att dessa inte påverkar miljön negativt på lång sikt.</p>	
<p>Resultatmål 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uppföljning har skett av miljöpåverkan från den nedlagda deponin inom Torpa 1:2. 	<p>Ingen provtagning har skett.</p> <p>Den nya ÅVC'n byggs på platsen vilket innebär att ytan nyttiggörs.</p>
<p>Åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kontroll ska ske av ytvattnet som avvattnar deponiområdet Torpa 1:2. En provtagningsbrunn ska installeras och ett egenkontrollprogram upprättas. 	<p>Åtgärden har inte genomförts. Det finns ingen provtagningsbrunn och inget egenkontrollprogram. Provtagning har ej skett.</p>
MÅL FÖR AVFALL SOM KOMMUNEN EJ ANSVARAR FÖR	
Farligt avfall från verksamheter	
<p>Mål 2015: Verksamheter skall ha god kunskap om farligt avfall och en miljömässigt god hantering.</p>	
<p>Åtgärd :</p> <ul style="list-style-type: none"> Kontroll av företagens kunskap och hantering av farligt avfall genomförs vid tillsynsbesök. <p>En inventering av avfallsmängder och avfallsslag genomförs vartannat år vad gäller</p>	<p>Åtgärden har delvis genomförts.</p> <p>Vid miljöförvaltningens tillsynsbesök kontrolleras verksamheternas avfallshantering, transportdokument m.m.. Verksamheter som klassas som B-verksamheter redovisar avfallsmängder i den årliga Miljörapporten.</p>

tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter (A, B och C-anläggningar). Stickprovskontroll kommer att ske på övriga verksamheter (U-anläggningar).	Ingen annan inventering eller sammanställning av totala mängder har gjorts.
Materialåtervinning	
Mål 2015: Materialåtervinningen av framförallt plast och metall ur hushållsavfall har ökat (N)	
Resultatmål 2015:	Målet kan inte följas upp.
<ul style="list-style-type: none"> • Insamlingsgraden av metallförpackningar för materialåtervinning ska minst vara 70%. 	Enligt uppgift från FTI samlades 2,04 kg metall/invånare in i Vänersborgs kommun 2017. Uppgift om insamlingsgrad saknas.
<ul style="list-style-type: none"> • Insamlingsgraden av plastförpackningar (hård och mjuk) för materialåtervinning ska minst vara 70%. 	Målet kan inte följas upp. Enligt uppgift från FTI samlades 6,96 kg plast/invånare in i Vänersborgs kommun 2017. Uppgift om insamlingsgrad saknas.
Åtgärd:	Åtgärden har genomförts.
<ul style="list-style-type: none"> • Informationskampanjer tillsammans med FTI (Tidnings- och förpackningsinsamlingen) m.fl. Riktad information och rådgivning till fastighetsägare med fastighetsnära insamling. 	FTI genomför kampanjer löpande. Kretslopp och Vatten informerar och rådgör med verksamheterna om de kontaktar Kretslopp och vatten.

Bilaga 6 Nulägesbeskrivning

1 Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun ligger vid Vänerens sydspets. I kommunen bor cirka 39 600 invånare.

Huvuddelen av arbetstillfällena inom kommunen finns inom vård och omsorg, utbildning samt civila myndigheter och försvaret. I kommunen finns drygt 3000 aktiva företag.

2 Insamling av avfall

Insamling av kommunalt avfall sker på uppdrag av Vänersborgs kommun. Insamling sker i två olika enfackskärl (restavfall och matavfall).

Insamling av verksamhetsavfall till Torpa Kretsloppspark sköts av den aktör som respektive verksamhet har avtal med.

Insamling av producentansvarsavfall sköts av den/de aktörer som har avtal med FTI AB (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen).

3 Avfallsanläggningar

I Vänersborg kommun finns anläggningar för mottagning av avfall.

För mottagande av avfall finns en större bemannad Kretsloppspark (Torpa Kretsloppspark), tre miljöstationer, cirka 23 återvinningsstationer som drivs av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) samt en återvinningsstation som drivs av Vänersborgs kommun.

Matavfall från kommunen transporteras enligt avtal med transportören till rötningsanläggning. Brännbart avfall transporteras till upphandlad förbränningsanläggning. Avfall till deponi transporteras till godkänd aktiv deponi.

3.1 Torpa Kretsloppspark

Torpa Kretsloppspark är en Kretsloppspark för hushåll och företag. Anläggningen är anmälningspliktig enligt miljöbalken och togs i bruk i februari 2020.

3.1.1 Mottagning av avfall och mellanlagring av farligt avfall

Vid Kretsloppsparken kan privatpersoner och verksamheter lämna bland annat förpackningsmaterial, farligt avfall, skrymmande brännbart avfall och avfall till deponi.

Privatpersoner boende i Vänersborgs kommun kan lämna avfall vid Kretsloppsparken 4 gånger per år utan kostnad (del av renhållningstaxan). För ytterligare besök tas en avgift ut. Verksamheter betalar för antalet besök.

3.1.2 Förvaring av avfall

Farligt avfall förvaras i en särskild container i väntan på borttransport.

Ris förvaras under perioder inför flisningskampanjer.

3.2 Avloppsreningsverk

I Vänersborgs kommun finns två avloppsreningsverk:

- Brålanda reningsverk, dimensionerat för 54 700 pe.
- Holmängens reningsverk, dimensionerat för 38 600 pe.

Reningen sker mekaniskt, biologiskt och kemiskt.

3.3 Andra anläggningar för avfallshantering

Utöver de anläggningar för hantering av avfall som drivs av Vänersborgs kommun finns privata anläggningar för hantering av bland annat skrot, däck, jordmassor och trädgårdsavfall.

3.3.1 Heljestorp

Den privata avfallsanläggningen Heljestorp tar emot och hanterar cirka 500 000 ton avfall per år. Avfallet kommer från industrier, byggarbetsplatser, kommuner, handel och hushåll.

På anläggningen bedrivs bland annat sortering av kommunalt avfall och byggavfall, krossning av bygg- och industriavfall, granulering av däck, behandling av förorenade massor och deponering.

4 Avfallsmängder

Avfallsplanen ska omfatta såväl det avfall som kommunen har ansvar och rådighet över, det vill säga det kommunala, som det avfall som ligger utanför kommunens monopol, det vill säga verksamhetsavfallet.

Sammanställningen av avfallsmängder utgår från avfallshierarkin.

4.1 Kommunalt avfall

Definitionen av kommunalt avfall finns i miljöbalkens 15 kapitel:

3§ Med kommunalt avfall avses i denna balk avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte

- 1. avfall från tillverkning,*
- 2. avfall från jord- och skogsbruk,*
- 3. avfall från fiske,*
- 4. avfall från septiktankar, avloppsnät och avloppsrening,*

5. bygg- och rivningsavfall, och

6. uttjänta bilar.

För insamling av kommunalt avfall gäller ett kommunalt monopol vilket innebär att endast kommunen, eller en aktör som får uppdraget från kommunen, får samla in avfallet.

4.1.1 Hantering av kommunalt avfall

Minimera uppkomsten av och återanvända avfall

I Vänersborgs kommun finns bland annat följande initiativ och möjligheter att minska mängden avfall:

- Arbetsmarknadsavdelningen driver en secondhandbutik. Det finns även en verkstad där saker lagas/tillverkas för att säljas i Secondhandbutiken.
- Vänersborgs kommun och Arena Fritid driver Fritidsbanken där man låna och lämna in idrotts- och fritidsutrustning.
- Frivilligorganisationer som Erikshjälpen och Röda korset.
- Privata secondhandaffärer
- Vargön Innovation (textilåtervinning)
- Vid flertalet återvinningsstationer finns insamlingsboxar för kläder.

Återvinna avfall

Producentansvar

För insamling och transport av förpackningsmaterial och tidningar ansvarar FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen). Insamling sker vid de cirka 23 återvinningsstationer (ÅVS) som finns i kommunen.

Annat avfall som omfattas av producentansvar, exempelvis bildäck och elavfall, kan lämnas vid återvinningscentralen Holmängen. Farligt avfall kan lämnas vid någon av de tre miljöstationer som finns i kommunen.

Kompostering

Hemkompostering sker i cirka 1000 hushåll i en- och tvåfamiljshus (oktober 2018). Eftersom avfallet inte samlas in finns ingen uppgift om hur stor mängd matavfall som hanteras i hemkompost.

I kommunen finns en matavfallskvarn installerad i en fastighet som är ansluten till det kommunala avloppsnätet.

Energiåtervinning

Rötning av matavfall

Matavfall transporteras till upphandlad rötningsanläggning för utvinning av biogas. Under 2019 samlades 2 533 ton matavfall in i Vänersborgs kommun. Avfallet skickas till Sobackens avfallsanläggning i Borås för rötning och framställning av biogas.

- **Hushåll**

Hushållens matavfall sorteras och läggs i avsett kärl för matavfall.

Plockanalyser av matavfall har genomförts för lägenheter och villor i tätort under 2017 och 2019. Se resultat i Tabell 1, bilaga 6. En jämförelse visar att fördelningen mellan rätt och fel sorterat är relativt lika mellan de olika bostadstyperna. Däremot ser fördelningen mellan de fraktioner som sorterats fel något olika ut för bostadstyperna. Andelen rätt sorterat i matavfallet har sjunkit något mellan 2017 och 2019.

<i>Plockanalys matavfall (vikt-%)</i>	<i>Lägenheter</i>		<i>Villor</i>	
	<i>2017</i>	<i>2019</i>	<i>2017</i>	<i>2019</i>
Rätt sorterat matavfall	92,6	91,6	91,7	89,2
- Oundvikligt	92,6	71,1	91,7	69,5
- Onödigt (matsvinn)		14,3		12,7
- Annat (servetter, matavfallspåsar mm)		6,2		7,1
Fel sorterat	7,4	8,4	8,3	10,8
- Papper och kartong	2	1,1	0,3	1,0
- Plast	1,8	1,8	0,5	1,3
- Metall	0,2	0,2	0,0	0,1
- Glas	0,3	0,2	-	0,1
- Bioavfall (trädgårdsavfall, jord)	1,4	2,7	1,9	3,9
- Övrigt oorganiskt (porslin, kattsand)	0,4	0,5	4,4	1,3
- Farligt avfall (läkemedel, kemikalier)	0,1	0,0	0,1	0,0
- El och elektronik	-	0,0	0,0	0,0
- Övrigt brännbart (blöjor, kläder, trä)	1,1	1,9	1,1	3,3

Tabell 1. Bilaga 6. Plockanalys av matavfallspåsar från lägenheter och villor i tätort 2017 och 2019.

- **Restauranger och storkök**

Restauranger, skolkök, storkök och liknande har separat hämtning av matavfall.

Det finns inga plockanalyser på matavfall från restauranger, skolkök, storkök eller liknande.

Förbränning av kommunalt avfall

Brännbart avfall går till Lillesjö kraftvärmeverk i Uddevalla.

Hushållens brännbara avfall sorteras och läggs i avsett kärl. Under 2019 samlades 4 538 ton brännbart kärllavfall från hushåll in.

Plockanalyser av brännbart avfall har genomförts för lägenheter och villor i tätort under 2017 och 2019. Se resultat i Tabell 2, bilaga 6.

Analysen visar att det främst är bioavfall, papper/kartong och plast som felaktigt läggs i kärlet för brännbart avfall. Skillnaderna mellan de olika bostadstyperna är små.

Plockanalys brännbart avfall (vikt-%)	Lägenheter		Villor	
	2017	2019	2017	2019
Bioavfall	35	26,7	30,9	31,7
Papper och kartong	20,6	18,3	20,7	20,5
Plast	12,3	17,2	14,2	18,3
Metall	1,6	2,2	1,4	1,0
Glas	2,4	3,5	1,8	1,2
Övrigt oorganiskt (porslin, kattsand)	6,9	4,7	10,1	4,2
Farligt avfall (läkemedel, kemikalier)	0,1	0,03	0,1	0,08
El och elektronik	0,2	0,21	0,2	0,47
Övrigt brännbart (blöjor, kläder, trä)	20,8	27,1	20,6	22,5

Tabell 2. Bilaga 6. Plockanalys av brännbart avfall från lägenheter och villor i tätort 2017 och 2019.

Hushållen kan även lämna brännbart grovavfall på Kretsloppsparken. Under 2019 lämnades 2 196 ton till dåvarande Återvinningscentralen av hushåll och verksamheter. Återvinningscentralen har under 2020 ersatts av Torpa Kretsloppspark. Grovavfallet körs till annan mottagare och sorteras externt.

Slam – rötning och förbränning

- **Slam från kommunala avloppsreningsverk**

Vänersborgs kommun har två avloppsreningsverk (ARV); Brålanda ARV och Holmängen ARV.

Vid avloppsreningsverken uppkommer avfall i form av sand, rens och slam, se Tabell 3, bilaga 6. Slammet och sanden skickas till Ragnsells på Häljestorp medan rensen går till förbränning.

Reningsverk (ton 2018)	Sand	Rens	Slam
Brålanda ARV	-	19	1 400
Holmängen ARV	20,5	110	2 650

Tabell 3. Bilaga 6. Avfall från avloppsreningsverk.

- **Externslam**

Slam ifrån hushåll, det vill säga avloppsslam från trekammarbrunnar och slutna tankar kallas externslam och lämnas vid avloppsreningsverken för behandling. Totalt töms cirka 3000 brunnar och slutna tankar per år. Statistik över tömda volymer saknas.

- **Slam från fettavskiljare**

Slam från fettavskiljare samlas inte in i kommunens försorg.

Deponera avfall

Latrin

I kommunen finns 4 fasta abonnemang för hantering av latrin i engångskärl (en åretrunt-fastighet och tre fritidsfastigheter). Mängden uppgår till cirka 3 ton per år. Latrinet deponeras för närvarande med dispens på Heljestorps avfallsanläggning.

Utsorterad deponifraktion

Utsorterad deponifraktion transporteras till godkänd aktiv deponi.

4.1.2 Verksamhetsavfall

Allmänt

Verksamhetsavfall är sådant avfall som inte är kommunalt avfall, se definitioner i bilaga 1.

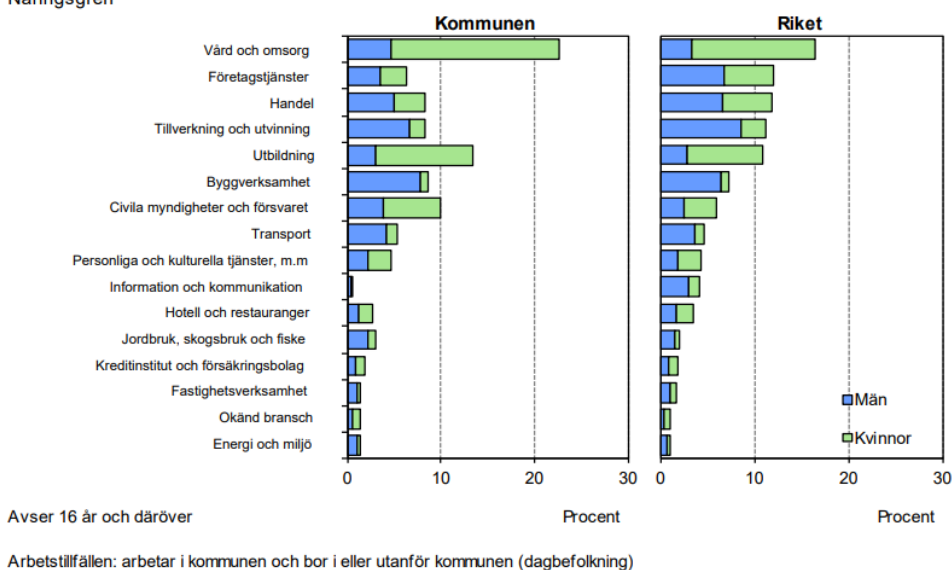
Det kommunala monopol som gäller för kommunalt avfall gäller inte för verksamhetsavfall, vilket innebär att privata aktörer kan samla in och hantera avfallet. Det innebär även att kommunen inte ansvarar för eller har rådighet över verksamhetsavfallet. Den kommunala avfallsplanen ska dock innehålla översiktliga uppgifter om verksamhetsavfallet.

Verksamheter i Vänersborgs kommun

De verksamheter som finns i Vänersborgs kommun speglas till stor del i fördelningen av arbetstillfällen. I Figur 1, bilaga 6 nedan framgår att den största andelen arbetstillfällen finns inom vård och omsorg, utbildning och civila myndigheter och försvaret. I förhållande till Sverige i stort är andelen arbetstillfällen inom handel, tillverkning och utvinning samt företagstjänster något lägre.

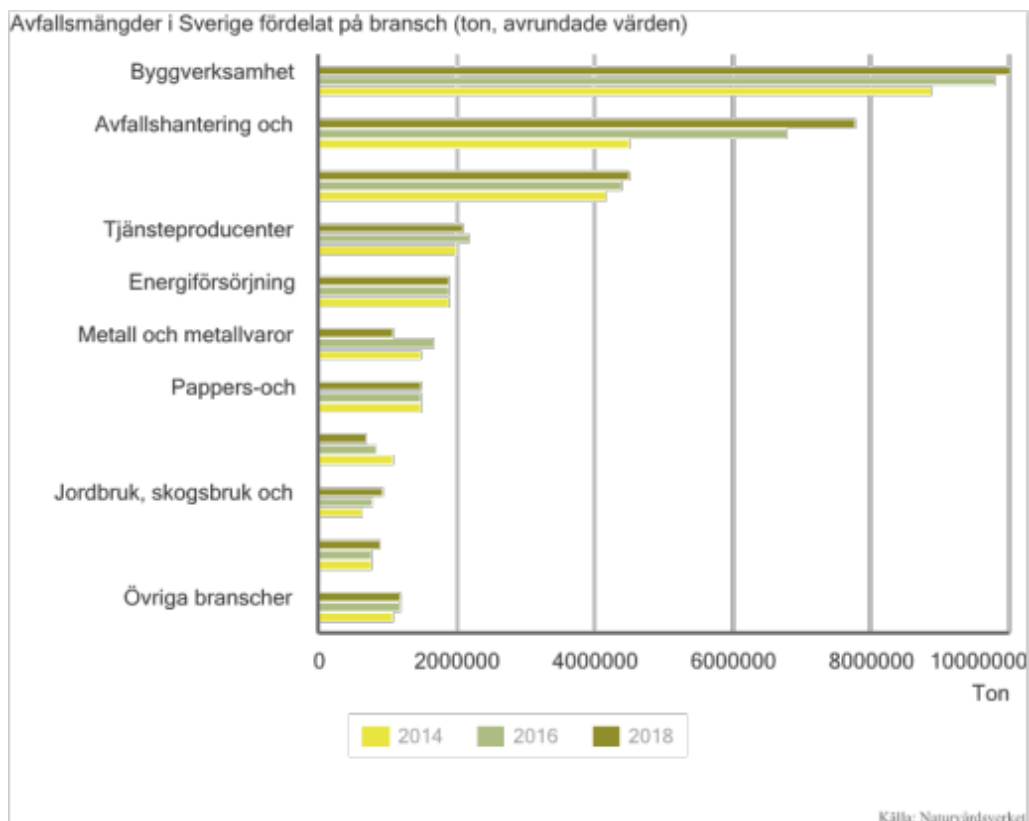
Arbetsstillfällena 2017

Näringsgren

Figur 1. Bilaga 6. Fördelning av arbetsstillfällena i Vänersborgs kommun och Sverige 2017. Källa SCB

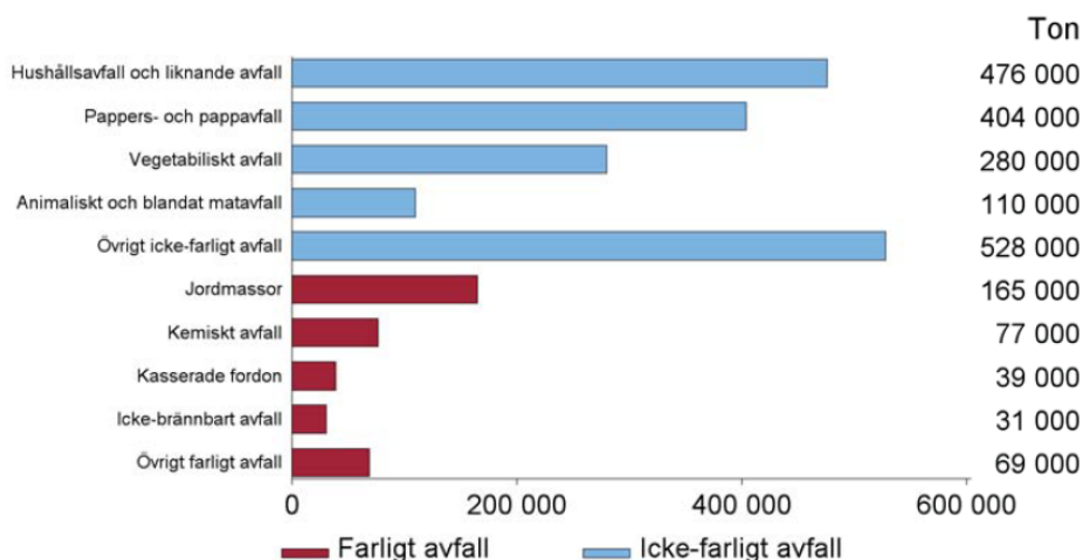
I Figur 2, bilaga 6 redovisas nationella avfallsmängder fördelat på bransch. Den i särklass mest avfallsintensiva branschen, utvinning av material, finns dock inte med i sammanställningen. Bygghandlag är, förutom gruvindustrin, den bransch som ger störst mängd avfall. Vård och omsorg ingår i branschen Tjänstefabriker.

Figur 2. Bilaga 6. Avfallsmängder från verksamheter i Sverige 2014, 2016 och 2018 fördelat på bransch. Källa: Naturvårdsverket.

Inom branschen tjänsteproducenter, där bland annat vård och omsorg och offentlig förvaltning ingår, är en stor andel av avfallet kommunalt avfall, det vill säga inte verksamhetsavfall, se Figur 3, bilaga 6. Detta kommunala avfall från tjänsteproducenter kan bland annat bestå av avfall från personalmatsalar eller annat avfall från boende/brukare.

Posten "övrigt icke-farligt avfall" består av allt annat icke-farligt avfall som inte lagts i en egen post. Detta avfall är därmed verksamhetsavfall och bedöms utgöra den största andelen verksamhetsavfall i Vänersborgs kommun.

Figur 3, bilaga 6. Avfall från branschen tjänsteproducenter fördelat på avfallstyp. Källa: Avfall Sverige 2016, Naturvårdsverket.

Minimera uppkomsten av avfall

Det finns ingen samlad bild över vilka åtgärder som vidtas för att minska uppkomsten av verksamhetsavfall i Vänersborgs kommun.

Inom vård och omsorg, där den största andelen av kommunens arbetstillfällen finns, används stora mängder engångsmaterial. En avvägning mot patientsäkerhet och hygien måste vara central i ett arbete med att minska mängden avfall.

Återanvända avfall

Hur mycket av verksamhetsavfallet som återanvänds i Vänersborgs kommun är oklart.

Återvinna avfall

Avfall till materialåtervinning sorteras i varierande grad ut vid verksamheter. Verksamheterna väljer själva entreprenör för att hämta exempelvis förpackningsavfall och annat avfall till materialåtervinning.

En del av verksamheternas avfall till återvinning mellanlandar på Torpa Kretsloppspark.

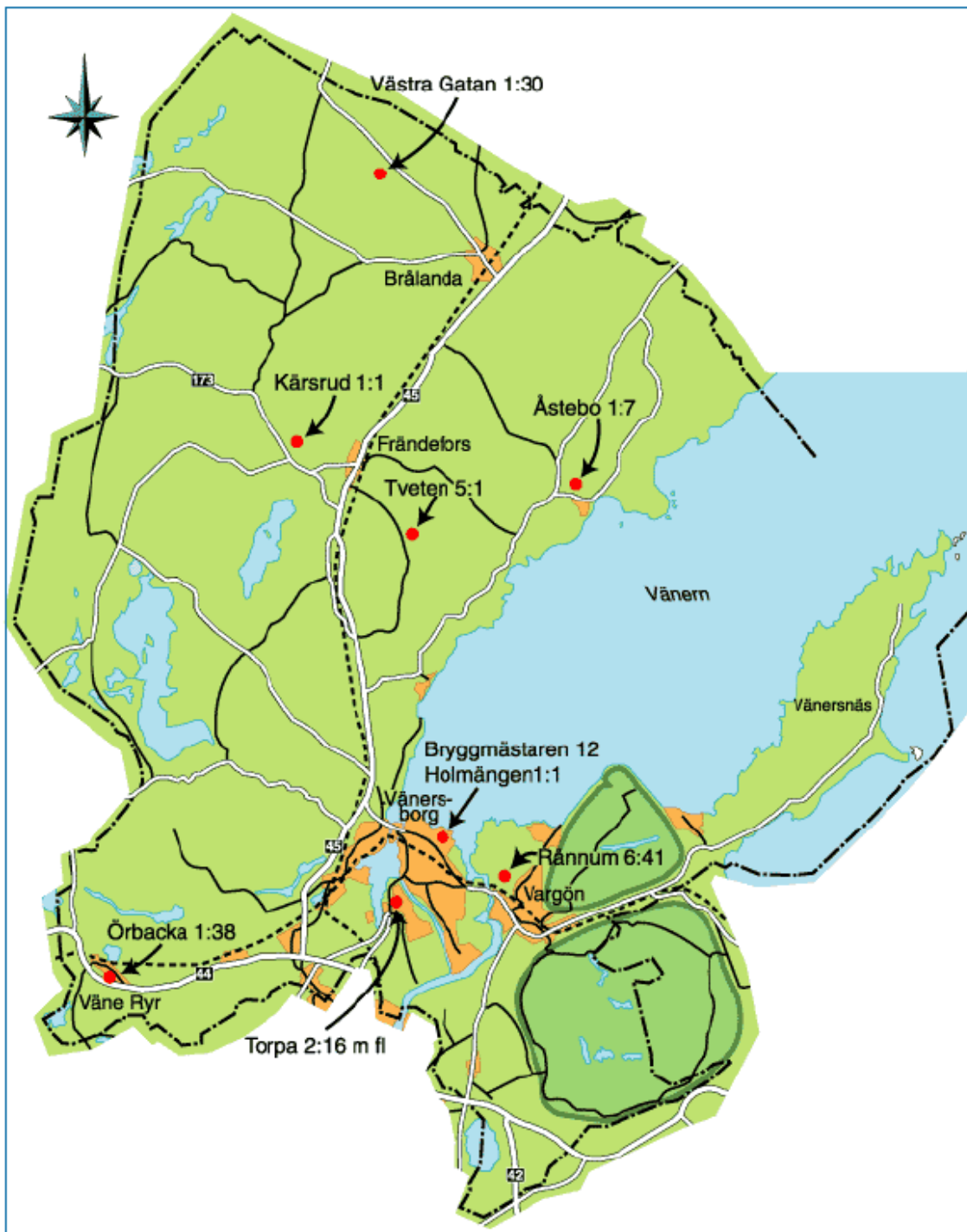
Energiåtervinning

Brännbart verksamhetsavfall förbränns. Verksamheterna väljer själva entreprenör för hämtning och mottagning/förbränning.

Deponering och kvittblivning

Den mängd verksamhetsavfall som deponeras är marginell.

Bilaga 7 Nedlagda deponier

Figur 1. Bilaga 7. Nedlagda deponier i Vänersborgs kommun.

I Vänersborgs kommun finns åtta nedlagda deponier, se Figur 1 samt Tabell 1, bilaga 7.

Deponi	Riskklass enligt Länsstyrelsens EBH-stöd
Västra gatan 1:30, Brålanda	Riskklass 3 - måttlig risk
Lövnäs 6:6 (f.d. Kärslud1:1), Frändefors	Ingen information i EBH (troligen klass 3)
Tveten 5:1, Frändefors	Riskklass 3 - måttlig risk
Bryggmästaren 12, Vänersborg	Riskklass 3 - måttlig risk
Torpa 2:16, Vänersborg	Riskklass 2 - stor risk
Rånnum 6:41, Vargön	Riskklass 3 - måttlig risk
Örbacka 1:38, Väne Ryr	Riskklass 3 - måttlig risk

Tabell 1. Bilaga 7. Nedlagda deponier i Vänersborgs kommun.

1 Risker och åtgärder

Torpa 2:16, Vänersborg (tidigare Torpa 1:2) anses medföra en stor risk. Deponin har täckts och på platsen ligger nu Torpa Kretsloppspark. Området ligger inte i direkt i anslutning till några bostadsområden. Avvattnings av området sker via Karls grav till Göta älv.

Övriga deponier har bedömts medföra mycket liten risk och inga ytterligare åtgärder planeras för deponierna.

Bilaga 8 Framtidsprognos

Avfallsplanen syftar till att skapa förutsättningar för en hållbar avfallshantering i Vänersborgs kommun. Mål och åtgärder i avfallsplanen behöver därför anpassas och ta höjd för planerade och till viss del oplanerade förändringar i framtiden.

1 Befolkningsprognos

1.1 Prognos

Enligt Vänersborgs kommuns Mål- och resursplan 2020-2022 kommer befolkningen i kommunen att öka med cirka 2 700 personer, mellan år 2018 och 2027. Detta motsvarar ca 1% befolkningsökning per år.

Antalet unga (10–19 år) samt äldre (80 år och äldre) förväntas öka i större omfattning än antalet invånare åldern 20–79 år.

1.2 Bedömd påverkan på avfallshanteringen

En befolkningsökning på cirka 2 700 under en 10-årsperiod anses inte påverka avfallshanteringen avsevärt. Dock behöver kapaciteten anpassas till befolkningens storlek vilket innebär att den behöver öka om inte arbetet med att förebygga uppkomst av avfall får genomslagskraft.

Den förändrade demografiska fördelningen mot fler unga och gamla medför ändrade möjligheter och utmaningar. En ökande grupp unga innebär att utbildningsinsatser och projekt i förskolor och skolor kan få stor genomslagskraft i attityd- och beteendefrågor. En ökande grupp äldre medför ökade krav på tillgänglighet till insamlingsplatser och hushållsnära lösningar.

2 Planerade utbyggnader som kan påverka avfallshanteringen

Den ökande befolkningen i Vänersborgs kommun innebär sannolikt nya bygg- och anläggningsprojekt. Det kan finnas anledning att undersöka lämpliga platser och områden för deponering och mellanlagring av renare jordmassor. Förslagsvis kan en masshantlingsplan tas fram.

2.1 Förtätad bebyggelse

Intresset för nybyggnation inom kommunen är stort. I dagsläget har plan- och bygglovsenheten ett trettiotal detaljplaner som ska tas fram inom Vänersborgs kommun.

Enligt gällande Bostadsförsörjningsprogram 2017–2022 ligger fokus vid utbyggnad av bostäder att förtäta redan exploaterade områden. Ur avfallshanteringsperspektiv innebär

detta att befintlig infrastruktur kan utnyttjas, men att det finns en risk för att denna infrastruktur kan överbelastas. Exempelvis kan antalet eller tillgängligheten till Återvinningscentral/Kretsloppspark och ÅVS behöva öka och rutter för insamling av kommunalt avfall behöva förtätas eller planeras om.

2.2 Nya anläggningar

Vid planering, projektering, uppförande och drift av nya anläggningar, exempelvis idrottshallar eller konserthus, bör avfalls- och resursfrågorna hanteras på sådant sätt att återanvändning och återvinning blir en självklar del.

3 Insamlingssystem och avfallsanläggningar

3.1 Insamlingssystem

I flera bostadsområden, både sådana som ägs av allmännyttan och av privata bolag, anläggs underjordiska behållare för kommunalt avfall. Kommunen avvaktar eventuell ändrad ansvarsfördelning angående insamling av förpackningar innan steg tas för att installera liknande system för förpackningsavfall.

Kostnader för att upprätthålla och vid behov förändra insamlingssystem och avfallsanläggningar hanteras i kommunens budget (Mål- och Resursplanen). Dessa kostnader hanteras och prognosticeras i enlighet med kommunens övriga budgetarbete.

Bilaga 9 Miljöbedömning

Följande miljöbedömning har delgetts Länsstyrelsen för samråd. Miljöbedömningen är daterad 2018-08-17.

MILJÖBEDÖMNING – KOMMUNAL AVFALLSPLAN VÄNERSBORGS KOMMUN

---

1 Bakgrund

Vänersborgs kommuns avfallsplan ska revideras. Arbetet är i ett inledande skede och Kommunfullmäktige planeras anta den nya planen under 2019.

Enligt Miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) ska en miljöbedömning av en kommunal avfallsplan göras om genomförandet av planen antas medföra betydande miljöpåverkan. I miljöbedömningsprocessen ingår upprättandet av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som fungerar som underlag för beslutsfattare. MKB:n ska beskriva sådant som är rimligt utifrån aktuell kunskap, avfallsplanens detaljeringsgrad och allmänhetens intresse.

Vänersborgs kommuns förslag till reviderad avfallsplan bedöms medföra betydande miljöpåverkan vid ett genomförande och därför ska en MKB upprättas. Bedömningen baseras bland annat på att planens mål kan bidra till möjligheten att uppnå en rad av de nationella miljö kvalitetsmål som berör avfallsområdet.

1.1 Syfte

Syftet med miljöbedömningen är att kunna integrera miljöaspekter i avfallsplanen och att relevanta miljöaspekter beaktas i planarbetet. Den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som upprättas inom ramen för miljöbedömningen ska bland annat garantera att de som beslutar om planen har kännedom om den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen kan antas medföra.

2 Vänersborgs kommuns avfallsplan för åren 2019 - 2023

2.1 Avfallsplanens syfte

Syftet med Vänersborgs kommuns avfallsplan är att skapa förutsättningar för en hållbar avfallshantering.

2.2 Avfallsplanens innehåll

I Naturvårdsverkets föreskrift om innehåll i en kommunal avfallsplan (NFS 2017:2) framgår vad en kommunal avfallsplan ska innehålla. Vänersborgs kommuns avfallsplan struktureras enligt kraven i föreskriften. Huvuddokumentet innehåller kortfattad information medan mer djupgående information finns i bilagor.

Genom samråd med flera funktioner inom kommunen har sex målområden identifierats. Målområdena och dess innehåll kan komma att justeras och omformuleras utifrån bland annat nytillkommen kunskap och miljöpåverkan. Målområdena är (utan inbördes ranking):

1. Förebygg uppkomst av avfall
2. Öka återbruket
3. Gör det lätt att sortera och lämna avfall
4. Förebygg och hantera nedskräpning
5. Skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp
6. Minska miljöpåverkan från deponering

3 Alternativ

Vid upprättandet av en MKB ska alternativ till planens utformning tas upp.

3.1 Nollalternativ

Nollalternativet innebär att insamlingssystemens kapacitet och utformning behålls på dagens nivåer. Med en ökande befolkning och ändrade behov innebär det att det blir allt svårare att för renhållningen att säkerställa en hygienisk och hållbar insamling av hushållsavfallet. Risken för skadedjur och dålig lukt ökar.

Nollalternativet innebär även att resurshushållningen inom avfallshanteringen inte förbättras.

Dagens insamlingssystem, logistik och förutsättningar är inte tillräckliga för att täcka framtidens utmaningar inom avfallsområdet.

Nollalternativet avser den situation som uppstår om den föreslagna planen inte genomförs. Då skulle den i dagsläget gällande avfallsplanen kvarstå. Enligt Avfallsförordningen (SFS 2011:927) ska den kommunala avfallsplanen ses över minst vart fjärde år och vid behov uppdateras. Den nya lagstiftningen innebär att nollalternativet skulle medföra att kommunen inte följer lagstiftningen.

3.2 Andra alternativ

Planens inriktning och mål har arbetats fram genom diskussioner med många olika berörda parter och ligger inom ramen för vad kommunen anser vara rimligt att genomföra under planens giltighetstid.

4 Bedömningsgrunder

Genomförandet av miljöbedömningen underlättas av tydliga avgränsningar och bedömningskriterier.

4.1 Underlag

För att kunna bedöma avfallsplanens miljöpåverkan och vilka miljöaspekter som är betydande har följande underlag använts:

- Nationell och internationell lagstiftning
- Den nationella avfallsplanen för perioden år 2012-2017 med tillhörande avfallsförebyggande program
- Nationella miljö kvalitetsmål (relevanta mål)
- Globala hållbarhetsmål, Agenda 2030 (relevanta mål)
- Regionala miljömål
- Lokala miljömål och andra lokala styrande dokument

I avfallsplanen redovisas vilka globala, nationella och lokal hållbarhets- och miljömål respektive målområde är kopplat till.

4.2 Avgränsningar

Betydande miljöaspekter

Miljökonsekvensbeskrivningen fokuserar på de miljöaspekter som anses vara betydande vid avfallsplanens genomförande och utgår från de miljöaspekter som anges i Miljöbalken 6 kap 2§.

- De mest betydande miljöaspekterna för avfallshanteringen bedöms vara:
- Befolkning och människors hälsa (fysiskt och psykiskt)
- Resurshushållning (material och råvaror)
- Påverkan på luft och klimat
- Påverkan på mark och vatten
- Energianvändning

Vad gäller nybyggnation av återvinningscentral hanteras miljöpåverkan endast kortfattat i denna MKB. Miljöbedömningar genomförs istället som en del av byggprocesserna.

Geografisk och tidsmässig avgränsning

Miljöbedömningen avgränsas i första hand till miljöpåverkan i Vänersborgs kommun. När det gäller gränsöverskridande transporter av exempelvis råvaror och material tas dock även den påverkan med. Den tidsmässiga avgränsningen är 4 år, från 2019 och fram till 2023 då planens ska ses över.

5 Miljöpåverkan

De miljökonsekvenser som den föreslagna avfallsplanens genomförande bedöms ge beskrivs för respektive målområde.

För respektive målområde anges även koppling eller beröringspunkter till de globala hållbarhetsmålen, de nationella miljökvalitetsmålen, den nationella avfallsplanen och lokala mål.

5.1 Metodik

Bedömningen av målområdenas miljöpåverkan har gjorts kvalitativt eftersom förutsättningarna och kunskapsunderlaget för en kvantitativ bedömning i många fall är bristfällig. Flera av målen och åtgärderna är utredande eller syftar till att skapa förutsättningar och är därmed inte direkt mätbara med siffror.

Målområde 1: Förebygg uppkomst av avfall

Ambitionen att förebygga uppkomsten av avfall återfinns i såväl de globala hållbarhetsmålen (mål 12.3, 12.5, 12.7 och 12.8), det nationella miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö" och den nationella avfallsplanens mål "Matavfallet ska minska" och tre av Vänersborgs kommuns miljömål. Se miljökonsekvenser i kommentarerna i Tabell 1.

Tabell 1. Förebygg uppkomst av avfall.

Förebygg uppkomst av avfall		
<i>Miljöaspekt</i>	<i>Positiv / negativ påverkan</i>	<i>Kommentar</i>
Människors hälsa		Att förebygga uppkomsten av avfall kan ge en positiv känsla av att göra en god gärning, men det bedöms inte påverka människors hälsa.
Resurshushållning	+	Att minska inköpen och att köpa in mer resurseffektivt är en viktig del i att minska avfallet. Det medför en förbättrad resurshushållning.
Påverkan på luft och klimat	+	Bättre hushållning med material medför minskat behov av framställning och transporter av råvaror, förädlade varor och slutprodukter. Detta medför minskade utsläpp av exempelvis CO ₂ , partiklar och NO _x .
Påverkan på mark och vatten	+	Att minska avfallet genom att minska och resurseffektivisera inköpen medför minskat behov av nyproduktion av produkter vilket kan bidra till att minska behovet av utvinning av råvaror, transporter mm. Detta kan medföra minskad förorening av mark och vatten.
Energianvändning	+ / -	Bättre hushållning med mat medför minskat behov av framställning och transporter av råvaror, förädlade varor och slutprodukter. Detta medför minskad användning av drivmedel som bensin och diesel. Minskat matsvinn skulle kunna innebära att mängden utsorterat matavfall till exempelvis framställning av biogas minskar. Detta skulle i sin tur medföra en minskad tillgång till biogas som alternativt drivmedel.

Målområde 2: Öka återbruket

Ambitionen att öka återbruket återfinns i såväl de globala hållbarhetsmålen (mål 12.5, 12.7 och 12.8), de nationella miljö kvalitetsmålen "Giftfri miljö" och "God bebyggd miljö", flertalet mål i den nationella avfallsplanen och tre av Vänersborgs kommuns miljömål. Se miljökonsekvenser i kommentarerna i Tabell 2.

Tabell 2. Öka återbruket.

Öka återbruket		
<i>Miljöaspekt</i>	<i>Positiv / negativ påverkan</i>	<i>Kommentar</i>
Människors hälsa	+	Genom att öka återbruket kan användningen av helt nya produkter minska. Det kan bidra till en minskad exponering av kemikalier som ofta finns i nya produkter.
Resurshushållning	+	Genom att öka återbruket kan användningen av nya produkter minska. Detta främjar en god resurshushållning.
Påverkan på luft och klimat	+	Genom att öka återbruket kan användningen av nya produkter minska. Detta medför ett minskat behov av nyproduktion och transport av varor vilket kan ge minskade utsläpp till luft av exempelvis CO ₂ , partiklar, NO _x och diverse rökgaser.
Påverkan på mark och vatten	+	Genom att öka återbruket kan användningen av nya produkter minska. Detta medför ett minskat behov av nyproduktion vilket kan ge minskade utsläpp till mark och vatten av diverse kemikalier som färger, lösningsmedel och mikroplast.
Energianvändning	+	Genom att öka återbruket kan användningen av nya produkter minska. Detta medför ett minskat behov av nyproduktion och transport av varor vilket i sin tur medför minskad energianvändning.

Målområde 3: Gör det lätt att sortera och lämna avfall

Se miljökonsekvenser i kommentarerna i Tabell 3.

Tabell 3. Gör det lätt att sortera och lämna avfall.

Gör det lätt att sortera och lämna avfall		
<i>Miljöaspekt</i>	<i>Positiv / negativ påverkan</i>	<i>Kommentar</i>
Människors hälsa	+	Genom att informera om och skapa förutsättningar för att sortera rätt kan utsorteringen av farligt avfall öka. Rätt hantering av farligt avfall innebär en minskad risk för att människor kommer i kontakt med det farliga avfallet.
Resurshushållning	+	Ökad utsorteringsgrad av återvinningsmaterial innebär ökade förutsättningar för att minska användandet av jungfruligt material. Det innebär förbättrad resurshushållning.
Påverkan på luft och klimat	+ / -	Ökad användning av återvunnet material minskar behovet av att utvinna nytt material. I de fall utvinningen av jungfruligt material alstrar stora utsläpp till luft innebär detta en minskad påverkan, under förutsättning att återvinningsprocessen är ren.
Påverkan på mark och vatten	+	Förbättrade förutsättningar för att sortera och lämna avfallet skulle kunna medföra minskad nedskräpning vilket i sin tur leder till minskad påverkan på mark och vatten.
Energianvändning	+ / -	Ökad utsorteringsgrad av återvinningsmaterial innebär ökade förutsättningar för att minska användandet av jungfruligt material. Det innebär minskad energianvändning under förutsättning att processen för att återvinna materialet inte är mer energikrävande.

Målområde 4: Förebygga och hantera nedskräpning

Se miljökonsekvenser i kommentarerna i Tabell 4.

Tabell 4. Förebygga och hantera nedskräpning.

Förebygga och hantera nedskräpning		
<i>Miljöaspekt</i>	<i>Positiv / negativ påverkan</i>	<i>Kommentar</i>
Människors hälsa	+	Minskad nedskräpning kan bidra till en upplevelse av en tryggare stadsmiljö och en bättre naturupplevelse.
Resurshushållning	+	Om det avfall som i dagsläget bidrar till nedskräpning istället hanteras genom material- eller energiåtervinning förbättras resurshushållningen.
Påverkan på luft och klimat		Ingen direkt påverkan.
Påverkan på mark och vatten	+	En minskad nedskräpning av hav och andra vattenmiljöer medför minskade problem med exempelvis plast i haven och mikroplaster. Minskad nedskräpning av medför även minskad risk för att farliga ämnen läcker ut och förorenar mark och vatten.
Energianvändning	+	Om det avfall som i dagsläget bidrar till nedskräpning istället hanteras genom material- eller energiåtervinning minskar behovet av fossila bränslen till uppvärmning eller materialframställning.

Målområde 5: Skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp

Ambitionen att skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp återfinns i såväl de globala hållbarhetsmålen (mål 12.2), de nationella miljökvalitetsmålen "Giftfri miljö", "God bebyggd miljö", "Ingen övergödning" och "Begränsad klimatpåverkan", ett mål i den nationella avfallsplanen och två av Vänersborgs kommuns miljömål. Se miljökonsekvenser i kommentarerna i Tabell 5.

Tabell 5. Skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp.

Skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp		
<i>Miljöaspekt</i>	<i>Positiv / negativ påverkan</i>	<i>Kommentar</i>
Människors hälsa	+	Om mängden kemikalier och andra oönskade substanser till avloppsreningsverken minskar kommer även utsläppen av sådana kemikalier/substanser till recipienten att minska. Det innebär att de människor som vistas i naturen och badar i recipienten utsätts för mindre skadliga ämnen. Att slammet från toaletten nyttiggörs kan ge en positiv känsla av att göra en god gärning, men det bedöms inte påverka människors hälsa.
Resurshushållning	+ / (-)	Kretsloppslösningar för avloppsslam kan medföra bättre resurshushållning, om slammet exempelvis kan ersätta jungfruligt eller producerat material. Detta förutsätter att hantering/hygienisering inte kräver alltför stora resurser.
Påverkan på luft och klimat	+ / (-)	Kretsloppslösningar för avloppsslam kan medföra minskad påverkan på luft och klimat, om slammet exempelvis kan ersätta jungfruligt eller producerat material som behöver transporteras långt. Detta förutsätter att hantering/hygienisering inte medför alltför stora utsläpp till luft.

Påverkan på mark och vatten	+ / (-)	Beroende på vad kretsloppslösningen innebär, det vill säga vad slammet kommer att användas till, kan påverkan på mark och vatten minska eller öka. Det är exempelvis av stor vikt att reningen och hygieniseringen av slammet är fullgod om det ska spridas på mark så att inte kemikalier och mikroorganismer sprids.
Energianvändning	+ / -	Om en kretsloppslösning för avloppsslam medför att slammet kan ersätta material som annars transporterats långt eller har en energikrävande framställningsprocess kan kretsloppslösningen medföra en minskad energianvändning. Detta är dock under förutsättning att hantering/hygienisering och transport av slammet inte är ännu mer energikrävande.

Målområde 6: Minska miljöpåverkan från deponering

Ambitionen att minska miljöpåverkan från deponering återfinns i såväl de globala hållbarhetsmålen (mål 12.2), de nationella miljö kvalitetsmålen "Giftfri miljö", "Ingen övergödning" och "God bebyggd miljö" och två av Vänersborgs kommuns miljömål. Se miljökonsekvenser i kommentarerna i Tabell 6.

Tabell 6. Minskad miljöpåverkan från deponering.

Minskad miljöpåverkan från deponering		
<i>Miljöaspekt</i>	<i>Positiv / negativ påverkan</i>	<i>Kommentar</i>
Människors hälsa	+	Genom att hantera de nedlagda deponierna på rätt sätt minskar risken för att farliga ämnen läcker ut och att människor kommer i kontakt med dessa ämnen. En nedlagd deponi som hanterats på rätt sätt kan även användas till exempelvis friluftsamål.
Resurshushållning	+	Genom att minska risken för läckage av farliga ämnen från deponierna minskar risken för att omkringliggande mark/vatten förorenas. Det medför att denna mark/vatten kan användas för fler ändamål vilket medför en bättre resurshushållning.
Påverkan på luft och klimat	(+)	Om någon av de nedlagda deponierna läcker metangas kan eventuella åtgärder för att minska läckaget minska den negativa påverkan på klimatet.
Påverkan på mark och vatten	+	Genom att hantera de nedlagda deponierna på rätt sätt minskar risken för att farliga ämnen läcker ut till mark och vatten.
Energianvändning		Ingen påverkan

6 Sammanfattande bedömning

De målområden och tillhörande åtgärder som föreslås i den reviderade avfallsplanen för Vänersborgs kommun bedöms främst ge positiva effekter på miljön. Vissa är väldigt tydliga, exempelvis att minskad nedskräpning leder till minskade problem med plast i haven, medan andra är mer diffusa. För målområde 5 finns risk för negativ miljöpåverkan inom flera miljöaspekter. Behovet av att hitta hållbara lösningar för att hantera avloppsslam bedöms dock vara så stort att målet ändå är berättigat.

Flera av avfallsplanens åtgärder syftar till att öka kunskapen och medvetenheten hos kommunens medborgare och verksamheter. Förutom att möjliggöra för en hållbar avfallshantering kan en ökad kunskap och medvetenhet få ringar på vattnet så att ett miljöbättre beteende skapas även i andra situationer och frågor.

Bilaga 10 Samrådsredogörelse

Kommunstyrelsen

1A: Kommunstyrelseförvaltningen har granskat förslaget till avfallsplan och kan konstatera att avfallsplanen till sitt innehåll formulerats för att följa de föreskrifter som naturvårdsverket meddelat i NFS 2017:2. Avfallsplanen är omfattande och innehåller bland annat mycket information om såväl målstyrningsarbete som aktuell information om avfallshantering, framtida insamlingssystem och samråd/miljöbedömningar. Det är såklart viktigt att avfallsplanen utformas i enlighet med kraven i NFS 2017:2. Samtidigt är det av vikt att avfallsplanen inte belastas med information som går utöver kraven i nämnda föreskrifter. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att samhällsbyggnadsförvaltningen går igenom förslaget för att säkerställa att avfallsplanen blir så tydlig, lättläst och användarvänlig som möjligt.

Svar/Hantering: Texten har setts över och justerats i vissa delar. Eftersom avfallsplanen är uppbyggd med kortfattad information i huvuddokumentet och mer detaljerad information i bilagorna kan läsaren själv välja vilka delar av informationen hen vill fördjupa sig i.

1B: Det är vidare viktigt att samhällsbyggnadsförvaltningen klargör hur förslagen avseende åtgärder och ansvarsfördelning stämmer överens med övrigt målstyrningsarbete i kommunen. Samhällsbyggnadsförvaltningen ombeds tydliggöra hur man förankrat de åtgärder som föreslås i avfallsplanen.

Svar/Hantering: Avfallsplanens förslag på åtgärder grundar sig på de tankar och idéer som framkom på den workshop som genomfördes under våren 2019. Till workshopen kallades representanter från samtliga kommunala förvaltningar.

Avfallsplanen har sänts på utställning/samråd hos kommunens samtliga nämnder. I och med detta har nämnderna haft möjlighet att stämma av förslag på åtgärder och ansvarsfördelning med sitt övriga målstyrningsarbete. Om nämnderna ansett att förslag på åtgärder/ansvar inte stämmer överens med den egna verksamheten har de haft möjlighet att yttra sig om detta.

1C: I avsnitt 7 görs en beskrivning av målområden där begrepp som "policy" används på fel sätt. Vidare noteras att det förekommer "förslag på ansvar", vilket gör det otydligt vem som egentligen ansvarar för frågan.

Svar/Hantering: Ordet policy har ersatts med "riktlinjer".

1D: I bilaga 5 finns en uppföljning av den tidigare avfallsplanen. Denna uppföljning innehåller mer eller mindre "glada gubbar" som symboler för att illustrera hur mål blivit uppfyllda. Kommunstyrelseförvaltningen är tveksam till om kommunens styrande dokument ska innehålla den här typen av symboler.

Svar/Hantering: Symbolerna som använts för att illustrera hur mål uppfyllts har tagits bort.

1E: Likaså är det tveksamt om vi bör ställa frågan ”vill du veta mer” i avfallsplanen (se 7. Mål och handlingsplaner), då denna typ av fråga kanske lämpar sig bättre på exempelvis kommunens hemsida.

Svar/Hantering: Texten har bytts ut till "För mer information se...".

Miljö och hälsoskyddsnämnden

Synpunkter på utkast till Avfallsplan:

2A: De åtgärder som föreslås i avfallsplanen är generellt ospecifika och lämnar mycket utrymme för tolkning. Det gör det svårt att veta vilken inriktning som förväntas på kommande aktiviteter som de olika nämnderna har ansvar för att ta fram.

Svar/Hantering:

Under arbetet med att ta fram avfallsplanens åtgärder har de pågått ett resonemang kring hur specifika åtgärderna ska vara. Anledningen till att många av dem fått en öppen och ospecifik formulering är att arbetsgruppen inte velat låsa de ansvariga nämnderna vid en specifik åtgärd. Detta är dels för att öka den ansvariga nämndens delaktighet och engagemang i arbetet och dels för att arbetsgruppen inte bedömt sig ha tillräckliga befogenheter för att bestämma vad andra nämnder ska göra.

Beroende på utfallet av denna avfallsplan kommer detta resonemang åter komma upp i samband med nästa revidering. Eventuellt behov av att formulera mer specifika åtgärder kommer då att utvärderas.

2B: Målområde 2:2 Öka återanvändandet av rent markmaterial

Åtgärd - Ta fram en plan för masshantering i kommunen.

Förslag på ansvar – Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Huvudansvaret för att ta fram en plan för masshantering bör ligga på kommunen som verksamhetsutövare avseende massor, d.v.s. samhällsbyggnadsnämnden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett ansvar som remissinstans.

Svar/Hantering: Ansvarig nämnd har bytts från Miljö- och hälsoskyddsnämnden till Samhällsbyggnadsnämnden. Målet har förtydligats så att det framgår att det är markmaterial som uppkommer i kommunal verksamhet som avses.

2C: Målområde 2:3 Öka återbruket inom kommunens verksamhet

Åtgärd - Ta fram och implementera vägledning/policy för återbruk av material i miljöer där barn vistas (t.ex. inte återanvända material som innehåller miljögifter eller är olämpligt på annat sätt).

Förslag på ansvar – Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden bör ha ansvar för denna fråga. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är remissinstans och har ett tillsynsansvar i dessa frågor.

Svar/Hantering: Ansvarig nämnd har bytts från Miljö- och hälsoskyddsnämnden till Barn- och utbildningsnämnden.

2D: Målområde 4:1 Motivera kommuninvånarna att hålla rent i naturen

Åtgärd - Genomför/stöd kampanjer för skräpplockning

Förslag på ansvar – Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Resurser saknas hos miljö- och hälsoskyddsnämnden för att utföra detta, utrymme finns inte i budget. Därför har nämnden inte möjlighet att ansvara för åtgärden.

I den mån det har funnits utrymme har miljö och hälsa stöttat exempelvis Städa Sverige genom förmedling av områden att städa. Tidigare har miljö och hälsa administrerat skräpplockardagar med en större arbetsinsats. Dessa projekt kan innebära möjlighet för kommunen att få områden uppstädade som annars inte skulle städas.

Svar/Hantering: Ansvarig nämnd har bytts från Miljö- och hälsoskyddsnämnden till Kommunstyrelsen.

2E: Målområde 4:2 Hantera nedskräpning

Åtgärd - Ta fram och implementera arbetssätt för att förhindra och hantera nedskräpning av Vätern.

Förslag på ansvar – Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har uppfattat att målet ska nås genom städinsatser bl.a. strandstädning. Detta har miljö- och hälsoskyddsnämnden inte rådighet över. Ansvaret bör ligga på samhällsbyggnadsnämnden.

Svar/Hantering: Ansvarig nämnd har bytts från Miljö- och hälsoskyddsnämnden till Kommunstyrelsen.

2F: Målområde 4:3 Förebygg och minska förekomst av mikroplast i naturen

Åtgärd - Ta fram och implementera arbetssätt för att förhindra spridning av mikroplast.

Förslag på ansvar – Miljö – och hälsoskyddsnämnden

Miljö och hälsoskyddsnämnden har ett tillsynsansvar för vissa anläggningar som kan ge upphov till mikroplast exempelvis konstgräsplaner. Förebyggande åtgärder i form av planering, anläggning och skötsel utförs av andra nämnder i kommunen. Därför kan inte hela ansvaret ligga på miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Svar/Hantering: Åtgärden har förtydligats med exempel på potentiella källor till mikroplast (konstgräsplaner, multiarenor och lekplatser). Ansvarig nämnd har bytts från Miljö- och hälsoskyddsnämnden till Samhällsbyggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden.

2G: Målområde 6:1 Säkerställ att ingen negativ påverkan från nedlagda deponier i kommunen förekommer

Åtgärd – Utred vilka av de nedlagda deponierna i kommunen som behöver kontrolleras samt ta fram åtgärdsförslag.

Förslag på ansvar – Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

Någon särskild utredning görs inte gällande deponierna utan ingår i Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsarbete gällande prioritering och föreläggande om undersökningar och åtgärder för förorenade områden.

Svar/Hantering: Ansvar ändras till Samhällsbyggnadsnämnden.

2H: Bilaga 2 - 5.4 Lokala miljömål och styrande dokument - 5.4.1. Lokala miljömål - Lokala miljömål och styrande dokument

Ur denna del bör följande stycke om Skyddsnivåer och krav för enskilda avlopp tas bort då det inte är aktuellt:

”Kommunen har delats in i skyddsområden utifrån miljö och/eller hälsoskyddsskäl. Avloppsanläggningarna kan omfattas av normal eller hög skyddsnivå. Naturvårdsverkets allmänna råd 2006:7, Miljövårdsprogrammet – Vatten, aktuella planer och tillrinningsområden i kommunen ligger till grund för bedömningen. I Vänersborgs kommun finns ett flertal fritidshusområden där husen till stor del nyttjas året runt utan att tillfredställande slamavskiljning och rening finns. På grund av vattentäcker och närliggande sjöar och vattendrag krävs gemensamma lösningar alternativt anslutning till kommunalt avlopp. I dessa områden gäller generellt hög skyddsnivå.”

Svar/Hantering: Stycket har tagits bort.

2I: Kretslopp för avloppsanläggningar

Under detta stycke kommer en beskrivning av en målsättning att avloppsanläggningar ska vara kretsloppsanpassade. Detta tas upp i miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för handläggning av enskilda avlopp. I tidigare arbetsförslag till avfallsplan fanns även en åtgärd föreslagen som gällde att utreda möjligheterna till kretslopp för avfall från små avlopp. Denna har nu tagits bort men borde finnas med i avfallsplanen.

Svar/Hantering: Åtgärden "Utred möjligheterna till kretslopp för avfall från små avlopp" har lagts till under målet "5. Skapa en hållbar hantering av avfall från avlopp".

2J: Åtgärder som saknas men som tidigare diskuterats

Hantering av massor och nedskräpning av trädgårdsavfall för att undvika spridning av invasiva arter.

Svar/Hantering: Nytt målområde med delmål och åtgärder har lagts till (målområde 7 Förebygg spridning av invasiva arter).

Synpunkter på utkast till Renhållningsföreskrifter:

2K: Dokumentet bör granskas avseende vilka namn som används för respektive nämnder och ansvariga. Det används olika namn på olika ställen.

Svar/Hantering: Dokumentet har reviderats med avseende på detta. De begrepp som används är avfallsansvarig nämnd, tillsynsansvarig nämnd och renhållare.

2L: I 10 § bör följande formulering läggas till i den befintliga föreskriften: Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av hushållsavfall från fastigheten.

Svar/Hantering: Föreslagen text har lagts till.

2M: 20 § bör ses över då det fortfarande saknas uppgift om krav på höjdskillnad mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen.

Svar/Hantering: Höjdskillnaden har satts till 8 m. Paragrafen har kompletterats.

2N: De föreskrifter som gäller tömning av fettavskiljare 27 och 30 §§ beskriver olika tömningsintervall. Detta bör ändras för att undvika missförstånd.

Svar/Hantering: Tömning av fettavskiljare i 27§ avser fettavskiljare i form av hushållsavfall medan fettavskiljare i 30§ avser verksamhetsavfall. För att undvika missförstånd har tömningsintervallet i 27§ justerats så att det överensstämmer med tömningsintervallet i 30§.

2O: I 27 § föreslås dessutom stycket gällande fosforfällor ändras så att sista delen av andra meningen tas bort. D.v.s. följande tas bort: eller med det tätare intervall som kommunen fastställer efter att ha hört miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Svar/Hantering: Texten har tagits bort.

2P: I 31 § gällande uppgiftsskyldighet, bör första stycket omformuleras för att stämma överrens med SKL:s föreslagna föreskrifter. Den nya lydelsen bör vara: Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning

Svar/Hantering: Text ändrad till förslaget.

2Q: Bilaga 7

Texten bör uppdateras. De nedlagda deponierna i kommunen finns registrerade i Länsstyrelsens EBH-stöd gällande misstänkt förorenade områden. Deponierna är där riskklassade enligt den information som finns idag. Riskklass enligt nedan:

Torpa 1:2 (f.d Torpa 2:16)	Riskklass 2-stor risk.
Västra gatan 1:30 Brålanda	Riskklass3-måttlig risk
Lövnäs 6:6 (f.d. Kärsrud1:1)	Ingen information i EBH (troligen klass 3)
Tveten 5:1	Riskklass 3-måttlig risk
Byggmästaren 12	”-
Rånnum 6:41	”-
Örbacka 1:38	”-

Deponierna ingår i de förorenade markområden som ska undersökas och vid behov åtgärdas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvar för tillsynsåtgärder och prioriterar högsta riskklass först. Undersöknings- och åtgärdsansvarig är kommunen som drivit deponierna.

Svar/Hantering: Avfallsplanen har ändrats i enlighet med synpunkten.

Socialnämnden

3A: Kap.7 Mål och handlingsplan, Målområde 1, p.1:3 Minska matsvinnet

I socialförvaltningens verksamheter på gruppboenden inom omsorger om funktionshindrade arbetar man aktivt med att planera mathållningen. Boendena är väl medveten kosthållning och sparsamhet. Mat som blir över tillvaratas för framtida matlådor och menyerna planeras nogsamt. Förvaltningen gör medvetna val för hållbarhet vid de inköp som förvaltningen hanterar. Källsorteringen följer Vänersborgs kommuns direktiv för källsortering bl.a. genom användandet av gröna och röda påsar.

På boenden inom äldreomsorg källsorteras på samma sätt. Maten produceras och levereras från köket på Lindgården och förvaltningen utgår från att maten där produceras på ett hållbart sätt och för att minska matsvinnet så mycket som möjligt.

Svar/Hantering: Ingen åtgärd.

3B: Kap. 9 Konsekvenser av avfallsplan

Socialförvaltningen ser mycket positivt på att personer som idag står långt från arbetsmarknaden kan beredas möjlighet till sysselsättning i den nya Kretsloppsparken

Svar/Hantering: Ingen åtgärd.

3C: Bilaga 2 - 3 På gång inom lagstiftning och vägledning - 3.1 Cirkulär ekonomi

Betänkandet från utredningen om cirkulär ekonomi (SOU 2017:22) föreslår lagändringar för att öka användningen av bilpooler. Socialförvaltningen har idag 122 fordon eller ca 50 % av kommunens fordon. Samtidigt bedriver förvaltningen redan idag ett arbete för att optimera användningen av fordonsparken. Frågan om hur eventuell lagstiftning i frågan framöver kan komma att påverka kommunens och förvaltningens fordonsanvändning bör bevakas.

Svar/Hantering: Ingen åtgärd.

Kultur och fritidsnämnden

4A: Kultur- och fritidsnämnden ser mycket positivt på förslaget till Vänersborg kommuns avfallsplan som syftar till att skapa förutsättningar för en hållbar avfallshantering och cirkulär ekonomi. Vi uppskattar beskrivningen under konsekvenser av avfallsplanen, ”Det blir lättare att göra rätt”.

Förslaget till renhållningsföreskrifterna är tydliga och underlättar för alla berörda att göra rätt. Det kräver naturligtvis en ökad medvetenhet och kunskap om avfallshanteringen.

Kultur- och fritidsnämnden tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag till ny renhållningsordning.

Svar/Hantering: Ingen åtgärd.

Barn och utbildningsnämnden

5A: Barn- och utbildningsnämnden instämmer i den beskrivning av skolan och förskolans viktiga roll som ges i förslaget till ny renhållningsordning och har inget ytterligare att tillägga.

Svar/Hantering: Ingen åtgärd.

Boel Carlsson - Vikarierande miljöstrateg

6A: Skulle det vara möjligt att vi inkluderar målen i avfallsplanen i Miljöprogrammet?

Svar/Hantering: Arbetsgruppen för avfallsplanen kan inte bestämma i frågan.

6B: Beskriv gärna speciellt riktade åtgärder i bostadsområden där källsorteringen behöver förbättras (information, dialog, samarbete med Support Group mm). Detta är viktigt att ha med i avfallsplanen eftersom vi har åtagit oss det i projektplanen för avfallsprojektet med Chobe District Council.

Svar/Hantering: Text om riktade insatser har lagts till som styrmedel för mål 3. Gör det lätt att sortera och lämna avfall.

6C: För att nå ut på ett effektivt sätt till kommuninvånarna med renhållningsinformation kan det vara bra att upprätta en kommunikationsplan. Det är ju även något vi ska göra i avfallsprojektet med Chobe. Våra kommunikatörer kan vara till god hjälp i detta arbete.

Svar/Hantering: Behovet/nyttan med att upprätta en kommunikationsplan kommer att ses över.

6D: Sid 14: Första raden, tredje kolumnen: Matavfall från _____ ska läggas i plastpåse... (det fattas nog ett ord).

Svar/Hantering: Texten har justerats.

6E: Sid 24: Skriv gärna ut vad FTI betyder.

Svar/Hantering: Betydelsen av FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen) har skrivits.

6F: Sid 25: I det informationsmaterial som ni sprider om avfallshantering är det kanske bra om det ännu tydligare framgår vad det insamlade avfallet används till, dvs hur det nyttiggörs. Viktigt att kommuninvånarna får kunskap om detta för att öka motivationen att sortera.

Svar/Hantering: Text om att kommunikationen med kommunens invånare även bör omfatta vad det insamlade avfallet används till har lagts till under rubrik 5. Information och kommunikation.

6G: Sid 26: Under "Befolkning": ....togs fram av dåvarande Utvecklingskontoret.....
(vi heter ju numera Avdelningen för hållbar utveckling).

Svar/Hantering: Ordet "dåvarande" har lagts till.

6H: Sid 30: Komplettera gärna 3:1 med en uppföljningspunkt, typ max 10 % av hushållsavfallet ska vara felsorterat. Så man vet att informationen nått mottagaren. Förutom skolor kan väl även äldreboenden erbjudas kärll för full sortering.

Svar/Hantering: Åtgärden syftar till att öka kunskapen vilket skulle kunna kontrolleras genom ett mätbart mål för sorteringsgrad. Möjligheten att sätta ett mätbart uppföljningsmål kommer att tas upp vid utvärdering och revidering av målen.

Syftet med att erbjuda skolor kärll för full sortering är att använda dem som ett pedagogiskt verktyg för att lära eleverna hur avfall ska sorteras. Förhoppningen är att eleverna tar med sig kunskapen hem och ut i livet.

6I: Sid 31: 4:1 Kommunen ska vara medlem i Håll Sverige Rent. Vi får försöka lösa finansieringen av detta. Det är ju viktigt att vi kan erbjuda kampanjen till skolor mm, det får inte falla på att vi inte kan lösa finansieringen. Det vore även värdefullt om kommunen kan genomföra kampanjer som visar att vi är stolta över vår stad och att vi vill hålla den ren. Med banderoller med "Håll Vänersborg rent" och med fler papperskorgar i stan och med fler "burkholkar" på papperskorgarna. Använd gärna kommunens facebook-sida för att sprida info om renhållning och att t ex ställa frågor om renhållningen. Det aktiverar läsarna. TV-skärmarna på Kvantum är en bra marknadsföringsplats också, där renhållningsinformation kan spridas.

Svar/Hantering: Arbetsgruppen för avfallsplanen kan inte avgöra om Vänersborgs kommun ska vara medlem i Håll Sverige Rent eller inte. Ingen åtgärd.

6J: Sid 32: 5:1 Istället för "ovälkommet" kan kanske "oönskat" användas.

Svar/Hantering: Ändrat från "ovälkommet" till "oönskat" i mål 5:1.

6K: Sid 63: Statistik över tömda volymer saknas för externslam. Kan detta tas fram? Kan vara bra att ha om man funderar på att t ex på landsbygden använda slammet som gödselmedel i jordbruket.

Svar/Hantering: Statistik kan tas fram för antal transporter som genomförts för insamling av externslam, men på grund av att det inte finns uppgift om hur mycket slam som funnits i respektive transport kan mängden/volymen externslam inte beräknas. En möjlig metod är att räkna på en schablonvikt/-volym för transporterna. En sådan utredning kan bli aktuell om frågan om att skapa kretslopp för externslam uppkommer.

Enskild politiker, Samhällsbyggnadsnämnden

Synpunkter på utkast till Renhållningsföreskrifter:

7A: 1§ Föreskrifter om Avfallshantering. Länken till dokumentet på kommunens hemsida är "Renhållningsföreskrifter"?

Svar/Hantering: Gällande Renhållningsföreskrifter finns på Vänersborgs kommuns hemsida.

7B: 20§ "...mindre än X meter". Behöver fastställas.

Svar/Hantering: Antalet meter har fastställts.

7C: 27§ "...som kommunen fastställer". Borde betyda KF eller den nämnd KF delegerat till. Finns delegation idag?

Svar/Hantering: Det finns ingen delegation.

7D: 38§ "Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare... ska anmäla detta till den tillsynsansvariga nämnden". Om Fastighet byter ägare måste alltså ny ägare söka nytt tillstånd?

Svar/Hantering: Ja. Vid byte av fastighetsägare behöver den nye fastighetsägaren skicka in en ny ansökan om kompostering. Föreskrifterna kompletteras för att tydliggöra detta.

7E: 42§ "...om kommunen konstaterar...". Borde betyda KF eller den nämnd KF delegerat till. Finns delegation idag?

Svar/Hantering: Begreppet "kommunen" har ersatts med "avfallsansvarig nämnd" för att förtydliga rollerna.

7F: Ikraftträdande. 2012-06-20. Fel datum.

Svar/Hantering: Datum kommer att uppdateras när föreskrifterna fastställs.

7G: Bilaga 1, sid 1. Farligt avfall "Exempel på vad som ska hanteras som farligt avfall". Exempler på vad som är farligt avfall är ej identiskt med det som står i Avfallsplanen, Bilaga 1.

Svar/Hantering: Det finns ett stort antal avfall som klassas som farligt avfall. Genom att ge olika exempel i olika dokument ökar antalet typer av farligt avfall som nämns. Vi ser inget problem med att exemplen är olika i de olika dokumenten.

7H: Bilaga 1, sid 3. Fälg – stavas fälg.

Svar/Hantering: Felstavningen korrigeras.

Synpunkter på utkast till Avfallsplan:

7I: Synpunkter kring layout, bland annat tomma rader, metadata och sidnummer.

Svar/Hantering: Sidbrytningar, tomma rubriker, metadata m.m. hanteras i samband med kvalitetsgranskning när samtliga synpunkter beaktats.

7J: Kap 4 m fl: Insamling. Kommer vi att kalla nya anläggningen ÅVC eller kretsloppspark?

Svar/Hantering: Anläggningen är en Kretsloppspark. Avfallsplanen korrigeras.

7K: Kap 4: Kommunens avfallsorganisation. Det står: avfallsplan och föreskrifter. Borde stå: Avfallsplan och Föreskrifter om avfallshantering.

Svar/Hantering: Meningen är justerad så att det står "avfallsplan och renhållningsföreskrifter".

7L: Målområde 3.3. Det står: för minst X fraktioner. Antalet fraktioner måste fastställas.

Svar/Hantering: Antalet fraktioner har justerats till fem (5).

7M och N: Bilaga 1. Farligt avfall samt farligt avfall vid Miljöstation. Annat avfall ges som exempel än i renhållningsföreskriften. Finns en laglig definition någonstans?

Svar/Hantering: Lagstiftningens definition består av en hänvisning till en bilaga där olika avfallsslag listas. Denna hänvisning har lagts som fotnot i Avfallsplanen.

7O: Bilaga 2. 3 På gång inom lagstiftning och vägledning. Här nämns flera initiativ som enligt uppgift ska vara redovisade nu. Har detta skett? Hur hanteras detta?

Svar/Hantering: Avfallsplanen har reviderats med avseende detta.

7P: Bilaga 2. Bilaga 2 heter "Omvärldens krav och regelverk". Är omvärld utanför kommunen eller utanför Samhällsbyggnadsnämnden? Ett kapitel heter 5.4 Lokala miljömål och styrande dokument. Jag har svårt att förstå motiveringen till att innehållet i detta kapitel finns med. Dessutom hänvisas till en MRP som inte gäller längre.

Svar/Hantering: Men omvärlden avses i detta hänseende andra krav, utöver avfallsplan och renhållningsföreskrifterna, som kan påverka Vänersborgs kommuns avfallshantering. Avfallsplanens mål och åtgärder ska utgå från bland annat de nationella miljökvalitetsmålen och "andra relevanta mål, strategier och planer" (NFS 2017:2, 5§). Vi bedömer att de lokala miljömålen och andra styrande dokument är relevanta i utformning av Avfallsplanens mål och åtgärder.

7Q: Bilaga 3 Kommunens styrmedel, Ekonomiska styrmedel. Fria besök på ÅVC (4 st/år). Styrmedlet är kostnaden för besöket. Att det är Fria besök på ÅVC (4 st/år) fastställs av KF i Renhållningstaxan. Och det nämns i bilaga 6.

Svar/Hantering: Synpunkten mottagen, punkten kvarstår under ekonomiska styrmedel.

7R: Bilaga 3 Kommunens styrmedel, Ekonomiska styrmedel. Cirkulär ekonomi – är det ett styrmedel?

Svar/Hantering: Cirkulär ekonomi kan ses som ett samlingsbegrepp som kan omfatta flera styrmedel (både ekonomiska och andra) som kan leda till minskade avfallsmängder och en förbättrad avfallshantering. Punkten har flyttats till rubriken "Andra styrmedel".

7S: Bilaga 3 Kommunens styrmedel, Ekonomiska styrmedel. Saknar att vi har avgiftsfri hämtning av vitvaror vid tomtgräns.

Svar/Hantering: Punkten har lagts till.

7T: Bilaga 4 Medverkande vid revidering. Varför ska detta vara med i avfallsplanen?

Svar/Hantering: Medverkande vid revidering ska framgå i Avfallsplanen (NFS 2017:2, 18§). I denna förteckning kommer funktioner, inte namn, att framgå.

7U: Bilaga 6. Plockanalys. Här står ” Farligt avfall (läkemedel, kemikalier)” på en rad, ” El och elektronik” på nästa rad. Enligt Bilaga 1 är detta också Farligt avfall.

Svar/Hantering: De grupperingar av avfall som anges i avsnitt och tabell om plockanalys är de grupperingar som används i den metod som plockanalys utförs enligt. El och elektronik är farligt avfall, men i samband med plockanalys har man ansett det relevant att skilja ut el och elektronik ur övrigt farligt avfall.

7V: Bilaga 8, 2.2. Det står: ”... måste tas fram aktuella områden...”. Order "för" saknas.

Svar/Hantering: Meningen är justerad.

7W: Bilaga 8, 2.2. Det står "Vänersnäs DP". Ska det stå något mer?

Svar/Hantering: Punkten har tagits bort.

7X: Bilaga 8, 3.2. Det står: "En ny återvinningscentral (ÅVC) planeras. Anläggningen beräknas att tas i bruk under 2019." Det borde stå: "...togs i bruk 2020"

Svar/Hantering: Texten har uppdaterats och flyttats till bilaga 6 avsnitt 3.1 (Nulägesbeskrivning - Avfallsanläggningar).

2024-03-14

Dnr: SBN 2024/33

Handläggare

Niclas Janflod
Niclas.Janflod@vanersborg.se
0521-721251

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Uppföljning av delmål i avfallsplan 2023

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka ut förfrågan till berörda nämnder avseende redovisning av delmål i avfallsplan för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktiges beslutade 2021-06-16, § 84 att de nämnder som är ansvariga för respektive delmål i Avfallsplanen del 7 och 8 *Mål och Handlingsplaner* en gång per år redovisa till samhällsbyggnadsnämnden vilka åtgärder de gjort för att uppfylla målen.

Uppdraget innebär att samhällsbyggnadsnämnden årligen skickar en förfrågan till ansvariga nämnder. Samhällsbyggnadsförvaltningen skickar ut en förfrågan om att redovisa delmålen för år 2023 till samhällsbyggnadsnämnden 2024-05-31.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för uppföljningen av avfallsplanen. Uppgiften att följa upp respektive åtgärd och målområde kan överlämnas till den del inom kommunens organisation som bedöms vara bäst lämpad. Fördelning eller överlämnande av uppgifter ska dokumenteras och det är viktigt att den som mottagit uppgiften förstår och har möjlighet att genomföra den.

Avfallsplanens åtgärder ska arbetas in i den kommunala verksamheten och kommunens miljöledningssystem.

I de kommunala bolagen sker uppföljning enligt befintliga system.

Utvärdering av hur arbetet går ska ske årligen i samband med årsbokslutet. Utifrån resultatet av den årliga uppföljningen ska utrymme och behov av nya eller ändrade mål och åtgärder utvärderas.

Avfallsplanen ska aktualitetsbedömas varje mandatperiod enligt givna kriterier och vid behov revideras.

Underlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2021-06-16 § 84
- Avfallsplanen del 7 och 8 Mål och Handlingsplaner sidan 6 till 14

Daniel Larsson
Verksamhetschef

Bilaga

Avfallsplanen del 7 och 8 Mål och Handlingsplaner sidan 6 till 14

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Byggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

2024-03-14

Dnr: SBN 2024/33

Handläggare

Niclas Janflod
Niclas.Janflod@vanersborg.se
0521-721251

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Uppföljning av delmål i avfallsplan 2023

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka ut förfrågan till berörda nämnder avseende redovisning av delmål i avfallsplan för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktiges beslutade 2021-06-16, § 84 att de nämnder som är ansvariga för respektive delmål i Avfallsplanen del 7 och 8 *Mål och Handlingsplaner* en gång per år redovisa till samhällsbyggnadsnämnden vilka åtgärder de gjort för att uppfylla målen.

Uppdraget innebär att samhällsbyggnadsnämnden årligen skickar en förfrågan till ansvariga nämnder. Samhällsbyggnadsförvaltningen skickar ut en förfrågan om att redovisa delmålen för år 2023 till samhällsbyggnadsnämnden 2024-05-31.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för uppföljningen av avfallsplanen. Uppgiften att följa upp respektive åtgärd och målområde kan överlämnas till den del inom kommunens organisation som bedöms vara bäst lämpad. Fördelning eller överlämnande av uppgifter ska dokumenteras och det är viktigt att den som mottagit uppgiften förstår och har möjlighet att genomföra den.

Avfallsplanens åtgärder ska arbetas in i den kommunala verksamheten och kommunens miljöledningssystem.

I de kommunala bolagen sker uppföljning enligt befintliga system.

Utvärdering av hur arbetet går ska ske årligen i samband med årsbokslutet. Utifrån resultatet av den årliga uppföljningen ska utrymme och behov av nya eller ändrade mål och åtgärder utvärderas.

Avfallsplanen ska aktualitetsbedömas varje mandatperiod enligt givna kriterier och vid behov revideras.

Underlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2021-06-16 § 84
- Avfallsplanen del 7 och 8 Mål och Handlingsplaner sidan 6 till 14

Daniel Larsson
Verksamhetschef

Bilaga

Avfallsplanen del 7 och 8 Mål och Handlingsplaner sidan 6 till 14

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Byggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

2024-04-25

Dnr: BUTN 2024/64

Handläggare

Stina Lindell
Stina.Lindell@vanersborg.se
0521-721080

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Ställningstagande gällande avtal Vårdsamverkan Fyrbodals 2024-2025

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att ställa sig bakom avtal vårdsamverkan Fyrbodals 2024-2025.

Sammanfattning av ärendet

Enligt gällande lagstiftning och utifrån styrande dokument har kommuner och regioner ett samverkansansvar. Delregional vårdsamverkan Fyrbodals har sedan år 2000 arbetat enligt ett samverkansavtal mellan Västra Götalandsregionen och Fyrbodals kommuner samt Lilla Edet.

Socialnämnden beslutade 2023-06-15, § 81, att säga upp dåvarande avtal för delregional vårdsamverkan för omförhandling. Ett nytt avtal har framtagits där den nya organisationen och dess arbetssätt avser skapa en mer tillgänglig och stödjande organisation och där arbetet med samverkansfrågor sker systematiskt och effektivt. I detta avtalsförslag har även skolans elevhälsodel tydligare inkluderats.

Framtagande av förslag till nytt samverkansavtal har skett genom delaktighet från kommunerna i form av socialchefs- och utbildningschefsrepresentanter samt tjänsteperson från Fyrbodals kommunalförbund.

Delregional nämnd norra ställde sig bakom samverkansavtalet 2024-04-12.

Då det nya samverkansavtalet lyfter fram kommunal primärvård, socialtjänst och skola/elevhälsa som samverkansparter från kommunens sida, föreslås ärendet hanteras genom att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden tar ställning till avtalet genom att uppdraga kommunstyrelsen att ställa sig bakom samverkansavtalet.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Ett nytt avtal har framtagits för delregional vårdsamverkan Fyrbodals med en organisation och arbetssätt som stödjer parternas gemensamma omställning mot en god och nära vård, främja hälsan hos befolkningen, utveckla vård och omsorg tillsammans utifrån den enskildes behov, bidra till att utveckla samverkanskulturen och öka tilliten mellan huvudmännen.

Samverkansparter är regional primärvård, tandvårdsverksamheter, specialistsjukvård, kommunal primärvård, socialtjänst och skola/elevhälsa och delregional nämnd norra.

Föreslagen avtalstid från 2024-01-01 till och med 2025-12-31. Avtalet förlängs årsvis, om det inte sagts upp av någon part 6 månader innan avtalstidens slut. Efter två år ska verksamheten, organisationen, arbetssätt och ekonomin utvärderas, planerat till slutet på 2025.

Sammanfattningsvis bedöms kommunen ha tillförsäkrats goda möjligheter till delaktighet och inflytande i utformandet av föreliggande avtalsförslag. Den nya samverkansmodellen bedöms i stort möta de förbättringsbehov som var anledningen till att tidigare avtal sades upp för omförhandling.

Bedömningen är att det nya avtalet för delregional vårdsamverkan Fyrbodan inklusive organisering, arbetssätt och finansiering kommer stödja parternas omställning mot en god och nära vård och bidra till att utveckla samverkanskulturen och öka tilliten mellan huvudmännen.

Beredning

Ärendet har beretts tillsammans med socialförvaltningen, Vänersborgs kommun.

Underlag

Samverkansplan Vårdsamverkan Fyrbodan 2024-2025

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

Avtal Vårdsamverkan Fyrbodan 2024-2025

Sändlista

Kommunstyrelsen
Socialnämnden

AVTAL

Samverkansavtal

Mellan NU-sjukvården, Närhälsan, kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål samt Delregional nämnd norra.

AVTAL

Avtalsparter

NU-sjukvården, Närhälsan, kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål samt delregional nämnd norra.

Avtalstid

Avtalstid 2024-01-01 till och med 2025-12-31. Avtalet förlängs sedan årsvis, om det inte sagts upp av någon part 6 månader innan avtalstidens slut.

Samverkansparter

Kommunal primärvård, socialtjänst, skola/elevhälsa, regional primärvård, tandvård och specialistsjukvård i Fyrbodals och Lilla Edets samt delregional nämnd norra.

Målbild och syfte med Vårdsamverkan Fyrbodals

Målbilden i Färdplan – läns-gemensam strategi för god och nära vård och för Vårdsamverkan Fyrbodals ska ge vägledning för hur samverkan ska utformas för att ge dess invånare förutsättningar för ett bra liv oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning. Vårdsamverkans arbete i Fyrbodals ska bidra till att dess invånare får ökade förutsättningar till en vård som

- utgår från individuella förutsättningar och behov
- bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv
- bidrar till jämlik hälsa, trygghet och självständighet samt grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit

Syftet med Vårdsamverkan Fyrbodals är att

- stödja omställningen till en god och nära vård
- främja hälsan hos befolkningen
- utveckla vård och omsorg tillsammans utifrån den enskildes behov
- bidra till att utveckla samverkanskulturen och öka tilliten mellan huvudmännen

Åtagande för ingående parter

I Samverkansplan 2024–2025 tydliggörs organisering, uppdrag och arbetsätt för Vårdsamverkan Fyrbodals.

Ekonomiskt åtagande

Vårdsamverkan är en del i varje huvudmans uppdrag och finansieras inom ramen för detta ansvar. Vårdsamverkansparterna svarar för kostnaderna för samverkanskontor och stödfunktion. Samverkanskontor och stödfunktion hanteras för närvarande av NU-sjukvården men kommer i samband med utveckling av ny organisation förflyttas till Närhälsans regi.

Den totala driftsbudgeten för samverkanskontoret inklusive stödfunktioner uppgår år 2024 till 3 874 000 kr.

Av den totala driftsbudgeten för Vårdsamverkan Fyrbodals finansierar kommunerna 50 procent, delregional nämnd norra och delregional nämnd västra finansierar gemensamt 32 procent och

AVTAL

resterande 18 procent finansieras av NU-sjukvården. Kostnaden fördelas enligt befolkningstal per 1 juli föregående år.

Ekonomiska överskott upp till 20 procent av avtalsparternas inbetalda medel under innevarande år kan användas för insatser i linje med uppdraget under kommande år. Större överskott av inbetalda medel skall återregleras till finansierarna om annan överenskommelse inte görs.

Från 2025-01-01 justeras ersättning årsvis med det index som fastställs till delregional nämnd norra i Västra Götalandsregionens budgetprocess.

Uppföljning och utvärdering

I Vårdsamverkan Fyrbodals samverkansplan framgår hur uppföljning och utvärdering av Vårdsamverkan Fyrbodol genomförs.

Omförhandling, uppsägning och tvister

Om det under avtalstiden skulle inträffa väsentliga förändringar i förutsättningar för ingången överenskommelse äger endera parten rätt att begära omförhandling. Omförhandling ska begäras skriftligt. Om tvist mellan parterna uppstår bör tvisten i första hand lösas genom förhandlingar mellan parterna. Om dessa trots omfattande ansträngningar inte kan lösa tvisten ska tvisten lösas av allmän domstol.

Undertecknande parter

Västra Götaland januari 2024

Detta avtal är upprättat i arton (18) exemplar av vilka parterna tagit ett vardera.

AVTAL

.....

Närhälsan – datum

Befattning

.....

NU-sjukvården – datum

Befattning

.....

Delregional nämnd Norra – datum

Befattning

.....

Bengtsfors – datum

Befattning

.....

Dals-Ed – datum

Befattning

.....

Färgelanda – datum

Befattning

.....

Lilla Edet – datum

Befattning

.....

Lysekil – datum

Befattning

.....

Mellerud – datum

Befattning

AVTAL

.....

Munkedal – datum

Befattning

.....

Orust – datum

Befattning

.....

Sotenäs – datum

Befattning

.....

Strömstad – datum

Befattning

.....

Tanum – datum

Befattning

.....

Trollhättan – datum

Befattning

.....

Uddevalla – datum

Befattning

.....

Vänersborg – datum

Befattning

.....

Åmål – datum

Befattning

Vårdsamverkan Fyrbodol

SAMVERKANSPLAN

för Vårdsamverkan Fyrbodol
2024 - 2025

antagen av styrgruppen 26 januari 2024

Vårdsamverkan Fyrbodol är en samverkansorganisering som sedan 2000 arbetar enligt ett samverkansavtal mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed,

Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Under 2024 omorganiserar Vårdsamverkan Fyrbodal. Samverkansplan för Vårdsamverkan Fyrbodal 2024–2025 är den första planen för den nya organisationen. Samverkansplanen beskriver hur kommunal primärvård, socialtjänst, skola/elevhälsa, regional primärvård, tandvård och specialistsjukvård i Fyrbodal samt Lilla Edet ska samverka för att skapa förutsättningar för samordnade insatser från de olika aktörerna. Parterna ska samverka utifrån respektive organisations politiska mål och uppdrag för ökad effektivitet i samordnade processer. Samverkansplanen 2024–2025 baseras på gällande lagstiftning och styrdokument för ingående parter.

Syfte med Vårdsamverkan Fyrbodal

Syftet med Vårdsamverkan Fyrbodal är att

- stödja omställningen till en god och nära vård
- främja hälsan hos befolkningen
- utveckla vård och omsorg tillsammans utifrån den enskildes behov
- bidra till att utveckla samverkanskulturen och öka tilliten mellan huvudmännen.

Varför en samverkansplan?

En samverkansplan tydliggör kommunernas och Västra Götalandsregionens huvuduppdrag i samverkan.

Det framgår i planen vad som krävs enligt lag och vad som behöver göras för att samtliga samverkansaktörer tillsammans ska kunna ge den bästa möjliga vården, stödet och omsorgen till medborgarna.

Planen är till för alla som är intresserade av Vårdsamverkan Fyrbodals uppdrag men riktar sig särskilt till medarbetare och chefer samt politiker inom de verksamheter som vårdsamverkan omfattas av:

- Västra Götalandsregionens verksamheter för tandvård, primärvård, specialistvård i Fyrbodal och Lilla Edet
- kommunal primärvård, socialtjänst, skola och elevhälsa i deltagande kommuner.

Målbild för Vårdsamverkan Fyrbodal

Målbilden för Vårdsamverkan Fyrbodal följer målbilden i Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård. Den är vägledande för hur samverkan ska utformas för att ge invånare förutsättningar för ett bra liv oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning. Vårdsamverkan Fyrbodals arbete ska bidra till att invånare får ökade förutsättningar till en vård som

- utgår från individuella förutsättningar och behov
- bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv
- bidrar till jämlik hälsa, trygghet och självständighet och grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

Prioriterade målgrupper

Prioriterade målgrupper för Vårdsamverkan Fyrbodol är de invånare som har behov av insatser och samordning från både kommunen och Västra Götalandsregionen, oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning. Barnkonventionen ska särskilt beaktas.

Grunden för respektive huvudmans samverkansuppdrag regleras i lagar, författningar, avtal, överenskommelser och politiska beslut. I praktiken är det både ledning och de professionella som behöver se till att det blir samverkan. Oftast är det huvudmännen, det vill säga regioner eller kommuner, som i lag ansvarar för att se till att det blir samverkan. I vissa fall är det dock den som ansvarar för eller bedriver verksamheten som har det lagliga ansvaret, som till exempel vårdgivare eller utförare av socialtjänst.

Vårdsamverkan Fyrbodol ska fungera som en gemensam arena för samverkan mellan berörda huvudmän i frågor som berör båda parter. Samverkan ska även bidra till att resurser används på ett optimalt sätt och skapa förutsättningar för att individen ska uppleva insatserna som en helhet utan gränser. Västra Götalandsregionen och kommunerna har var för sig och tillsammans ansvar för hela befolkningen. Vårdsamverkansarbetet ska säkra att ett gemensamt ansvar tas för invånarna på regional, delregional och lokal nivå, för att ingen ska "falla mellan stolarna" eller "bollas runt i vård- och omsorgssystemet".

Arbetsätt och kultur i samverkan

Alla verksamheter har en skyldighet att samarbeta och samverka. Avgörande för att samverkan ska lyckas är att det finns arenor, mötesplatser och forum för att relationer mellan samverkansparterna ska utvecklas. En välfungerande samverkan kräver ett aktivt arbete både på strategisk och operativ nivå samt att samtliga aktörer avsätter tid. Förhållningssättet behöver därför genomsyras av att alla parter prioriterar tiden och resurserna för samordningen och samverkan samt bjuder in till dialog.

Det personcentrerade arbetsättet ska vara det förhållningssätt som genomsyrar all samverkan. Alla aktörer har ett ansvar för att skapa en struktur som underlättar relationsbyggandet och ansvarstagandet.

Arbetsättet i Vårdsamverkan Fyrbodol ska präglas av:

- välvilja
- ett gott arbetsklimat
- lösningsfokuserat arbetsätt
- samt säkerställa följsamheten till länsgemensamma styrdokument och aktuella regelverk.

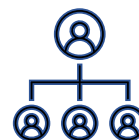
Samverkanspartnerns kultur ska präglas av tillit och respekt för hur andra gör och jobbar. För en gynnsam samverkan behövs det också att samtliga chefer och medarbetare har goda kunskaper om både sitt eget och sina samverkanspartners ansvarsområden.

I samverkan behöver alla bidra för att skapa ett samarbetsklimat och med respekt för varandra penetrera frågeställningar, hitta lösningar på skaven eller problemen i samverkan.

Hur vi organiserar arbetet

Samverkan i Vårdsamverkan Fyrbodal sker på politisk-, förvaltnings- och verksamhetsnivå och omfattas av

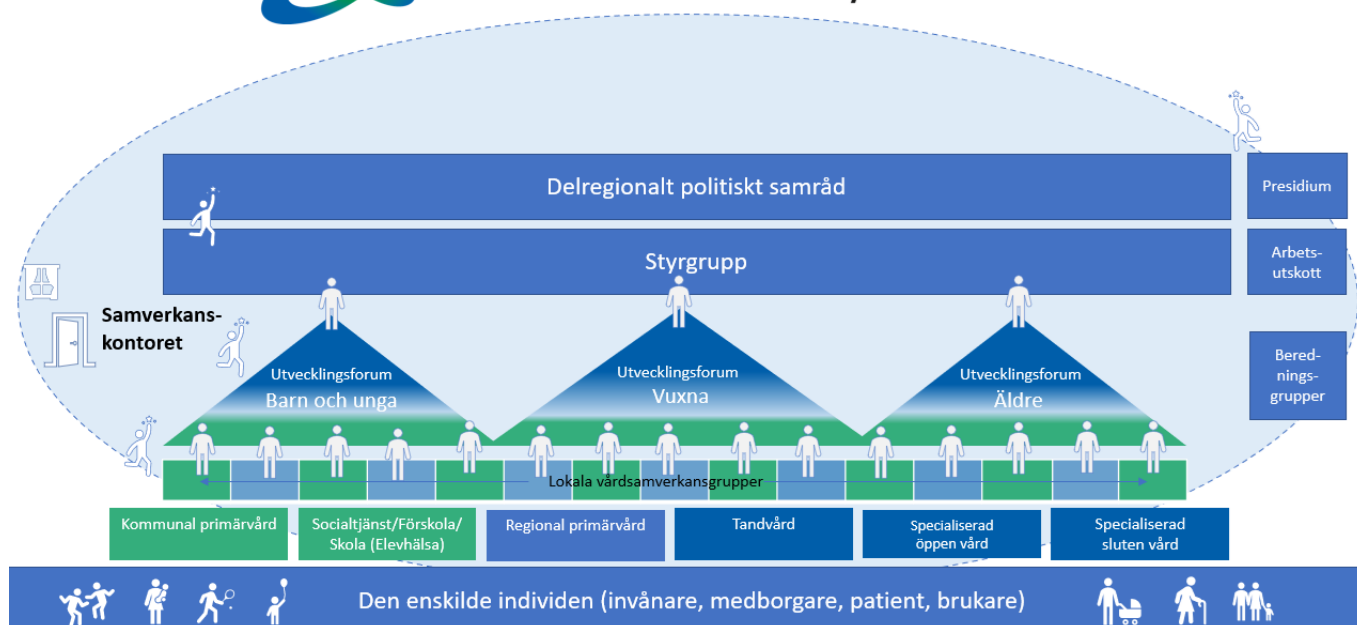
- regional primärvård
- tandvårdsverksamheter
- specialistsjukvård
- kommunal primärvård, socialtjänst och skola/elevhälsa
- delregional nämnd norra.

Utöver ovan nämnda samverkansaktörer kan vid behov ytterligare aktörer bjudas in till exempel:

- Patientnämnden
- Folkhälsostrateger
- Brukarföreningar och intresseorganisationer

Vårdsamverkan Fyrbodal

Samverkan i Vårdsamverkan Fyrbodal sker på olika nivåer. På lokal nivå finns lokala vårdssamverkansgrupper för att arbeta utifrån behoven i närområdet. På delregional nivå finns tre utvecklingsforum för barn och unga, vuxna och äldre. I dessa forum lyfts frågor som rör hela området och som särskilt behöver penetreras och utredas. På delregional nivå finns även styrgruppen, som har det övergripande ansvaret för strategiska frågor och delregionalt politiskt samråd som tar fram vision och strategisk inriktning för Vårdsamverkan Fyrbodal. Styrgruppen har ett arbetsutskott som tar emot och hanterar ärenden och förbereder mötesagendan och vart och ett av utvecklingsforumen har beredningsgrupper som bereder ärenden inför möten.

Utvecklingsprocesser

I både lagar som till exempel hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen och regionala styrdokument (lagar, avtal, överenskommelser, riktlinjer och rutiner) för Västra Götaland som till exempel Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland, Färdplan – läns-gemensam strategi för god och nära vård och Samverkan för barns och ungas hälsa regleras ansvar för att aktivt arbeta med samverkan. Vårdsamverkan Fyrbodalen arbetar med dessa lagar och styrdokument i utvecklingsprocesser för att skapa samsyn.

Varför utvecklingsprocesser behövs

Utvecklingsprocesserna behövs eftersom styrdokumenterna ofta är allmänt formulerade vilket kan leda till olika tolkningar och behöver därför konkretiseras och förtydligas. I utvecklingsforumen lyfts utvecklingsprocesserna med huvudsakligt syfte att göra gemensamma tolkningar utifrån dialog där vi möts i ett personcentrerat arbetssätt och kompromissar med utgångspunkt att göra det som blir bäst för de vi är till för.

Lokala vårdssamverkansgrupper

Det finns 14 lokala vårdssamverkansgrupper i Fyrbodal: Dals-Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud/Bengtsfors, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Uppdrag

- De lokala vårdssamverkansgruppernas uppdrag är att gemensamt utifrån utvecklingsprocesserna definiera och arbeta utifrån behoven i närområdet
- Ta fram lokala handlingsplaner med fokus på lokala vårdssamverkansfrågor utifrån prioriterade samverkansområden
- Arbeta med de uppgifter som beskrivs i Vårdssamverkan Fyrbodals samverkansplan och tillhörande aktivitetslista
- Huvudmannen ger mandat att representera, samarbeta, diskutera och efter förankring besluta i strategiska frågor

Representation

- De lokala vårdssamverkansgrupperna bör bestå av representanter från kommunal primärvård, socialtjänst, skola/elevhälsa, regional primärvård, tandvård i närområdet
- Specialistsjukvården kan bjudas in vid behov
- Ledamöterna i de lokala vårdssamverkansgrupperna utses av respektive organisation
- Ordförande och vice ordförande ska vara vårdcentralchef och socialchef eller motsvarande
- Ordförandeskapet roterar årsvis mellan kommun och region. Ordförande och vice ordförande planerar tillsammans möte och agenda
- Processtöd från Samverkanskontoret

Kommunikation och förankring

- Vara informationsbärare till och från den lokala samverkansarenan, inom den organisation/verksamhet man representerar
- Förankra ställningstagande/beslut i den organisation/verksamhet man representerar mellan möten, så att beslut i samförstånd/överenskommelse om gemensamma arbeten kan fattas

Uppföljning

- Minnesanteckningar förs vid varje möte
- Underlag till Vårdssamverkan Fyrbodals årsrapport sammanställs och överlämnas på uppmaning
- Ordförande och vice ordförande i de lokala vårdssamverkansgrupperna träffas tillsammans med delregionalt politiskt samråd, styrgruppen, ordförande och vice ordförande för utvecklings forumen en gång per år

Utvecklingsforum

För att på ett effektivt sätt kraftsamla kring olika ämnesområden, skapa spetskompetens och framåt driv har Vårdsamverkan Fyrbodals tre utvecklingsforum; Barn och unga, Vuxna och Äldre.

Uppdrag

- Utvecklingsforumen identifierar förbättringsområden och bereder förslag på åtgärder till aktivitetslistan i Samverkansplan för Vårdsamverkan Fyrbodals 2024-2025
- Aktivitetslistan i samverkansplanen, antagen av styrgruppen, utgör grunden för utvecklingsforumens arbete
- Nya uppdrag kan ges från styrgruppen till utvecklingsforumen under innevarande år
- Utvecklingsforumen har fullt mandat inom uppdragen från styrgruppen

Representation

- Ledamöterna i utvecklingsforumen utses av styrgruppen
- Ordförandeskapet roterar vartannat år mellan kommun och region
- Representanterna ska ha kompetens utifrån utvecklingsforumets uppdrag
- Representanterna får mandat från respektive huvudman
- Representanterna kan även vara nyckelpersoner med specifik kunskap
- Processtöd från Samverkanskontoret

Kommunikation och förankring

- Ordförande i varje utvecklingsforum ska även vara ledamot i styrgruppen
- Förankra ställningstagande/beslut i den organisation/verksamhet man representerar mellan möten, så att beslut i samförstånd/ överenskommelse om gemensamma arbeten kan fattas

Uppföljning

- Minnesanteckningar förs vid varje möte
- Underlag till Vårdsamverkan Fyrbodals årsrapport sammanställs och överlämnas på uppmaning
- Ordförande och vice ordförande i de lokala vårdsamverkansgrupperna träffas tillsammans med delregionalt politiskt samråd, styrgruppen, ordförande och vice ordförande för utvecklings forumen en gång per år

Beredningsgrupper

Varje utvecklingsforum har en beredningsgrupp bestående av ordförande och vice ordförande samt processledare från samverkanskontoret.

Uppdrag

- Förbereda ärenden och sätta agendan inför möte i utvecklingsforum
- Ta emot och hantera ärenden och frågor från Västra Götalandsregionen, Fyrbodals kommunalförbund, Västkom och Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG)
- Bereda remissvar och andra frågor för styrgrupp

Styrgrupp

Styrgruppen har det övergripande ansvaret för strategiska frågor. Representanter utses av respektive huvudman.

Uppdrag

- Strategiska frågor
- Remissinstans för Västra Götalandsregionen, Kommunalförbundet Fyrbodals, Västkom och Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) med flera
- Förankring
- Ansvar för budget och uppföljning
- Strategiskt besluta om fördelning av statsbidrag och handha ansökningsprocess av sökbara medel
- Ta fram mål för utvecklingsforumen samt efterfråga resultat
- Anta och följa upp utvecklingsforumens förslag på aktiviteter inom identifierade förbättringsområden (dessa blir en del av aktivitetslistan i Samverkansplanen för Vårdsamverkan Fyrbodals 2024-2025)

Representation

- NU-sjukvården: tre representanter
- Vårdval vårdcentral: en representant för Närhälsan och en representant för privata vårdcentraler
- Vårdval rehab: en representant för Närhälsan och en representant för privata rehab
- Regionhälsan: en representant
- Ansvarig tjänsteperson från delregional nämnd norra
- Kommunerna: tre representanter för socialtjänst/kommunal primärvård, två representanter för skola/elevhälsa samt tjänsteperson från Fyrbodals kommunalförbund
- Ordförandeskapet roterar under tvåårsperioder mellan kommun och region, ordförande tillser att administrativt stöd finns
- Processtöd från Samverkanskontoret

Kommunikation och förankring

- Förankra ställningstagande/beslut i den organisation/verksamhet man representerar mellan möten, så att beslut i samförstånd/ överenskommelse om gemensamma arbeten kan fattas
- Ordförande och vice ordförande i de lokala vårdsamverkansgrupperna träffas tillsammans med delregionalt politiskt samråd, styrgruppen, ordförande och vice ordförande för utvecklingsforumen en gång per år

Uppföljning

- Minnesanteckningar förs vid varje möte
- Årsrapport sammanställs varje år

Arbetsutskott

Utgör stöd till samverkanskontoret i sorteringen av inkommande frågor till Vårdsamverkan Fyrbodals. Består av ordförande, vice ordförande samt ytterligare en från varje huvudman.

Uppdrag

- Sätta agendan inför möte i styrgruppen
- Ta emot och hantera ärenden och frågor från Västra Götalandsregionen, Fyrbodals kommunalförbund, Västkom och Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG)
- Godkänner förslag till uppdragshandlingar inför beslut i styrgruppen

Delregionalt politiskt samråd

Delregionalt politiskt samråd bildades 2011 och består av samverkansparternas politiska representanter.

Uppdrag

- Tar fram vision och strategisk inriktning för Vårdsamverkan Fyrbodal
- Delregionalt politiskt samråd kan ge uppdrag till Styrgruppen

Representation

- Per kommun vald politisk representant eller utsedd ersättare
- Presidiet för delregional nämnd norra eller utsedd ersättare
- Presidiet styrelsen för Regionhälsan
- Presidiet styrelsen för Närhälsan
- Presidiet styrelsen för NU-sjukvården
- Presidiet styrelsen för Habilitering & Hälsa
- Presidiet för Tandvårdsstyrelsen
- Tjänsteperson för delregional nämnd norra
- Tjänsteperson för Fyrbodals kommunalförbund
- Styrgruppens arbetsutskott deltar också på delregionalt politiskt samråd
- Delregionalt politiskt samråd utser ordförande och vice ordförande för två år i taget
- Ordförandeskapet och vice ordförandeskapet alternerar mellan kommun och Västra Götalandsregionen

Kommunikation och förankring

- Parternas representanter har ansvar för att den politiska viljeinriktningen blir känd och får genomslag i huvudmännens uppdrag

Uppföljning

- Uppföljning och dialog kring uppdragen ska ske i delregionalt politiskt samråd
- Ordförande och vice ordförande i de lokala vårdsamverkansgrupperna träffas tillsammans med delregionalt politiskt samråd, styrgruppen, ordförande och vice ordförande för utvecklingsforumen en gång per år

Presidium

Presidiet består av det delregionala politiska samrådets ordförande och vice ordförande vilka bereder ärenden till det delregionala politiska samrådet.

Samverkanskontoret

Samverkanskontoret är Vårdsamverkan Fyrbodals samordnings- och stödfunktion. Kontoret inklusive verksamhetens budget exklusive personal är organiserad under Närhälsan. Samverkanskontoret leds av en chefsamordningsgrupp med processledarnas närmsta chefer.

Uppdrag

Medarbetarna på Samverkanskontoret har i uppdrag att

- ge processtöd på samtliga nivåer i Vårdsamverkan Fyrbodals
- koordinera, stödja, omvärldsbevaka, bereda ärenden och följa upp samverkan.

Representation

Samverkanskontoret består av

- processledare som utsetts av Fyrbodals kommunalförbund, regional primärvård och specialiserad vård. Arbetsgivaransvaret är kvar hos ursprunglig verksamhet. Processledarnas närmsta chefer bildar en chefsamordningsgrupp. Dessa närmsta chefer bör ingå i styrgruppen.
- tillfälliga projektanställningar kan komma att bli aktuella för att förstärka resurserna på Samverkanskontoret, till exempel via statliga bidrag eller liknande.

Kommunikation och förankring

- Processledare på Samverkanskontoret ska ha ett opartiskt förhållningssätt gentemot huvudmännen oavsett var hen har sin organisatoriska tillhörighet.

Uppföljning

- Samverkanskontoret har ansvar för att övergripande strategiska samverkansfrågor mellan samverkansaktörerna bevakas, bereds, utvärderas och följs upp. Även Samverkanskontorets arbete följs upp och utvärderas årligen med start december 2025.

Avvikelsehantering

De avvikelser som sker i Vårdsamverkan Fyrbodals ska rapporteras enligt rutinen *Avvikelsehantering i samverkan*. Avvikelsehantering har en viktig roll när det kommer till att upptäcka brister i samverkan mellan huvudmännen så att dessa kan åtgärdas, processer kan förbättras och därmed leda till bättre sammanhållen vård för våra invånare.

I enlighet med aktuell rutin ska analys ske och användas för systematiskt förbättringsarbete och kunskapsutveckling. Tillsammans med insamlade data från de lokala vårdsamverkansgrupperna och utvecklingsforumen har Samverkanskontoret ett uppdrag att sammanställa och analysera underlaget för att skapa förutsättningar att utveckla vårdsamverkan i hela Fyrbodals. Samverkanskontoret ansvarar för sammanställning, analys, återrapportering till både delregionalt politiskt samråd och styrgruppen samt årlig rapport till Vårdsamverkan Västra Götaland.

Beredning av ärenden och beslutsprocess

Samverkanskrav, problem, frågeställningar eller dilemman som rör samverkan som inte kan eller inte bör omhändertas i de lokala vårdssamverkansgrupperna kan tas upp i aktuellt utvecklingsforum. Ärendegången är att styrgruppen tar vidare frågan eller problemet till mest lämpat utvecklingsforum. Utvecklingsforumen kan variera i antal representanter och sammansättning beroende på vilka ärenden, uppdrag eller frågeställningar som aktualiseras. Kommunal och regional primärvård samt specialistvård ska dock vara representerade i samtliga utvecklingsforum.

Samtliga uppdrag till utvecklingsforumen ges av styrgruppen och de ska vara tydliga och tidsbestämda. I uppdragen för utvecklingsforumen ingår återrapportering till styrgruppen och att ta fram förslag till plan för resultatspridning, eventuell implementering och uppföljning. Ett utvecklingsforum kan ha brukarmedverkan där det är möjligt. Styrgruppen och respektive huvudman ansvarar för vidare hantering av resultatet. Utvecklingsforumens minnesanteckningar mejlas till Samverkanskontoret för diarieföring och publicering på Vårdssamverkan Fyrbodals hemsida.

Processledare och utvecklingsledare på Samverkanskontoret finns som stöd inom samtliga grupperingar. På Vårdssamverkan Fyrbodals hemsida finns samtliga minnesanteckningar, protokoll, namngivna representanter i de olika grupperna, uppdragsbeskrivningar, aktivitetsplaner, mallar med mera samlat. Samverkanskontoret stöttar styrgruppen genom att bland annat ansvara för organisering och administrering i beredningen av ärendena.

Förankring av beslut

Samtliga representanter i de olika utvecklingsforumen har ansvar att förankra frågor i egen verksamhet och vara informationsbärare till och från vårdssamverkansarenan. Utifrån behov och frågeställning kan temagrupper alternativt arbetsgrupper bildas under kortare tid med ett konkret uppdrag.

För att säkerställa förankring av ställningstaganden och överenskommelser inom styrgruppen, utvecklingsforumen och de lokala vårdssamverkansgrupperna åtar sig varje huvudman att driva processer och det utvecklingsarbeten som överenskommit inom egen organisationsstruktur.

Kommunikationsvägar för Vårdssamverkan Fyrbodal

- Mötesforum på lokal och delregional nivå inom Vårdssamverkan Fyrbodal
- Vårdssamverkan Fyrbodals hemsida
- Kommunikation mellan styrgrupp och delregionalt politiskt samråd sker via gemensamma möten en till två gånger per termin
- Ordförande och vice ordförande i de lokala vårdssamverkansgrupperna träffas tillsammans med delregionalt politiskt samråd, styrgruppen, ordförande och vice ordförande för utvecklingsforumen en gång per år
- Styrgruppens årsrapport publiceras på Vårdssamverkan Fyrbodals hemsida

Interna styr- och ledningsdokument för Vårdsamverkan Fyrbodal

Vårdsamverkan Fyrbodals organisation, arbetssätt och ansvar beskrivs i

- Samverkansavtal
- Samverkansplan med aktivitetslista 2024–2025
- Uppdragsbeskrivning och ärendegång
- Inriktningsdokument

Vid oenighet

Det är eftersträvänsvärt att alla beslut sker i enighet. Tvister vid individärenden hanteras i första hand på lokal nivå och i andra hand på delregional nivå i Vårdsamverkan Fyrbodal. Tvister av principiell karaktär som man inte når enighet kring på delregional nivå kan lyftas till Vårdsamverkan Västra Götaland, VVG.

Avtal och ekonomi

Vårdsamverkan är en del i varje huvudmans uppdrag och finansieras inom ramen för detta ansvar. Vårdsamverkansparterna svarar för kostnaderna för Samverkanskontoret. Den samlade finansieringen från avtalsparterna uppgår 2024 till 3 874 000 kronor och räknas årligen upp med det index som tilldelas delregional nämnd norra i Västra Götalandsregionens budgetprocess.

Av den totala driftsbudgeten för Vårdsamverkan Fyrbodal finansierar kommunerna 50 procent, delregional nämnd norra och delregional nämnd västra finansierar gemensamt 32 procent och resterande 18 procent finansieras av NU-sjukvården. Kostnaden fördelas enligt befolkningstal per 1 juli föregående år.

Ekonomiska överskott upp till 20 procent av avtalsparternas inbetalda medel under innevarande år kan användas för insatser i linje med uppdraget under kommande år. Större överskott av inbetalda medel skall återregleras till finansierarna om annan överenskommelse inte görs.

Utöver den fasta finansieringen kan olika former av projektmedel eller statliga bidrag komma att bli aktuella för att förstärka resurserna på Samverkanskontoret.

Uppföljning

Styrgruppen har ansvaret för uppföljningen av allt arbete som görs inom ramen för Vårdsamverkan Fyrbodal.

Uppföljningen av Vårdsamverkan Fyrbodals samverkansplan genomförs december 2025.
Uppföljning av samverkansplanen sker mot bakgrund av de aktiviteter och fokusområden som är identifierade av utvecklingsforumen och beslutade av styrgruppen.

Styrgruppen ansvarar för uppföljning av ekonomiskt resultat för Samverkanskontoret samt plan för användning av eventuellt överskott.

2024-04-25

Dnr: BUTN 2024/1

Handläggare
Sofia Bråberg
sofia.braberg@vanersborg.se
0521-721396

Mottagare
Barn- och
utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens plan för systematiskt kvalitetsarbete läsår 2024/2025

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att fastställa ”Plan för systematiskt kvalitetsarbete Barn- och utbildningsnämnden läsår 2024/2025”

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämndens plan för systematiskt kvalitetsarbete läsår 2024/2025 presenteras i enlighet med *Plan för systematiskt kvalitetsarbete Barn- och utbildningsnämnden läsår 2023/2024* för fastställande. Planen skall årligen revideras och fastställas av Barn- och utbildningsnämnden.

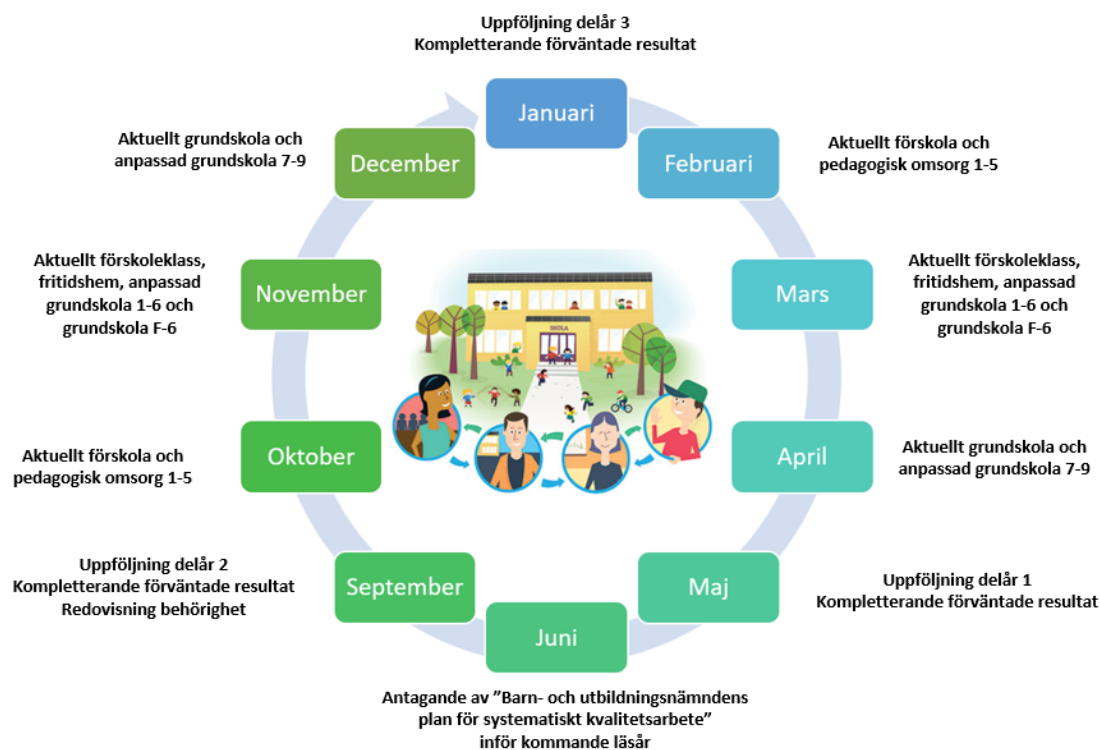
Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

Plan för systematiskt kvalitetsarbete Barn- och utbildningsnämnden läsår 2024/2025

Sändlista

Ledningsgrupp BUF
Utvecklingsledare BUF
Utredare BUF
Ekonomer BUF

Plan för systematiskt kvalitetsarbete Barn- och utbildningsnämnden

Förskola, Pedagogisk omsorg, Förskoleklass, Fritidshem,
Grundskola, Anpassad grundskola

Läsår 2024/2025

Bakgrund

Utbildning ska enligt skollagen 1 kap 5§ vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Planen syftar till att skapa en struktur för huvudmannens uppföljning, analyser och insatser för att utveckla utbildningen.

Enligt skollagen 4 kap 3 § ska varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Formerna för uppföljning beslutas av förvaltningschef efter samråd med verksamhetschefer.

Huvudmannens plan för det systematiska kvalitetsarbetet fastställs årligen av barn- och utbildningsnämnden. Förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att nämnden får en sammanställning av resultat och verksamhetens analyser samt förslag till förändringar i barn- och utbildningsnämndens plan.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena. Skollagen 4 kap 4 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt skollagen 4 kap 3 och 4 § § vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter uppfylls.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt Skollagen 4 kap 6§ dokumenteras. Varje förskole-/skolenhet samt elevhälsan upprättar en plan för sitt systematiska kvalitetsarbete. Utbildningen och verksamheten ska följas upp och utvärderas genom analys av relevanta underlag och resultat.

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen 4 kap 7 § se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Informationen om rutinerna ska, enligt skollagen 4 kap 8 § lämnas på lämpligt sätt.

Barn- och utbildningsnämndens nuvarande plan för det systematiska kvalitetsarbetet utvärderas i sin helhet och revideras årligen.

2024-05-07

Dnr: BUTN 2023/65

Handläggare
Camilla Saxberg
camilla.saxberg@vanersborg.se
0521-72 10 30

Mottagare
Barn- och
utbildningsnämnden

Agenda för barn- och utbildningsnämndens sammanträden 2024

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att ställa in nämndsammanträdet 2024-06-10.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har konstaterat att det till nämndens planerade sammanträde 2024-06-10, är ytterst få ärenden som planeras att föras upp för nämndens behandling och avgörande. Efter dialog med presidiet förslås att dessa ärenden i stället förs upp vid nämndens sammanträde i maj, och att nämndsammanträdet i juni ställs in.

Beredning

Dialog om ärendet har förts vid barn- och utbildningsnämndens presidium 2024-04-02.

Underlag

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2023-09-18 §67 Agenda för barn- och utbildningsnämndens sammanträden 2024.

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Sändlista

Kommunstyrelseförvaltningen för kännedom
Ledningsgrupp BUF
Ekonomer BUF
Utredare BUF och utvecklingsledare BUF
Administratör och förvaltningssekreterare BUF

2023-09-18

§ 67

Agenda för barn- och utbildningsnämndens sammanträden 2024

BUTN 2023/65

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att förlägga nämndens sammanträden år 2024 enligt nedan upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

DAG	DATUM	TID	KOMMENTAR
Måndag	22 januari	08.30	Bokslut: kort verksamhetsberättelse
Fredag	16 februari	"	Bokslut: lång verksamhetsberättelse Budget 2025: Behov av fastighetsinvesteringar
Måndag	18 mars	"	
"	15 april	"	Budget 2025
"	20 maj	"	Delårsrapport
"	10 juni	"	
"	16 september	"	Delårsrapport
"	14 oktober	"	
"	18 november	"	
"	16 december	"	

Barn- och ungdomsnämndens presidium sammanträder cirka två veckor före nämndsammanträde; 8/1, 5/2, 4/3, tisdag 2/4, 6/5, 27/5, 2/9, 30/9, 4/11 och 2/12.

Beslutsunderlag

- Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-06-27.

Sändlista

Kommunstyrelseförvaltningen
Ledningsgrupp BUF
Ekonomer BUF
Utredare BUF
Utvecklingsledare
Administratör BUF
Förvaltningssekreterare BUF

Utdragsbestyrkande

2024-04-25

Dnr: BUTN 2023/7

Handläggare

Jessica Kärnestedt
jessica.karnestedt@vanersborg.se
0521-72 11 04

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Redovisning av delegeringsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner redovisning av delegeringsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av delegeringsbeslut fattade med stöd av delegeringsordning för barn- och utbildningsnämnden antagen 2023-12-18, 102§, gällande från 2024-01-01.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

- Förteckning av delegeringsbeslut för barn- och utbildningsnämnden och inom barn- och elevhälsan för perioden 2024-04-04 till och med 2024-05-08.

Sändlista

Administratör BUF

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-05-13

Utskriven av: Jessica Kärnstedt

Diarienummer:	Barn- och utbildningsnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-05-20
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.711	Ansökan och beslut om skolskjuts 23_24 -	10.37
2024-04-03	Elev	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2023/19	Ansökan om skolskjuts växelvist boende läsåret 2023/2024	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.712	Ansökan och beslut om skolskjuts 23_24 - 25761	10.37
2024-04-03	Elev	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2023/19	Ansökan om skolskjuts växelvist boende läsåret 2023/2024	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.742	BESLUT Eleven vistas varaktigt i utlandet och omfattas därför inte av skolplikten enligt 7 kap. 2 § 2 st. skollagen (2010:800) till och med 5 maj 2024	
2024-04-05	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	Sofia Bråberg
2024.743	BESLUT Eleven vistas varaktigt i utlandet och omfattas därför inte av skolplikten enligt 7 kap. 2 § 2 st. skollagen (2010:800) till och med 5 maj 2024	
2024-04-05	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	Sofia Bråberg
2024.744	BESLUT Eleven vistas varaktigt i utlandet och omfattas därför inte av skolplikten enligt 7 kap. 2 § 2 st. skollagen (2010:800) till och med 5 maj 2024	
2024-04-05	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	Sofia Bråberg
2024.745	BESLUT Eleven vistas varaktigt i utlandet och omfattas därför inte av skolplikten enligt 7 kap. 2 § 2 st. skollagen (2010:800) till och med 13 juni 2024.	
2024-04-05	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Sofia Bråberg
2024.775	Bidrag 2024 - ULNA AB	9.1
2024-04-16	ULNA AB	Rebecca Magnusson
BUTN 2023/102	Fastställande av bidragsnivåer 2024 och beräkningsgrund för fristående förskola, grundskola, grundsärskola, fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg	9.1
		Rebecca Magnusson
2024.842	BESLUT Eleven vistas varaktigt i utlandet och omfattas därför inte av skolplikten enligt 7 kap. 2 § 2 st. skollagen (2010:800) till och med 13 juni 2024.	
2024-04-18	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	
		Sofia Bråberg
2024.861	Ansökan och beslut om skolskjuts 24_25 - 27482	10.37
2024-04-24	Elev	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2024/19	Ansökan om skolskjuts växelvist boende läsåret 2024/2025	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.862	Ansökan och beslut om skolskjuts 24_25 - 26830	10.37
2024-04-24	Elev	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2024/18	Ansökan om skolskjuts läsåret 2024/2025	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.900	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i förskoleklass 2024	10.29
2024-05-07	Barn- och utbildningsnämnden	Magnus Henriksson
BUTN 2024/67	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i förskoleklass 2024	10.29
		Magnus Henriksson
2024.901	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i anpassad grundskola 2024	10.58
2024-05-07	Barn- och utbildningsnämnden	Magnus Henriksson
BUTN 2024/68	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i anpassad grundskola 2024	10.58
		Magnus Henriksson
2024.909	Delegeringsbeslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/72	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
		Ann Nyqvist
2024.910	Delegeringsbeslut om ämnen eller ämnesområden i anpassad grundskola	10.50
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/72	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.50
		Ann Nyqvist

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.911	Delegeringsbeslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/73	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
		Ann Nyqvist
2024.912	Delegeringsbeslut om ämnen eller ämnesområden i anpassad grundskola	10.50
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/73	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.50
		Ann Nyqvist
2024.913	Delegeringsbeslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/74	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
		Ann Nyqvist
2024.914	Delegeringsbeslut om ämnen eller ämnesområden i anpassad grundskola	10.50
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/74	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.50
		Ann Nyqvist
2024.916	Ansökan och beslut, Tilläggsbelopp 2024, förskolor, särskilt stöd	10.22
2024-05-08	Barn- och utbildningsnämnden	Magnus Henriksson
BUTN 2024/66	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i förskolan 2024	10.22
		Magnus Henriksson
2024.917	Ansökan och beslut, Tilläggsbelopp grundskola 1-6	10.39
2024-05-08	Barn- och utbildningsnämnden	Magnus Henriksson
BUTN 2024/69	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i grundskolan 1-9 2024	10.39
		Magnus Henriksson
2024.918	Ansökan och beslut, Tilläggsbelopp grundskola 7-9, 2024	10.39
2024-05-08	Barn- och utbildningsnämnden	Magnus Henriksson
BUTN 2024/69	Ansökan och beslut för tilläggsbelopp för särskilt stöd i grundskolan 1-9 2024	10.39
		Magnus Henriksson
2024.919	Delegeringsbeslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/75	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.2
		Ann Nyqvist
2024.920	Delegeringsbeslut om ämnen eller ämnesområden i anpassad grundskola	10.50
2024-05-08	***Sekretess***	Ann Nyqvist

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/75	Beslut om mottagande i anpassad grundskola	10.50 Ann Nyqvist
2024.924	Beslut om plats vid förskola 5 april - 8 maj 2024	10.14
2024-05-08	Barn- och utbildningsnämnden	Christina Nilsson
BUTN 2024/7	Redovisning av delegeringsbeslut till nämnd 2024	10.14 Christina Nilsson
2024.925	Beslut om plats vid fritidshem 5 april - 8 maj 2024	10.69
2024-05-09	Barn- och utbildningsnämnden	Christina Nilsson
BUTN 2024/7	Redovisning av delegeringsbeslut till nämnd 2024	10.69 Christina Nilsson

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-05-13

Utskriven av: Jessica Kärnstedt

Diarienummer:	Barn- och utbildningsnämnden elevhälsan
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-05-20
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.161	Delegeringsbeslut enl p 10.22 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.22
2024-04-02		Magnus Henriksson
BUNST 2024/26	Ansökan om tilläggsbelopp	10.22
		Magnus Henriksson
2024.169	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-03-21		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/24	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.170	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-03-22		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/23	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.171	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-03-27		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/25	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.172	Delegeringsbeslut enl p 10.68 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.68
2024-04-08		Magnus Henriksson
BUNST 2024/22	Ansökan om särskild placering på fritidshem	10.68
		Magnus Henriksson
2024.173	Delegeringsbeslut enl p 10.68 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.68
2024-01-15		Magnus Henriksson
BUNST 2024/2	Ansökan om särskild placering på fritidshem	10.68
		Magnus Henriksson
2024.179	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024-04-08		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/28	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.180	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	
2024-04-08		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/29	Ansökan om utökad tid på förskola	
		Pernilla Dahlstrand
2024.184	Delegeringsbeslut enl p 10.68 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.68
2024-04-10		Magnus Henriksson
BUNST 2024/11	Ansökan om särskild placering på fritidshem	10.68
		Magnus Henriksson
2024.185	Delegeringsbeslut enl p 10.68 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.68
2024-04-10		Magnus Henriksson
BUNST 2024/10	Ansökan om särskild placering på fritidshem	10.68
		Magnus Henriksson
2024.187	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-04-11		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/33	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.189	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-04-15		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/32	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.190	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-04-15		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/30	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.191	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-04-15		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/21	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.194	Delegeringsbeslut enl p 10.68 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.68
2024-04-18		Magnus Henriksson
BUNST 2024/34	Ansökan om särskild placering på fritidshem	10.68
		Magnus Henriksson

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.196	Delegeringsbeslut enl p 10.57 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordningDokument med obligatoriska fält	10.57
2024-04-04		Magnus Henriksson
BUNST 2024/37	Ansökan om taxi anpassad grundskola	10.57
		Magnus Henriksson
2024.207	Delegeringsbeslut enl p 10.57 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.57
2024-04-23		Magnus Henriksson
BUNST 2020/54	Ansökan om taxi - särskola	10.57
		Magnus Henriksson
2024.210	Delegeringsbeslut enl p 10.57 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.57
2024-04-23		Magnus Henriksson
BUNST 2023/45	Ansökan om skolskjuts med taxi - anpassad skola	10.57
		Magnus Henriksson

2024-04-25

Dnr: BUTN 2023/8

Handläggare

Jessica Kärnstedt
jessica.karnstedt@vanersborg.se
0521-72 11 04

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Meddelanden till nämnd maj

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner redovisning av meddelanden i april.

Sammanfattning av ärendet

Meddelanden om anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier, anmäls till barn- och utbildningsnämnden.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

- Meddelanden om anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier under april.

Sändlista

Administratör BUF

Rapportnr	Kategorisering 1	Reg datum	Skolans/förskolan namn	Ärendestatus	Slutlig Kategorisering
20231127	Kränkande behandling	2023-11-27	Grundskola Vänersborg		Kränkande behandling
20231206	Kränkande behandling	2023-12-06	Grundskola Vänersborg		Kränkande behandling
20240227	Kränkande behandling	2024-02-27	Grundskola Vänersborg		Kränkande behandling
20240327	Kränkande behandling	2024-03-27	Grundskola Vänersborg		Kränkande behandling
BUF018-20240544	Tillbud	2024-04-02	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240545	Olycksfall	2024-04-02	Dalaborg	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240546	Tillbud	2024-04-02	Dalaborg	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240547	Tillbud	2024-04-03	Belfragegatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240548	Sexuella trakasserier	2024-04-03	Granås skola F-3	Incident avslutad	Sexuella trakasserier
BUF018-20240549	Tillbud	2024-04-04	Silvertärnan Västra	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240550	Olycksfall	2024-04-04	Belfragegatan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240551	Tillbud	2024-04-05	Silvertärnan Västra	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240552	Kränkande behandling	2024-04-05	Silvertärnan Västra	Komplettera incidenten	
BUF018-20240553	Kränkande behandling	2024-04-06	Mariedalskolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240554	Kränkande behandling	2024-04-08	Norra skolan F-3	Utreda incident	
BUF018-20240555	Tillbud	2024-04-08	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240556	Tillbud	2024-04-08	Kastanjevägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240557	Tillbud	2024-04-08	Kastanjevägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240558	Olycksfall	2024-04-09	Belfragegatan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240559	Skada på egendom	2024-04-09	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad	Skada på egendom
BUF018-20240560	Tillbud	2024-04-09	Belfragegatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240561	Kränkande behandling	2024-04-09	Silvertärnan Östra	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240562	Kränkande behandling	2024-04-09	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240563	Kränkande behandling	2024-04-09	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240564	Tillbud	2024-04-09	Frändefors	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240565	Tillbud	2024-04-09	Norra skolan F-3	Kontrollera blankett	
BUF018-20240566	Tillbud	2024-04-09	Frändefors	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240567	Kränkande behandling	2024-04-09	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240568	Tillbud	2024-04-09	Frändefors	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240569	Olycksfall	2024-04-09	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad	Olycksfall

BUF018-20240570	Tillbud	2024-04-10	Belfragegatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240571	Tillbud	2024-04-10	Belfragegatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240572	Olycksfall	2024-04-10	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240573	Tillbud	2024-04-10	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240574	Kränkande behandling	2024-04-10	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240575	Olycksfall	2024-04-10	Mulltorp	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240576	Kränkande behandling	2024-04-10	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240577	Kränkande behandling	2024-04-10	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240578	Kränkande behandling	2024-04-10	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240579	Skada på egendom	2024-04-10	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Skada på egendom
BUF018-20240580	Tillbud	2024-04-11	Marierovägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240581	Tillbud	2024-04-11	Marierovägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240582	Kränkande behandling	2024-04-11	Björkvägen	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240583	Tillbud	2024-04-11	Lindvägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240584	Tillbud	2024-04-11	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240585	Tillbud	2024-04-11	Lindvägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240586	Tillbud	2024-04-11	Norra skolan F-3	Kontrollera blankett	
BUF018-20240587	Olycksfall	2024-04-11	Belfragegatan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240588	Kränkande behandling	2024-04-12	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240589	Tillbud	2024-04-12	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240590	Kränkande behandling	2024-04-12	Torpaskolan Söder	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240591	Kränkande behandling	2024-04-12	Torpaskolan Söder	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240592	Olycksfall	2024-04-12	Ponnygatan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240593	Kränkande behandling	2024-04-12	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240594	Avvikelse från gällande rutin	2024-04-12	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Avvikelse från gällande rutin
BUF018-20240595	Kränkande behandling	2024-04-14	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240596	Tillbud	2024-04-15	Frändefors	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240597	Kränkande behandling	2024-04-15	Mariedalskolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240598	Tillbud	2024-04-15	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240599	Kränkande behandling	2024-04-15	Dalboskolan	Komplettera incident	
BUF018-20240600	Kränkande behandling	2024-04-15	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling

BUF018-20240601	Kränkande behandling	2024-04-15	Granås skola 4-6	Komplettera incidenten
BUF018-20240602	Kränkande behandling	2024-04-16	Granås skola 4-6	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240603	Trakasserier	2024-04-16	Silvertärnan Östra	Incident avslutad Trakasserier
BUF018-20240604	Olycksfall	2024-04-16	Tenggrenstorp	Komplettera incidenten
BUF018-20240605	Skada på egendom	2024-04-16	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Skada på egendom
BUF018-20240606	Tillbud	2024-04-16	Silvertärnan Västra	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240607	Kränkande behandling	2024-04-16	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240608	Tillbud	2024-04-16	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240609	Tillbud	2024-04-16	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240610	Kränkande behandling	2024-04-16	Granås skola 4-6	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240611	Tillbud	2024-04-16	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240612	Tillbud	2024-04-16	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240613	Trakasserier	2024-04-17	Tärnan F-3	Incident avslutad Trakasserier
BUF018-20240614	Tillbud	2024-04-17	Tärnan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240615	Tillbud	2024-04-17	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240616	Olycksfall	2024-04-17	Öxnered	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240617	Kränkande behandling	2024-04-17	Dalboskolan	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240618	Tillbud	2024-04-17	Tärnan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240619	Olycksfall	2024-04-17	Dalboskolan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240620	Skada på egendom	2024-04-17	Vänerparkens skola	Incident avslutad Skada på egendom
BUF018-20240621	Kränkande behandling	2024-04-17	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240622	Kränkande behandling	2024-04-18	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240623	Olycksfall	2024-04-18	Öxnered	Kontrollera blankett
BUF018-20240624	Kränkande behandling	2024-04-18	Tärnan F-3	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240625	Tillbud	2024-04-18	Tärnan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240626	Kränkande behandling	2024-04-18	Silvertärnan Västra	Komplettera incidenten
BUF018-20240627	Olycksfall	2024-04-18	Belfragegatan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240628	Olycksfall	2024-04-19	Frändeskolan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240629	Skada på egendom	2024-04-19	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Skada på egendom
BUF018-20240630	Avvikelse från gällande rutin	2024-04-19	Tärnan F-3	Incident avslutad Avvikelse från gällande rutin
BUF018-20240631	Tillbud	2024-04-19	Tärnan F-3	Incident avslutad Tillbud

BUF018-20240632	Kränkande behandling	2024-04-19	Granås skola F-3	Komplettera incidenten
BUF018-20240633	Tillbud	2024-04-19	Tärnan 4-6	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240634	Kränkande behandling	2024-04-19	Silvertärnan Västra	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240635	Avvikelse från gällande rutin	2024-04-22	Tärnan F-3	Incident avslutad Avvikelse från gällande rutin
BUF018-20240636	Skada på egendom	2024-04-22	Frändeskolan	Incident avslutad Skada på egendom
BUF018-20240637	Olycksfall	2024-04-22	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240638	Tillbud	2024-04-22	Granås skola F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240639	Olycksfall	2024-04-22	Dalboskolan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240640	Kränkande behandling	2024-04-22	Frändeskolan	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240641	Tillbud	2024-04-22	Tärnan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240642	Avvikelse från gällande rutin	2024-04-22	Tärnan F-3	Incident avslutad Avvikelse från gällande rutin
BUF018-20240643	Tillbud	2024-04-22	Tärnan F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240644	Kränkande behandling	2024-04-22	Onsjöskolan 4-6	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240645	Olycksfall	2024-04-22	Granås skola F-3	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240646	Olycksfall	2024-04-22	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240647	Olycksfall	2024-04-22	Halleberg	Kontrollera blankett
BUF018-20240648	Tillbud	2024-04-22	Frändefors	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240649	Olycksfall	2024-04-23	Belfragegatan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240650	Olycksfall	2024-04-23	Björkholmsgatan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240651	Olycksfall	2024-04-23	Frändeskolan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240652	Tillbud	2024-04-23	Frändefors	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240653	Olycksfall	2024-04-23	Frändeskolan	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240654	Tillbud	2024-04-23	Frändefors	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240655	Kränkande behandling	2024-04-23	Granås skola 4-6	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240656	Olycksfall	2024-04-23	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240657	Kränkande behandling	2024-04-24	Norra skolan 4-6	Utreda incident
BUF018-20240658	Kränkande behandling	2024-04-24	Mariedalskolan 4-6	Utreda incident
BUF018-20240659	Olycksfall	2024-04-24	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad Olycksfall
BUF018-20240660	Kränkande behandling	2024-04-24	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Kränkande behandling
BUF018-20240661	Kränkande behandling	2024-04-24	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Tillbud
BUF018-20240662	Kränkande behandling	2024-04-24	Rånnums skola F-3	Incident avslutad Kränkande behandling

BUF018-20240663	Kränkande behandling	2024-04-24	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240664	Kränkande behandling	2024-04-24	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240665	Tillbud	2024-04-24	Tärnan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240666	Avvikelse från gällande rutin	2024-04-25	Frändeskolan	Incident avslutad	Avvikelse från gällande rutin
BUF018-20240667	Kränkande behandling	2024-04-25	Frändeskolan	Utreda incident	
BUF018-20240668	Olycksfall	2024-04-25	Silvertärnan Västra	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240669	Sexuella trakasserier	2024-04-25	Blåsut skola	Incident avslutad	Sexuella trakasserier
BUF018-20240670	Kränkande behandling	2024-04-25	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240671	Kränkande behandling	2024-04-25	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240672	Kränkande behandling	2024-04-25	Halleberg	Kontrollera blankett	
BUF018-20240673	Kränkande behandling	2024-04-25	Halleberg	Kontrollera blankett	
BUF018-20240674	Tillbud	2024-04-26	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240675	Tillbud	2024-04-26	Vänerparkens skola	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240676	Tillbud	2024-04-26	Dalaborg	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240677	Kränkande behandling	2024-04-26	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240678	Tillbud	2024-04-26	Torpaskolan Söder	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240679	Kränkande behandling	2024-04-26	Tärnan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240680	Tillbud	2024-04-26	Tärnan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240681	Kränkande behandling	2024-04-26	Dalboskolan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240682	Sexuella trakasserier	2024-04-26	Blåsut skola	Incident avslutad	Sexuella trakasserier
BUF018-20240683	Tillbud	2024-04-26	Mulltorp skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240684	Tillbud	2024-04-26	Mulltorp skola 4-6	Utreda incident	
BUF018-20240685	Kränkande behandling	2024-04-29	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240686	Tillbud	2024-04-29	Åkaregatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240687	Avvikelse från gällande rutin	2024-04-29	Silvertärnan Västra	Komplettera incident	
BUF018-20240688	Kränkande behandling	2024-04-29	Torpaskolan Norr	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240689	Olycksfall	2024-04-29	Blåsut skola	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240690	Kränkande behandling	2024-04-29	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240691	Kränkande behandling	2024-04-29	Silvertärnan Östra	Utreda incident	
BUF018-20240692	Sexuella trakasserier	2024-04-29	Silvertärnan Östra	Utreda incident	
BUF018-20240693	Tillbud	2024-04-30	Lindvägen	Incident avslutad	Tillbud

BUF018-20240694	Tillbud	2024-04-30	Åkaregatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240695	Kränkande behandling	2024-04-30	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240696	Olycksfall	2024-04-30	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240697	Tillbud	2024-04-30	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240698	Kränkande behandling	2024-04-30	Norra skolan 4-6	Komplettera inciden	
BUF018-20240699	Olycksfall	2024-04-30	Brålanda	Utreda incident	
BUF018-20240700	Kränkande behandling	2024-04-30	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240701	Kränkande behandling	2024-04-30	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240702	Kränkande behandling	2024-04-30	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240703	Kränkande behandling	2024-04-30	Brålanda skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240704	Olycksfall	2024-04-30	Mariedalskolan Särskola	Incident avslutad	Olycksfall